GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPT LIBRARY
INDEXING FOR TELUGU MANUSCRIPT

Sl. No.	Particulars	Details
1	Language	TELUGU
2	Material	Paper Mss.
3	Bundle Number	TEL B 0261
4	Work Number	D 0697
5	Page No (From... To)	1 to 57
6	Name of the Work	RADHAMADHAVA SAMIGAMAMU
7	Subject	LITERATURE

697
~~697~~
B 26[redacted]
D 697

(6) = D = No = 697 - to 1033

13 · 5 · 25

D.

1. a రాధా మాధవ సమాగమము. 697

60. a. [illegible] D. 2550

122. a. కుమార రాముని కథ D 2516

199 a [illegible] కథ D. ~~2516~~ 2501

226. a. [illegible] D ~~3192~~

[illegible] D. 3192 ~~2501~~ ~~2516~~

236. a [illegible] D. 1033.

This is copied from a Manuscript in the Mackenzie Library – The poem is extremely rare.

Radhamadhava Samagamam.

D. 697
B. 266

D No. 697

Government Oriental Manuscripts Library, Madras

౧ శ్రీమహిజన్నిభాంకమున జేత్రిసమున్నతసింహాద్రిపై శ్వైన్యా। తామ
రసాప్తకెలాటి నిభధామమున ర్కాలవారధరించి యుర్।
వేఘురుత ఖర్జనిర్జితన ప్రేలను గూర్చిన కేలు ఖూపదమా।
రాముడుబ్రోచుగాత నిరంతరమ్మన కృపన్ జగంబులన్
౨ నా॥ ఉ॥ శ్రీ నిజరూపమ్మెంచ యవతరించిన తల్లిసతీమతల్లిచి
త్రాను సృతిన్ రఘూద్వహునకర్థశరీరము మాత్రినం
దుతే। బోని ధీభక్త సంఘములనెంపుగ గారన్నులగాదలం
చు మలాజానకి బ్రోచుగాత విలసన్నతివేద్యువనావనో
3 న్నమతి॥ రంకెలుమైచు వారువముకట్టిదిప్రాణముతో
దిసెమ్ముమమ్ము వ్యంకలబోవృశేఖరము ముట్టినమే నృలకిం
చు హారముల। జింకను బట్టు కేలును విచిత్రచరిత్రము
గల్గునట్టి యరా। శంకరుడిచ్చుగాత బహుసంపదలున్
౪ జగతీఖనాళికిన్॥ చ॥ [illegible]లవిసురాంగనలీకరము
వెత్తి నమస్కృతులాచరింపగా। వెలయురమాసర

స్వతులు నిందుల పొందులగా గౌరవింపగా। విమల షష్ఠియై
యున్నలరి చల్లదనంబు వెసంగు సర్వమంగళ మూల సర్వమంగ ౬
౩ ళఖగంబుల కుత్కృష్ట పక్షియుగా వ్రతనేయా॥ చ॥ త్రిదశపతీ
ప్రకారయుత గరిష్ఠ చరాచర జంతుజాలముల్। విదిత నిజాం
స్వరూపముల వింతలు సంతసమందనెప్పుడున్। పతియును
నారాయణులరు బద్ధతులై పదవిశ్వ విశ్వముల్। ముద
మున దాస్యబింబునలు మోదముల వేల్పుఖగంబు శ్రీ ౧౧
౬ తనే॥ ఉ॥ తావులు పుష్పనంగలవితంబగు మేచకవేణి
మత్త శిల్పం। గావతి గాంగమల్లె విరియుంగనత్రైవతి తాబ
నింపేనా। నావిలసిల్లుచున్ బగతి నాలుగు పాదముల ౧౨
వసించువా। గ్రైవత జ్రోచుగా తత్ ఖగతిన్ నిజ సంతతి బ్ర
౭ చుత్రైవతినే॥ దంతురవిష్ణువృక్షముల దంతగుచున్ పైకవిం
త్రైచుధీ। మంతుని మోదకంబుల సమంచిత తృప్తిపా
చుధారణా। వంతుని సాటిలేని బలవంతుని విత్తలసఖ్య ౧౩
త్రయెూదంతుని యేకదంతుని సితద్యుతి దంతు + నియా శ్రీ
౮ యుంపెదనే॥ సీ॥ వసుధ శోభించిన సరస్వతి నిల్పుటకై మహా
త్మ్యుడు చేసెరా మాయగంబు। అనధికారికి గా నిల్ప ౧౪
పుణ్యయమయులనే భవ్యసేలుడునట్టి భారతంబు। ద

నిబద్ధసపద త్రయము ప్రతిష్ఠించి కావ్య త్రయంబును కవిర చింపె।
శ్రీనాం ధ్రభాషకు ప్రఖ్యాతమైయే మహాత్మ్యుండు నిఖిల శబ్దంబులు
౯ నిర్ణయించె। నాంధ్ర భారతము లధినేయుల్భ దాచేనా ప్ర
౧౦ చేత సత్యనారాయణ వ్యాసకాళి। దాసులును నన్నపార్యవతం
సతిక్కనా ధ్వరేంద్రుల సద్భక్తి నభినుతింతునే॥ క॥ కాకవ్య
లనెన్న నేటికి। కాకవ్యకే వారు నోరు గట్టుగ వశమే యా। శ్రీకు
మతులకును కాదన। కైలాతిలరు చివారి సెలాఘ్లకుండెరి ౧౧
కనే॥ చ॥ మలయగ పార్శ్వకావ్యములు మన్ననచేసి మదేయుల్కా
వ్యతులకి। బులుకనబాయురా ర్వులు రుచుల్ గాను బోవపా
మానసంబున। బిలక దళ ఫలంబులు భుజించిన వారయుదో
సకాయుత్రు। కలుభుభుయింపరే రుచులు గల్లదె భేదము పో
౧౨ దమందగనే॥ శ్రీ॥ ఆనియిష్టదేవతా ప్రార్థనంబును। సత్క
వికీర్తనంబును। దుష్టవినిందనంబును। కావ్యాభినందనంబు
నుజేసి। శ్రీరామచంద్రుండు పన్యదయత్నైరవచెం ద్రుండ్రైపరి
కించనక్రమంబున రాధామాధవసమాగమంబనునొక్క
౧౩ మహా ప్రబంధంబు నిబంధించి పద్యనిర్దత్తంబు వృల
పద్యన్యనకష్యర్ణంబిచ్చునటు వావె శ్రీరామచంద్రునకర్పిం
చువాడనై కృతిముఖా భరణంబుగా మదీయవంశావ
౧౪ తరణంబు భివర్ణించెదా॥ సీ॥ శ్రీకరము పదినూరుల్ చ
ర్గా వేముల్ పదినూరుల్ కన్నులు పదినూరుల్ గలిగియుండు।

నెవ్వనికాధారమెవ్వఁడీవిశ్వంబులుండుచుండెవ్వనియుద
మందు।నెవ్వనినయనంబులినచంద్రులెవ్వనివేనుఖాహిం
గావివిధదిశలు।ప్రకృతిపరమెవ్వఁడకలంకకల్యాణగుణ
౧౩ డెవ్వఁడెవ్వఁడుగుణవియోగ।బ్రహ్మమెవ్వఁడునామరూ
పములువేని।కలిమిగల్గిననాత్మప్రకాశమెవ్వఁడామహా
పురుషునివదనారవిందమందు।ఖనియించెవునుబ్రా
౧౪ హ్మణ్యయంబు॥ క॥ ఆవంశంబునఋషివరు।లా
వంబునెందిరసమానతపో।ధీనులైసద్గుణ।ప్రా
౧౫ ప్తైవెలశిరత్తిభవ్యులలోనన్॥ క॥ పారితుడుకౌం
గురాంబుల।పారితువితుడుభవ్యతరమహాత్వము
తన్।పారతువితుడువాక్సువనెలా।పారతువిత
౧౬ స్పష్టినిర్ణయముగావింపన్॥ గీ॥ ఆమహా
వరేణ్యునియన్వయమున।నారువేలాన్వయము
ప్రయుమ్ఞకాంత।భాతిచెప్పగరానికావేటియు
౧౮ బంధురంబుగతాల్పియేంపర్ది నకరణ॥ క॥ యు ౧౯
నయార్యశ్రేలకు।లమ్మునెనెదవల్లికులకళానిధియు
చున్।తమ్మనమంత్రిబునించెతి।రమ్ముగనాకర
౨౦ నందురత్నముకరణిక్॥ క॥ ఆమంత్రికితనయు
డగు।ధీమంతుడువెంకటప్పతిమాన్యుబమ్మన్।
మ్మునవరియించెనుప్రేమున్మరపైరిశరివరించినకరణిక్।

౨౧ సీ॥ ఆదంపతులకుమహానుభావుడునాగరాఖుఖనించె
న్నబుజప్పే।లక్ష్మణామ్మనకామాక్షమ్మనువరించిముచ్చటతో
గారంచెకిచ్చునారుప।నాకిచ్చుమం త్రిధర్మాత్ముడైవెంగమాం
బికభర్తపత్నిగాజెందియాడె।ఆయమ్మగర్భమునందుపుట్టి
౨౨ నవాడమానని।యుల్లకులకునైనవాడ।తల్లిపరదైవతం
బుగాదలచువాడ।కోరిసద్గురుకరుణాకైకొన్నవాడ।శ్రీ
కృష్ణునులకుసమ్మతమైనవాడ।ఆత్మతపురుడనువెంకటాం
హ్వయుడనూ॥

షష్ఠ్యంతాలు

శ్రీమంతునకుసుధాంధ।స్తోమస్తుత్యంతునకునయుశౌరు
చివిచిత్ర।శ్యామమదావళతార।హేమవతీకాంతు
౨౩ నకుమహాశాంతునకున్॥ క॥ దక్షునకుసాంద్రకరుణా।
వీక్షునకధ్యాత్మతత్వవిద్యాహృద్యా।ప్రేక్షునకుస్మారస
మరధరా।ధ్యక్షుదనిశాచరేభహర్యక్షునకున్॥ ధీరున
కువిశ్వవిశ్వా।ధారునకుమహామహేంద్రధనురా
భధను।ధీరునకుధారణాయోగారూఢునకున్జిరే
౨౪ క్ష్వతాకారునకున్॥ క॥ శరణాగతభరణాగత।శరణాగత
ప్రాతశ్వానుభిహారిత్వనకున్।ఖరభాష్యణఖరదూష
ణ।హారసేక్షణాచిత్తునకుసదాయిత్తునకున్॥
౨౫ క॥ సౌమిత్రిభరతవిరచిత।సౌమిత్రీవర్ధమానసౌ
భ్రాత్రునకున్।శ్యామాంబుదగాత్రునకున్।తామర

౨౮ క॥ సదళోపమానతతనేత్రునకుఁ ॥ క॥ నీలాదిశిఖరాళీ
కేళీబంధితసముద్రకేళాలినకుఁ లాలితభక్తజనాహ్లాది
౨౯ నూత్నాలునసాలునకు పంక్తిముఖకాలునకుఁ ॥ క॥ పింఛా
చలఖలధరతా పింఛానీతదాశరథికి పృథుహారలతా
లాంఛనసహితహనూమద్వాంఛితసన్నిధికి విఖితవా
౩౦ రాన్నిధికిఁ ॥ క॥ భూతేశదత్తవాపక శాతతభృగు
రామమోర్బలవిరామునకుఁ శ్రీతారకనామునకుఁ
సీతారామునకు పదనతిసోమునకుఁ ॥ వ॥ -
౩౧ సమర్పణంబుగా నాయొనర్పంబూనిన రాధామా
ధవసమాగమంబునకు కథాక్రమంబెట్టిదనిన - - -

కథారంభము -

౧ క॥ శ్రీలలితఫలితచూతరసాలాజీవమహామహిరరు
హాశ్రమవాసాళిలోలప్రహ్లాషిత్కథా ఖిలాహార్ణ
౨ శముస్నైమిశము మహినలరుఁ ॥ సీ॥ హేమాద్రధామ
ములుమెప్పొ దలరుంబను బుద్ధికెపిన సాగసమదకే
కులునటించు హాదయెందరేకలబోదకుంఠవే హాత
పత్రముల నేదగాఘగులుబల్తుపసిబిల్లలకు లస్నవారవి
చ్చయలతల్లిపులులకు వేళ్లారటలుఘటించు దంతా

రాధామాధవసమాగమం

వళవములు హస్తములు సాచి గిరిగుహాకుహరసింగములలతో తా
౩ ప్లుచుండు కరులకటములుగ్రోతుసింగములు బింక కదుపృహాదు
ఫ్ట నవెట్టు వాన్ప్రస్థములుబిలువ కులముశకలము మక్కువనే
మళ్ళు ఆత్రయంజైన ంరుపేష వనాశ్రమమునా॥ ఆ॥-
౪ యుందుతపంబానర్చిములలిష్టఫలంబులనెందిరందు సం
క్రందునినాజ్ఞదివ్యగణికలచనుదెంచి పరాభవంబునకు
జెందిరి తాపసవ్రతతోషము జోషము జెందఖాంరుడే
కందువ వర్గలక్ష్మి హృదయేశునకుం చనవిచ్చునిచ్చలు నా॥
౫ వ॥ ంరుఘుసాన్త్రిశ్రమంబునందు నిర్గచ్ఛదాజీవం
జీవగంధంబును వీరంధ్రహేమామధూమగంధంబు
ను నిర్భయుపహారిగాచయునిర్వైరోధవాన్ప్రస్థంబును
౬ నిష్ఠాగరిష్ఠతాపసవాన్ప్రస్థంబును నిర్మలపుణ్యతీర్థ
నిష్ణారాఖహంసంబును నిర్మనస్వపరమహంసంబు
ను నిరుపమానసేవారఫలారంభంబును నిష్కామని
యుతకర్మారంభంబును నిష్ప్రత్యూహానిగమఘో
౭ షంబును నిశామనావిష్కయరాక్షసఘోషంబును
నికేతనాగ్రభాగంనేలకంఠంబునునైయుండునప్పు
౮ డాశ్రమంబునందు ఒకనాడైనందిన గాఢతపో
ధ్యానసమాధులుధనంబులైయొనగూర్చశౌనక
ముఖ్యమునీశ్వరులానందమందుండి లాత్మాం
౯ బుజులైౘ సీ॥ బాదరాయణికృపాపాదోద్ధికే పుణ్యమూర్తి

సీలంబు సంపూర్ణచంద్రు । డఘాస్త్రవిద్యారహస్యలాస్య
మునకే ఘనయోగ బుద్ధిరంగస్థలంబు । సకలేతి పారసప్రస
ంగవైదగ్ధికే పండితాగ్రగిరాశిపట్టుగామ్మ । దుర్దమేంద్రి
యదంతి మర్దనంబునకే మహాత్మునినియతి పంచాననంబు ।
౧౦ సాధుసంభావ్యదేది వృవ్వి బోధుదత్తి । సూతుహృద్యా
తహారి భాతుసూతునదభి । భాతువిద్యావ్ధిగ్ బునపా
రి భాతునాశ్రయించి సత్కృతులొనరించి యిట్లుబలికె ॥
౧౧ క॥ ఆ గుణవు సగుణంబగుచుర్ తగుబహ్వాముని ట్లుధల
ధన్యుండగునే । జగతీతలమున మనుజుం । డగణిత బోధ ప్ర
౧౨ దీతయుదిదెల్పగదే ॥ క॥ అని యడిగిన విని సూతుడు । మన
మునసంతోషభరనిమగ్నుండగుచున్ ఘనగర్భితంబువో
౧౩ సులఖినన సిభావళము మదికి వేడుకగాదే ॥ గీ॥ మా
నసాంతరశీన విఖ్యాన సమ్మ పుడు । ప్రకటముచ్చెసుతా
వక ప్రశ్నెమునన్ను జోకమారి సమధనంబులేక నరశిగ
౧౪ ర్భవేసానలంబు ప్రకాశమగునే ॥ వ॥ అకటుఘుటుత్తు
లారభువనారళి తరింపగ వేసినారు మారి కనసు
ఘనను ప్రశ్నచేసితిది రెన్నివిధంబులమేలుగాదె చా ।
తకవులు వారికోరి బలదంబుతెసంగినవారి చేధరిత్రి
నుప కారకారులగు కీతులు నీతులబాధబాధవేయు
౧౫ క॥ అగుబాస్వృతి సాంఖ్యంబగు । నగుగాస్వృతియోగమ
గును సమబిరాండుర్ । వి గుణము ఫలమునగలుగదు । గగనము

౧౬ నక్షత్రరత్నంబగనిరెండగునే ॥ క॥ అవ్యక్తా త్మప్రసన్న కష్టము । సువ్య
క్తాత్మ నముపరమసులభము దీనిర్ । దివ్యఫలంబగునా ఖవ్
౧౭ ము । భవ్యక్షేత్రంబులేకబిద మరుగవశమే ॥ వ॥ ప్రఖమున
నుధ్య వించి నిరవద్య చారిత్రలమించి వల్లవాం । బుజముఖులర్
వరించి పరిభోగములర్ గరగించినట్టి నందచూని భచింపుదే బ
హువిధంబుల నాఖ్య వటుండ నుండనే । నిఖముగవెన్న చేతగా
౧౮ నినేతికి పరస్ప బుచారనేటికినే ॥ ఉ॥ నామమునిమములు బ్బలిషైని
రతందరకుమారుడు మందలలోదలర్ । ప్రేమదలిర్చగోపికలపె
క్కుడెరంగులమల్లు కౌప్పుయే । మేమిమెయిన ద్రెనెట్లు చెనియించె వి
నోదములెన్నిశెనె యే । భామకుమేలువాదగుచు పూవ
౧౯ ముల్లుబివితెచ్చెనచ్చుటసూ ॥ క॥ అనుటం రుతపురితస్పృతి
తను విస్పృతి నెందఖాయ తగవేలుపసా । కినమనుబుడు
బలికినత్రియ । నెనయుగనవళమునసూతుడిట్లని వలికెర్ ॥
౨౦ గీ॥ వెలయయమునాతపంబున వెలంతుపేళపాలు బిధికె
డుమొదవ్యలుపంటచేలు । కాంచనంబులురత్నములెగల్గు
నంద । గోపఘోషంబుసొద్దనె ఘోరఘ్రుమగుచునూ ॥
౨౧ వ॥ పెరుగులు బిల్లుఘోష్వములు పెంపుగనావృలపిండు
ఘోష్వములె । హెరుగులబిల్లుఘోష్వములు పెంపు ధగ

తల్లులఁ జేరు వత్సములఁ బరుగులు వారు పోషములు భో
తరనే హోముల కేకపోషములఁ బరగుట చేసి పోషము నభా
౨౨ సిలునందు నిపల్లె యెల్లెడ ననా॥ గీ॥ వై గదూడలు కెలోడె లువయా
గతరువుఁ జేని నావ్యులు వృష్ఠంబు విన్నియున్ని యరునిగ సింపఁగ
వశము గాదఖు నిక్కైన ముందగొల్లల భాగ్యమే ముందమహా
౨౩ హరి॥ గీ॥ హరికి ప్రొద్దులు బుట్ట వతరించి యరుదురునవు
రులమూర్తుల నియునినుతింపఁ నెల్ల మొదవులు ధాత్రి పైపై
ల్లి విరిసి కెలమరుగల పూర్ణ బృందావనము నమేయము ॥ క॥
౨౪ సితములు నసితముల గుఱుఁ కుతుకంబున ముందనుండి
గోగణ పంజ్తుల ప్రతి వచ్చు నుపశ్రవిసం గతగంగాయమున
౨౫ లకు బుగతము నలకు న్నా యింగిత ము బ్రపబ్బ్రు నిబ్బిన బుంక్తి
కి మెచ్చి కాంక్షదీరంగ బులంబు వమ్మని పురందరుదంపిన
కాలమేఘములఁ నింగి మెరంగివచ్చు నన నీలముళైన మహోష
హోక్షములఁ పెంగి చెలంగు వల్లవుల ప్రోలు ననేలున
౨౬ మేలు నర్తవతి నీలతల్లని గోగణములు శోభిల్లును శేపల్లె
లోన భేద్యములగుఱుఁ హాల్లికబంధు సుతాతతఁ కల్లో
౨౭ లమరాళకులము పుట్టైక్రైన నర్ది॥ వ॥ వరిలన దిం(ద్ర)గోప
ములు భాతి చరత్తు రువిందకందళోత్కరముల శేతి

ప్రాణయుత స్వైరికత త్తిరి కూటకొటవి సప్పరణవి భూతి
సంతతము మెలంపగు చుండు నఖండశక్తి చే నరుణాముళైన గో
౨౮ గణముల చ్చటముచ్చటని వృత్తిల్లి గనూ॥ గీ॥ మెలగరుతబా
ల్లి ముద్దిచామటి బాల్ల్ చాలంతయను దుపేలుఁ చాలగవి కి వ
ర్ణభేదములను వర్ణింపదగియుండు గోగణములు ముంద
౨౯ ఘోషమున నూ॥ గీ॥ కొన్ని లేగటి మొదవులు కొన్ని తరిపి
మొదవులై యుండు వల్లవ సదనమునను కొన్ని కట్టిన మొద
వులు కొన్ని యదలు నెదవు మొదవులునై ముందనుల్లి
౩౦ సిల్లు॥ క॥ నిచ్చలు మేతక్కై పొలమునకై నయత్నగన్నారవా
క్రిటఁ నెచ్చుటు సొగునాకదుప బూడగమెప్పు నుదెప్ప
రంపక మ్మెచ్చున దేసి నట్టి సముదంచితలీల హాళలాకతి
గెయ్యె మెహిచ్చిన రీతి పల్లెచే నుల్లమనంబున నిశ్చయింప
౩౧ గార్ది॥ ఉ॥ కూళ్ల కుభత్స సత్సములు గాంప్లి గుపా
కలుతీగె బిల్లులుఁ కొల్లగ నాలకాపరులకుం దయనిచ్చి
వసంతి పాలకా వల్లు పాలానుండి నదువర్తి పై జల్లిన
శర్కరావళులఁ జల్లున రాలి నేలబద బూతి వృఘోష
౩౨ ముశేరు నంతకు నూ॥ వ॥ అమరియు సంతత సమాచరిత
సకలఖంతు సంతాన బృందావనంబగు బృందావనం

బుజీవనంబుగా నికృత్తనికృత్తప్రష్ఠరత్నసాంద్రీకృతనిర్దనం
౩౩ బగు గోవర్ధనంబుగా నాశ్రయించి। రసుందందున మందం
బుగా మెలిచి ఫ్రలిచిన మృదులతరఘాసంబులు గ్రాసంబు
లుగా గాని తుందంబు బిందంబు నందంబు కందళింపం జా
యు సాయంతనీ సమాగమంబున కారంభించి। మందయా
౩౪ నంబున మందయానలననుకరింపుచు వచ్చి వచ్చి యుష్టి
కేలకు తమకట్టు ముట్టు మెలునంజెందుటలు ముట్టుపడంచి
గియించి పలగళ్ల పట్టుల కుసెబ్బులుసేసుక రామాంధం
౩౫ బుచేయు మహాక్రంబులును। తలుగులు దప్పించుక నెలు
గులదరతాధిబదంబోయి తల్లులపాదుగు పావెల్లి కా
ల్లలాడుతరిపిదూడలును। అరిమిడి పెంపునతరిమితి
౩౬ మెదలుసాచి మెయినాకు తల్లుల నోటి జొల్లునదాప్పు। జో
గువేగలును। మదనాతురంబులైయుద్వైన మెయిదవులవెంబ
డించి పైపైబుగా మయగిన మూగకోడెల బాగ కెమ్మ్యుల్
బోజిమ్ముప్రాథవృష్టభంబులును। హుంకారంబునంకు
౩౭ శింపరంకెలు వైచుచు తలపడి బద్ధమచ్చరంబులైయుద్ధంబున
ద్దీద్ధీ యుదాకుచు వీధివీధులకు బాధకరంబులై ఆసోన్పస్ప
మర్దనకు దర్దనసమ్మర్దనంబులగు బలీవర్దనంబులు। తో
౩౮ ఘకన్నామాలుమిగిలిన బలితంపు కల్లులనల్లిబిల్లిగా నుచు

హాలుపారుపారులును। పుడమిపడంతి మెదిగిన మంసరపట్టు
రవికెలనంగ నుపట్టుచుట్టు చవికెలును। చినుకుచిత్రేళ్లకు నురు
౩౯ వులు బట్టుకుండ వారటాలుగా బన్నినకూటాలును। ఆచా
రంబులతో నెనలికి ప్రాసియంబు ముట్టు మెరలకుండ భద్రించిన
వేలుపుకాలువ్రపిండ్లును। కంపమేలును గుంపులై కులాబార
ధర్మంబులు దేర్చు ధర్మాసనగృహంబులును। గుత్తం పుటు
౪౦ రుగులా యుత్తుపరిచి దిట్టంబు చేసిన ప్రాకారహొత్తు లకొ
ట్టంబును। పవనచాలితపతాకాపట ప్రఖంబులగునం
గణ ధ్వజంబులును। ప్రతిదిన ప్రతిపన్నపల్లవప్రాకార
౪౧ ణంబులగు తోరణంబులును। సమస్తవస్తుత్రయుస
మయంబులవలయు వస్తువులు హంగళ్ల కొసంగునంగ
ళ్లును। వ్యవహారానుసారలాభప్రవర్తులగు వర్తకు
లును। మేరుమందరసమానాకారంబులగు నాభీరులును।
౪౨ కమ్మవిలుకాని ఖంత్రంపు బొమ్మలగు ముద్దుగుమ్మలును।
సాహసాంకసంకేతాగారులగు శూరులును। పవన
భవనపరిభ్రమణాలాప్లవలంఘితమహాచక్రవక్త్రాది
౪౩ సకలావయవసంపద్విభూషితసదననికటంబులగు శకట
టంబులును। గవిగినిర్మలామృతమాధుర్యదుర్యంబైచం
ద్రకళాకలాపంబును। నిరవద్యమహానందంబైపర

౪౪ ప్రస్థాంబునన్। నిత్యకల్యాణసౌకల్యంబై మేరుపర్వతం
బును। నిరంతరమహోమహంబై సూర్యమండలంబును
నిజతారార్ధ్యానుకూలతపనసంభవంబై। రఘునాయకుని
౪౫ నిర్ముక్తాఘంబైన సత్పురుషుని నిష్పదవ్యైకల్పవృక్షంబై
కృతంరయుగంబునన్। నీలకంఠనివాసంబై కైలాసంబు
నువిదంబింపుచుమందభాగ్యరహితంబయ్యు మంద
౪౬ భాగ్యరహితంబై। సద్గుణకీర్తనాహర్షంబయ్యును సద్గు
ణకీర్తనాహర్షంబై। పూర్వచరితానుసరణంబయ్యు
నపూర్వచరితానుసరణంబై। యుల్లసిల్లు కేసపల్లెయం
౪౭ దు॥ సీ॥ అక్కలమెత్తకహారంబులేకాని హారికిగించ
రుచూలదండ। అంగయష్టులవిశుద్ధాంబరంబులేకాని
కష్టేరుజీర్ణంబుపుష్పములును। కరములనవరత్నఖచితకం
కణములేకాని పెట్టరుకంచుకడియములును। కలితఫాలం
౪౮ బునకస్తూరియేకాని చరిచేసిదిద్దరుచాదుబొట్టు। వెలది
మీరినపండుటాకులనగాని। వాడువత్తులభూయ
రుభేదియుములు। వారకప్పుచల్లులమ్మవేరూకివాడ।
౪౯ వాడలకుబోరురేపల్లెవాడవెలులు॥ ॥ నందునియా
జ్ఞావల్లవభునంబువునంబుప్రమోదమందపౌరందరసి
ద్ధసాధ్యనికరంబువర్ణిసిరసావహించియు। స్పందత
దియ్యవిక్రమముప్రాపునసాపదలేమిలేకనా। నందము

నెందియుండుసదనంబునసంపదపెంపువిహారగనూ॥ క॥
౫౦ వల్లవపతికొకమధ్యులచెన్నైలు జెన్నించివృద్ధిపొందవాదం
గిక। సల్లలితకనకలతశో। భిల్లుచుసిరితిపృష్ఠిపెరిగెదినదినక॥
౫౧ క॥ రాధనుజన్నించుటయునున్। రాధనుబోలుటయునిరపరా
ధంబగుటక। రాధానామంబమధు। రాధరకెడిరివింతరా
౫౨ ధరననగక॥ మ॥ హరితత్వంబుదలంపుచుండ హరిపదధ్యానం
బుగావింపుచుండ। హరిపూజల్ పచరింపుచుండ హరిపదా
ఖ్యానవృత్తిగావింపుచుండ। హరిసర్వంబనియెంచుచుండ హరి
యశంబంకింపకీర్తింపుచుండ। హరిదాసుండగువానిభా
౫౩ గ్యమదిపహిపహియంచసామాన్యమే॥ గీ॥ కృష్ణసఖునికి కీర్తి
కీర్తించనియభాగ్యు। డున్ననేమిలేకయున్ననేమి। విష్ణుమూ
ర్తికథలువిననినీచుడుమర్త్యుడైననేమికాకపోయనేమి॥
౫౪ సీ॥ కడలేనిసంసారజడధినీదెడువానికేవిశ్వవిభుపాదసేవనావ।
పున్నతస్థితినొందవూహించువానికే నక్తంచరారాతిభక్తి
ముక్తి। పుత్రమిత్రకళత్రబంధుబద్ధుడమొతదనిపైపోవువానికియే
వేల్పుపొందుపొందు। విశ్వకారణమెవ్వదవిష్ణుకృష్ణ। యా
౫౫ దవాన్వయవర్ధిష్ణునాశ్రయింతూ॥ మనవవెతద్ధివ్వక
ధల్। వినవవెకర్ణములతుష్టువిడిచిచెనలి కనవవెసన్నార్గము
౫౬ నేక్షణవవెత్తైవల్పపదముకొరాకుంలుదీరనూ॥ ౧॥ విదు

వభాలనిబాల్యంబు వీగనెత్తి। ఆటప్రాయంబు చెవియుచే
నాత్రమించె। ఆటప్రాయంబు గోటలో మాటిమెట్టియు ప్రే
౫౭ ముబోటినెమ్మెనసంకరించె॥ సీ॥ అంకురత్రపమప్రయత్నచం
చలనే త్రినతనాభినితకటాక్షమరుని। తాధరమతనుపయో
ధరమవలోకనాల భ్రమధ్యమనల్పవళీతరంగ। ముఖిక్షితా
నంగమగాధనాభికమభ్రూన్నతాస్మైకజఘన। మసితరో
౫౮ మాళికముఖ్యాగతవచఃశ్రుమత్కారసద్రిశమందహాసయు
స్ఫురఖకుంతలమజహాత్రుయాభిలాష్య। మనుపమనలీన
లావణ్యమనతిశయంబుబహ్వి। విహారమనార్యతగర్వమా
౫౯ శుభాంగి। యుప్పనమఖిలమోహనముగాదే॥ తే॥ ఆర
మణీలలామవినయంబుప్రియంబు భయంబు బుద్ధిచే।
నారగనన్నకుఁ వదినెకచ్చికె బుచ్చికెలాచరింపు చుఁ। గా
రవమెలు[illegible]ందుచుండు చెలికత్తెలలోనెదబాయకుండగ।
భీరతగల్గియుండుము రిపెంబు దారంగకయుండునయ్యెడ
౬౦ సీ॥ మును దేవకీగర్భమున జనించిన రీతి విష్ణురూపమున
నావిర్భవించి। తండ్రికి భావికృత్యమువెల్లక్రమముతో
నానతియిచ్చి మాయాబలమున నానెత్తురుగండ్రైన
యుత్తుకచని యశోదాకిష్యమునసుంచి ఆమెగన్న। దివ్య
శక్తి[illegible]వసుదేవుండుగానిచ్చావతను యశోదాదేవిగనెన
౬౧ పంచు। లోకులనగ తదుక్తి నంగీకరించి। నట్టినందయశో
దలకనుగుపట్టియగుచు కృష్ణుండు శ్రీదలన తిశయిల్లి

౬౨ నందఘోషంబునందునానందవుంగనూ॥ క॥ దేవకికి
తుపునసావి। ర్భావిమునెందెను మురారి ప్రాధాకృతి
శ్రే। దేవేంద్రాశాతపమున। వెవెలుగున వెలుగు ప్రభవించి
౬౩ నభంగిగ॥ క॥ వసుదేవుండును హరిచే। వెసకర్తవ్యంబు
వెల్లవినివెరిఁ వినయోల్లసితుఁడగుచు గురుముఖమున।
౬౪ విసువరశిష్యుండు హితవు వినుచందమునఁ॥ గీ॥ ఆం
తపాత్తలపాపశ్శైనక్షైవ। భ్రాంతకుంయశోదకడ
నుంచి ఆమెగన్న। కన్నెగాని పారిఁయెవసుదేవుఁడెన్నిచూడ
౬౫ తోటిధనమిచ్చి కెవ్వం మ్మింపుకాన్న కరణి॥ క॥ నందయు
శోదలుతమకుఁ। నందనుఁడుదయించెనని మనంబు
నపరమా। నందమునెందగ దేవ్రిరి। పొందుగ పుత్త్ర
౬౬ నకుఁపురుడు పుణ్యాహంబునా॥ క॥ కృష్ణనకుపే
రుపెట్టిరి॥ కృష్ణప్రభ ఋషిచరణాకిసలయవనమ।
జిష్ణునకుఁ గోపకులవర్ధిష్ణునకుఁ విష్ణునకువిధిఖ్న
౬౭ లువిద్ధనూ॥ కృష్ణదనునామధేయము।
। వైష్ణవనామములన్నియు। నిష్ణాత్తత్వ
౬౮ మునకృష్ణునకుతగియుండు॥ క॥ గారాబుపట్టి
గలిగిన। కారణమున నందుడాత్మఘునతరసారా।
సారవిచారము శేయుచు। నెరపుగవీక్షించి రాధ
౬౯ తోనిట్లని యెఁ॥ క॥ కాపురము దీర్చసందడి। నేపు

నటీవదనే కాంతనేమరియుండుః ప్రాపనికిరేయుప
గల్గుః కాపాడుమునీవ్రనిచికమలదశాస్త్రిః కయ
౨౦ కేరము చెప్పిననయువిస్తారము నతలిబిబుద్ధితార్క
నగానార్థనారూపంబులమునెన్నికః శారికై యొనరిం
౨౧ చెప్పు(తు)సంరక్షగాముశుకః కః ఆనుటయు గేయుతిహో
సముః వినవేడుకయుచెప్పితెలుపవేయుని వినయాః
వనతాస్వయుగుణమువేదినన నబోశితవినుముటంబు
౨౨ నందుడుబహ్మేశ్వః వేదతురంగమస్తకనలీనసుధాంశు
కళావిలాససంపాదితకాముదేవికచవ(తు)సితోత్పల
మాల్వవాసనాః స్వేదసుగంధవేపనవిశేషవిభూష
గాభాసమానదోః మేదురవిత్రుమక్రమసమిళ్ళయి
౨౩ కోభ్భియినిపురంబునః ముః కలదుచూనవనంబా
కానెకటిరంగం మల్లికాశీలవంగలతావింగితకుంభి
పుంబకదళీఖర్జూరనారంగవంఖులపింతాల
రసాలసాలసరళక్షైరీరుహోత్తవర్ణదళదంభోళి
జరసస్తటాత్తుటగళద్రాక్షాగుళుచ్ఛాంకవైః
౨౪ కః శ్రీరామశియ్య్కముగలదారామమునం

దలమైకమహావృక్షము నాధారముచేసుకయుండుః
౨౫ శారిద్వంద్వంబునివిచారతనంతనూః కః శారి
కకుబేరభక్తిననారూఢిగుడ్లుబెట్టెనవియువసిన
యూననారామామణిపిల్లలనెననారంపోషింపు
౨౬ చుండెనందాక్షతిః గి నవతవచ్చినమననములో
చిప్పకదాడవనికటవృత్తాంబప్పెనుండుశంకమంత
నేకునాప్తబంధుండుగావ్రననచటికేనపదతాదా
౨౭ నికితనక్కైనయుదరుడెలిపేః కః విని శుకముకటకటా
యనిమననమునస్సెక్రింతతదవ్వమచికితపతియో
వనితానినువంటిమహోఘుసురాలికిచింతగలిగె
౨౮ గదయునిమరియునూః చః బళువుగదమ్మనే
వగప్పపాపనికింసుఖప్పైనదాకసంబళువుగదమ్మ
ఆన్నమునుపానమునెల్లనియుండుకింతకావవె
నపమ్మఆపదలువచ్చిచాలంగకేకాపురంబువే
సలుపునమ్మనీకుసువిచారములేదుగదమ్మకోమలిః
౨౯ యూదీనభావమునకేక్షేదంబునకేముఖాబ్జమిన్న
తకేహృద్వేదనకుమందుసాధుభునాదరముగద

౨౦ మ్మాపెరువకవర్ణ్నా సాంద్రములకు ఆప్పరుపగా దుంతెంకలు।
వప్పుటపసిబిల్లలకున వారణాశైనలువచ్చు ములువేశపె
౨౧ రిగెది।ప్రపుని లోశేటా కుచేదబట్టదెఖగతిరు కుగుహ
దాశిహంబులబాల।గృహములకుర్ బారవగలుగుకా
యాశలుబి సం।గృహాప్మైననలునిమేనలు విహింతత్రే ధ
౨౨ మునకవిప్రువేశముగా దేలుగు ఆభర్యలకుతగిన అర
యుకవేకున్న। హారుగువారివలన ప్రరుదుడాను।అని
లుకె దురువడిన అన్నదు గర్ంధ్రంబు। మింబి వముక్మకా
౨౩ వహింపుకురుదేలుగుహా ఆటెబట్టుకున్న వారలకులకుము
ప్పు।దోసముప్పడెదాకుదోషమునకు।ఏమనకుధప్పిహో
శవముర్కాశతనే న।అతనినాకుకానదె అంపకోలాడు
౨౪ కుబాటునవ్వంబనిశిశువ్వలు।నాటుంపరత్రుప్తివిష
మునరలోకముర్।తేటుకశింధశశిరము।గాటంబుగ
౨౫ సొకినపుడెకష్టముహాదె।బట్టబయుటుశిశువ్రపం
డబెట్టుగరాదు।పుత్రై వారె నేనిబాధకరము।చ
ల్లిగానుప్మైమొయిల్లాడుబుంటిన।ఫలాతప్మైరుబడెదు
౨౬ శెతిగనమే।దిగు యింటెవారుశిశువు।నేమరియుండిన

గాలిసుడి యుసుక్కకాలమునదుంటపాటుఖులు బవెంటా
౨౭ దిబెబ్బులిపదితు సాత్రుమించిప్రైన బడదేలుగు యుల్లిప్పుడవధ్వ
మునవిడు।పిల్లలకుం సహాబుదెహా పేదలుబాడవర్।పెళ్లి
గవాదికైవా యన్నినేళ్లల్సెవెదుప్రాబిబుట్టినెరసినభంగర్
౨౮ కుకాఫునవివిగ్లోహా యు।ప్రావేశ్నవముబాతవారతపా
లబా లర్।గాతలంతయుగన్నదాశి యునిక్రై వలకాపారిభ్రో
౨౯ బురెప్పులకరశిర్ కుచెకాడుకుకునిభర్త యప్మై।ప్రారకపమగు
తుష్టిపుష్టిబలమా యుష్యో।త్సకంబి దిసందిటనిడు।రెూ
౩౦ కోమవియనుబుమం(త్రి) యుతభుజపత్రిర్కుబంధింబిపస
పుదారము।సంధానము చేసి శక్తిసంపన్నముగా।గంధా
క్షతఘాపములనుబంధురమైవేద్యమిచ్చి ఇాసురకరు
౩౧ గర్ కుమన్నింబినశారికెయుదు।చిన్నికుమారునకుతాడ
వ్వు చేసెక్కేలర్।చెన్నెందెవాలకుండును।సన్నిహితాశోక్వ
౩౨ భాగ్యసంపన్నంత్రైమ్మ ఆనిశారిచెరితంబుజెప్పిమధుర
వాప్పహారిణీవిప్ర।యునువెల్లక్ కదకం(గ్ర)హించిశురక్షా
యత్తచిత్తంబునర్।చనుమంచర్ శలవిచ్చిపంపినసమాప్తర్ పుత్రు
మోత్కర్ష్మయెప్మై।చనిరాధారమణేలలాముహారిపల్లర్ నిప్రై
౩౩ హోషింపగార్కుసివితతేంద్రనీలనిర్మితపైనవిజమంది
రంబుమహోసము(ద్ర)ంబుగాగ।భాసమానంబైనపప్పు

గా శోళ్ల నిర్మల ఖడ్గముయారథలమత్రిగాగ(ప సమీరకమైత్ర
గాపరచినపాత్రులకవుణతేలాడుపర్గంబుగాగ(పరీక్షిం
పృచ్ఛంగటపాలుపొందురాధికపాయుకంయుండెడుప్ర
౯౪ కృతిగాగ(గర్భగోళంబునందుఖగంబువెల్లుపొందుకానచే
సివంటిగాపవృశింబ(కేళికాబాలుడపుడులోకాలుపెదశి
౯౫ నివృపిలచేసిసుఖలీలపవృశించె॥సీ॥రేమనాటికినినీతదేదే
రుపరమాత్ముడెలమిదాసిటనీళ్లఖలకవరామర్క(ద్రిష్టిక
కనరానిదేవ్యాత్తమునిపరిస్ఫుటషాలముసద్రిష్టిబం
ట్టుబెట్టు(ఖగముపెన్నైననుచాలనిశారిగర్భమునిండపవెన
నిపాలుబాసెంయు(సామగానముననిప్పుముప్రాద్భగడ
౯౬ పెడుమూలతత్త్వముమీదఖోలబాడు(పేరువెనమవే
మహాపేరబిలుచు(కెరారికెలకందనిమహాత్మునికోరియుం
డు(అంచితోల్లాసమునసుపరీక్షించుచువేళ(రాధనిముక్త
౯౭ లోకనిరోధయుగుచు॥వేళలయుగ్గుబెట్టునులివెచ్చనినీ
ళ్లనుబిడ్డుబోవప్రు(న్నాశనవెలుప్పుచేసినవకంబగుబంగ
రుతాళ్లలరేపల్ల(బాలునిపండబెట్టికలభాషిణివేరులు
బట్టియియాచుచుర్(జోలలుబాడునమ్మురనిషాదనుని
౯౮ చ్చులుని(ద)బుచ్చుగ॥శా॥జోజోసుందరమందహాసవదనా

జోజోవినీలాలకా(జోజోపద్మదళోపమానన యుసా జో
జోమనోనాభబ్జాకృతీ।జోజోపల్లవవంశమస్తకమణీ జోజో
యుశోదాదైకబాలా(జోజోహరి యుంచుయిందుమువుచిజో
౯౯ లల్పాడుతావేడుకర్॥శా॥ఆజీవమూతశిరాశిబకృష్ణునకుస
ద్భింగంబుగావింపుచెరా(నూఖన్నగ్గిడుటూకదుష్టులనేతో
వేతుగావింపుబో(రాఖిల్లకతడియెత్తు
ధూపముల్వైచుచో(ర్న్యఖంచెమియులేకయుండునుప
౧౦౦ చారార్కదాలేధమ్మ॥క॥వెక్కిళ్లువెక్కదాంగగినసమత్స్యవ
తారచమురుబెట్టుమస్తకమంటుర్(వెక్కిళ్లనుబట్టించుర్(చిక్క
౧౦౧ నికెంబివిరిఖిడ్డచెవిత్రింహరికిర్॥క॥నెచ్చులమునవాప్రా
వగ(చిచ్చోపెరాయెనుచుసంతసించకయున్నర్(చెచ్చెరవది
౧౦౨ నేలకునిచం(చచ్చుతురతనామెచేతసన్నిప్పించుర్॥క॥యత
రులుగనుగాన్నజగ(త్తప కింతలపట్టిద్రిష్టిబట్టుర్కట్టుర్(
తతినంగరక్షసందిట(హితవెంతనియెన్నవచ్చుయిభగాం
౧౦౩ మినికిర్॥క॥రెప్పలువేయకకన్నల(గప్పుర్మురవైరిచిన్నిగా
త్రముని దుర్ర్(రెప్పలుమూతలుబడినర్(తెప్పునసులికిపడి
౧౦౪ కన్నడెరచుర్వెరచుర్॥క॥ఆముద్దులుగారెడుమొగ(మా
మురువామురిపెమాసముల్లాసంబుర్(వేమరుకను
గానకనుగాన(సామజగామినికిప్రొద్దుబాలకేయుం
౧౦౫ డుర్॥సీ॥గోపెమ్మపట్టిగ్రక్కనవెట్టుగట్టుగాశయుబరాహితు

ఢువిూసంబుదుప్పై। కృష్ణుడు కిలకొట్టి కేకలు వేయరుగా కేర
వురంగుండుకే కవేసె। గోపసూనుడు కన్నిచూపులు చూడ
గాయేపునపుదనుండు ధూపునూరె। జలబులోచనుడు
౧౦౬ చేతులు మీఁదికెత్తగా తవిరువిల్కాడు కెూదండవెత్తె। క
ట్లుగదలకశౌరి వెంగళను నింధి। యుండి కూర్చుండి శయనిం
చియుండి రేయు। పగలును చందమున కాపాడు చున్న। రా
౧౦౭ ధసాధింపబూని సత్రాధుడగునూ॥ సీ॥ యీబాలకుని
కన్నెటువంటి ప్రేమయుంచు వారి ఖదళములవంటివనుచు।
యీకృష్ణుముంగురులెటువంటి ప్రేమయుంచువల నెప్పతే
టులవంటివనుచు। యీశౌరి బాహువ్రాలెటువంటి ప్రే
యుంచు వరశౌర్గళంబులవంటివనుచు। యీహరిపాదం
బులెటువంటి ప్రేమయుంచు అంటుబాయు బిగుళ్లవంటివ
౧౦౮ నుచు। తానె తర్కించు తానె సిద్ధములుసేయు। తానె కానిమ
ెక్కరువేని వేళ। లాంచితానందనందగోపాలబాల। కేళి
౧౦౯ కారామరాధావధూలలామా॥ సీ॥ వకవేళ మధువూ
సపికవుబృందంబున పంచమశ్రుతముతోపాటుపాడు।
వకవేళ మోము మీఁదికి ముఖాబ్జము వంచి అంకించి పు
ష్టపుంగనగనే పు। వకవేళ నరచేతను నిచిహొచ్చరికెతో
పుత్తిశిబిచముఁరునపుగుతలాత్తు। వకవేళయటునటు

నెరుగులుబోయిన వీరాత్ములు రక్షించి పెుసగబరచు। నెక
వేళమత్తిశికాంతాగసంకటంబుగల్లిన చేలాంచలమున విస
రు। యివ్విధంబున సతతమాపుప్పుచో బోసి। శౌరి తోలిక
౧౧౦ మైత్రాద్దుబరుపుచుండు॥ వ॥ అతులితమైన వేడ్కవరలాడె
దుకృష్ణుని ముద్దుమోవిచి నీ। సుతుని టుఖూదరమ్మని యుశో
దనుబిల్చునందుదింటికిక్। ప్రతిదినమేగుదెంచినను బట్టి
ముటంచునుచేతికిచ్చునా। కితడెుకమానికంబనుచు యుందు
౧౧౧ ము ఖ్యేమశియెంచు నెమ్మదిన్॥ క॥ నవనీరదవర్ణనిపై। అ
విరళమైమోహమతిశయంబుగా రాత్రిం। దివములురా
ధికనిర్భర। యువతిలలామంబుబోలియెతాగినిబో
౧౧౨ లర్॥ సీ॥ తవిలాకుమదతలపవేనెుప్పుపిదికిళ్లిసాబగువె
గాదిగబూచినెుక్క। నిద్దంపు టద్దంపు నిగనిగల్ పచరించు
పాలబుగ్గలనుచుంబనము నర్పు। వదనంబుపైకెత్తు మ్రే
దుపదాధరములతోన్ మైనశుభ్రకేళవేరుపరచు। నెుకపా
ర్శ్వమున నుతానె తిక్కెలపవళించు। అక్కునమక్కువ నలమి
౧౧౩ పట్టు। వోరుబెట్టి కురాంయని యారదించు। కేల
జోకొట్టి జోకొట్టి జోలపాడు। చిన్ని కృష్ణుని వెంగళు
౧౧౪ నారి। మోహపరవశంయగలచునమోహానాంగి॥ శీ॥
అందమైన ట్టిహారిమందహాసమున నెు। సుందరీమణి

డెందంబు రంజిలింపు చంద్రకాంతము రేవికా సంగమున నను
౧౫ గన్న చంద్రకాంతంబు గరిగెడు చందమున నౌ ॥ క ॥ అబ్బురపు
పిల్లగా వ్రేపల్లె నెబ్బుర పుర్ఱ త్రేమ మదిని నివ్వటిలం గా
బిల్లోకవతులు నటు చనని వ్వబ్బుచు వుచ్చ విధ ఋణాచి
౧౬ గొల్లారు వరకుం దుర్ఱ ॥ గీ ॥ శారి యందు మనసు పేరి యుంచుకొ
చే నిల్లో నికా లుబ్బైటనూని యిద కల అసఖీ లలామ
ఆహరి రని ద్రుబు మరచి పరమ యోగి కరణి నుండె ॥ సీ ॥
౧౭ మురవైరి కెపుడైవి ముఖ్యాడుడె కాని కాంక్ష దీరగ స్త్రీలగ
బుగదయెప్పు పచ్చవిల్తుని తండ్రి నెప్పు రించుటె కాని వేడుక
మాటాడ కూడదయెప్పు కృష్ణుని రామ దాకించుటే
కాని చేతులకు గుబ్బలా సంగ దారకదయెప్పు పన్నగేంద్ర శ
యానుపక్క నుండుటె కాని పుష్పవిల్తుని కేళి పాసగదయెప్పు
౧౮ ముద్దుర ముగ యశోదమ్మ కొడుకు శైశవము ప్రతిబం
ధమ్మెగా శిబెట్టె ఆశ సఫలంబు గాక యాకారు చున్న రా
౧౯ ధకే మని తెలుపుము సాధులార ॥ సీ ॥ శారి నావని గుబ్బ
చన్నులంటిన పైది కుందవెత్తింతునే గోపురమున కృష్ణదే

వుండునా కెపుడైవి గ్రేలి న అధరానశేతునే కతి రసవము లుత్కం
ఖలే చనుడున కౌగిట జేర్చిన నేయుంతునే కుపసింది తా
దుప్పు పురుషోత్తముడు నన్నము రుకేళి త్రుల్లి నను నరింతు
౨౦ నీకు మహాత్మ్యవము లుభావి గాన నివైలు కృదైవ రకు మీరు
గట్టు మారుని దిట్టు పైకము లనూరు గట్టు మెతలు బెట్టు మా
గములవిరహావపిన్న నేమనవంటి యువ్వాలుగంటే ॥ సీ ॥
౨౧ చక్కెరకెపుడైవి చప్పరించగ రాదె చెంగల్వ త్తి బాటన ప్రవ్వి
వ్రకనేల చందలను బాలుపానింద్లు బట్టగ రాదె వట్టిపే
పిది కిల్లు బట్టనేల చెవులలో బకదారరవములుంచగ రా
దెగుబ్బు తారె గురుతలు బెట్టనేల కంఠప్రదేశంబు గప్పి యుంద
౨౨ గరాదె పదలపై చేతులుబాచనేల చల్లబాలు బిన్నితనము నా
చిత్తవృత్తి గన్నవాడవ్వగావ్యబంగారు బేసుకుంటి పోవిం
టి పోవేదా వంటిగాదా యేమిరా యను కృష్ణుని యిందువ
౨౩ దనా ॥ క ॥ పోవా చెల్ల యింతనాడే నా చిత్తము తస్కరించిన
విటవిరాదర దొచెద వ్య పల్లె గొల్లలు దాచిన నేతులు ను
౨౪ బాక్క టపుతని పెన్నల ॥ గీ ॥ నిన్న బాందగోరి నేనున్న వాల్యంబు
మానవేవ్వ వల ప్రమందు బెట్టి యుక్తశంబు బెట్టి యున్న బాలే
౨౫ టి కినే వ్రేపోయునటుల నింత పాయవచ్చెనే ॥ ఉ ॥ యిందిర

ముద్దుపట్టిమదమెత్తి హాళాహాళి చేయుచునందు కా। నందునిము
ద్దుపట్టి ప్రతినర్తన చాపల్యము వేదనందు కా। కందువరేయునిం
పగలు కంటిరిని ద్వారకానియుందు కా। యెందుకు చింత శేతు
౧౨౬ నిక యింత చిక్కోర్చుక యుందు దైవమా॥౯॥ నందుడుతనము
ద్దునందను పెంపక పుగ్గించిన నీలవప్పుకుంటి। ప్రపితిబో
యిందుకుతరి తెలాపాటనగా నకనేనేలపృానుకుంటి। పృాని
తిబోబాతనై నంతబా యుకతీరిననేనరేలతెచ్చుకుంటి। తెచ్చి
తిబో బుద్ధిదృఢముగా బాయుతయేచివిరహాంచేలరేచు
౧౨౭ కొంటి। ఆనుభవము వచ్చెతా చేసినంతతవుకు। యున్నటికివ
చ్చుబవ్వనమితనికే తడెన్నటికి నన్నుచే పట్టు యేమిశేతు। దైవమా
౧౨౮ యునివగచునప్పుడు ప్పుబాశే॥క॥వెన్నెనికివెగరావె। వెన్నెలరిన
బవ్వనంబచెప్పు దవేరె। యున్నదివేరేపనియునను। యున్నీరదళీల
౧౨౯ వేశింపా తుక్కైమునసూ॥మ॥ బల తాక్షుడుపెద్దవాడ
గుచుభూషాభూషితస్వాంతుడై విలసన్మాల్యసుగంధబంధు
రుడునై విఖ్యాతపీతాంబరారే। జ్యలుడై వచ్చితనుంరవించు
మనుచుంపాంబానురూపంబుగా। కలగాంచుర్ కలగాంచి
౧౩౦ మెల్లనికలంకంజెందుమిథ్యాప్తికిక్కి॥సీ॥ మేలుచుక్కలనుము
త్యాలహారములుగా వించికంఠమునధరించవచ్చు। కవితత్తుం
త్యములుగాపుష్పబంతులు ఛేదించివేసులచెట్లవచ్చు। కమల
బాంధంబు బంగరుగుండుగా జేసి ముక్కర కాదను వునువ

వచ్చు। నభమెల్లనీలరత్నముచేసి హారమధ్యమున నాయకముగా
౧౩౧ యుంగవచ్చు। గాలిసకలంబు సుకమూటగట్టవచ్చు। వెల్లవారాసి
చేయాతనేదవచ్చు। వయసురాబాయుబగతిసెవ్వరికి శక్యం।
౧౩౨ మెండ్లు రాకున్న నాచాతనేమియగనూ॥క॥వైకుంఠపతికి పా
యుపు। రాకున్నపుడింత వేగరముతగదై నా। ఆకొన్నవాడుపా
౧౩౩ కము। గాకున్నను వేగిరించుగద లోకమునర్॥క॥ అనునదియేటి
విపేకం। బను కెమురలుకొంటి ననులోకు స్త్రీరం। గిననపశిదియ
౧౩౪ నుధాచెద। ననినర్ వశముగుచుసుందరదనుతనలోనర్॥ఆ॥నాటి
నకోర్కెదీర్చుకొనన నాలుగుపూటలు నిల్పదైనమో। మాట
యొకింతలేకతన యూథముతో దళమెత్తిమారుడు। దాపు
టనచేయుచుర్ కుసుమకాండముపేసినప్రాణనాధుని। బా
టుగ జేసె తద్వియవిచారము దూరముచేసి యుండెదర్॥
౧౩౫ క॥ వేగిరపాటిగనేటికి। కాగలపని కాంగువయునైక్యదియగునే।
నీగుణనిధిపరిచర్యలు। తూగింపుచునేడెకదిపెదం యుగ
మ్మైనర్॥వ॥ అనంతరవృత్తాంతంబెటువలెనని యుదిగినా।
౧౩౬ శా॥ నాళీకప్రతిమాననే త్రిబలబిన్నాగాసురధ్వంసకో
పాలప్రస్తుతబాలపాత్రిబహుళధ్వదాక్షైకూరా పాళీ
లాళితగాత్రి దివ్యతర హృద్యదాస్యహృద్యద్భవశ్రీకబా। తా

శ్రీకేతరవాక్షరిత్రిబుధమిత్రాగోత్రభారాధిరా॥ చిత్ర
౧౩౭ వాళికందయి సాకేతపురనివాసా। రాకాచంద్రప్రకాశరా
జితహరేసోల్లోకాలివికాసా। ప్రాకటకరుణాకటాక్ష
౧౩౮ పోషితదాసా॥ మాలిని॥ జలజనిభశరీరా। భానకే చిత్ర
చోరా। దళితసమదవాలీ। తాటకాదావకీలీ। నవినహిత
కులేంద్రా। సర్వతారుణ్యసాంద్రా। కలిమలహరకీర్తీ। గా
౧౩౯ ధిపుత్రానువర్తీ॥ గద్యము॥ ఇతిశ్రీ హయగ్రీవదేవప్రసా
దసమాసాదితసంస్కృతాంధ్రకవితాధురీధురీణ బ్రాహ్మ
విచిత్రకిస్సునామాత్యపుత్రనిశ్శంకనరభాంక వెంకట
పతిప్రణీతంబైన రాధామాధవసమాగమంబనుమ
హాప్రబంధంబునందు ప్రథమాశ్వాసము॥ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

౧ శ్రీమనస్వార్థకన్యగుణా। గ్రామత్త్రైలోక్యమాన్యగంభీర సము।
ద్ధామమునీంద్రస్తోమ। క్షేమంకరదివ్యనామ సీతారామా॥
౨ గ॥ అవధరింపుము సూతుండిట్లని యొమె శౌనకాదులకు రా
ధకృష్ణుని ట్లను దినంబు। నీరచందంబున నుజోడుగూడియొ
౩ క్క। నాటబెంచిన వానినిపూటబెంచె॥ క॥ పెరుగుచు కృష్ణుడు
పొన్నున। బెరలాడుక ఫురలుప్రెట్టి జీరులు బెట్టుక। ధరని
విచితప్పుటడుగులు। పరువడి నిడబూచి పేట్టవడుత నలెనక॥
౪ క॥ బంగరు గజ్జెలు మొలక। ట్టుంగరములు రావిరేఖ వుంతును
పులిగోరుల। ముంగాము రుగులు తాయితు। లంగన కృష్ణు
౫ నకు। బెట్టినందుకు నలరుక॥ ఉ॥ కూరిమి చంకకెత్తుకొని కూ
రనుపించిన పేదిపాలు బం। గారు కరింబె నాభి కుతుకంబు
నత్రావ। మటంచుమూతి కింపారగబట్టి గ్రోల్పు హరియా
లములాదిన వుంకుమానుశ్రుతం। గారవతీలలామనయగా
౬ రప్రమాటలమాటిమాటికిక॥ క॥ ముంగురులు దువ్వు తొ
ళుకు। నుంగవచుంబనేమియ నఖ్య నునుపగు బుగ్గల్। కెంగేల
నిముఱుమర సారంగే క్షిగాపింగిపాలు లనురాగమున॥
౭ గ॥ చందమామ రావే బాబిల్లి రావె యా। పెండి గిన్నెలోను

వెన్నవెట్టి|ప్రైదిగిన్నెలోనుపాలుబోసుకనంచు|ప్రేమమిన్నఖూ
౮ పిపిలువనేఫ్రాగ్॥క॥ అప్పుడిరాయుతలోచన|నెమ్మదిహారి
మోవముగాసముసెరిపెట్టించుర్|రామ్మునని దుకానిపరిరం|భిం
౯ మునలాలించువెూహాపరవశయుగుచుర్॥క॥ మూపునను
చుర్కుచములదాఫునగెలించుచెతురతనుదేలించుర్|చాపవి
పరిసేవించుర్|గోపవికుచకుచనిబూత్రగోపనెమెసగుర్॥కఌ
౧౦ దేవ్యంతనివెలికాదని|వావినమెనల్లుదనికువలయాక్షిహ
రిక్|రావయ్యాయనిపిలుచుర్|రావైరాయనిపిలుచువి
౧౧ లుచురారాయనుచుర్॥క॥ప్రిత్తులగుడుచుర్నడుచుర్|హ
త్తులగూర్పుండియుండుప్రిత్తులశయన్నర్|హాత్తులను
పవ్వేళించుర్|ప్రిత్తెమరదింతిపరమపురుష్యునితోదర్॥
౧౨ అ॥ముఖ్యులుగజ్జలందియులుప్రాయుగముంగిళవా
డుచున్నయూ|మఖ్యపుముద్దుఖూవిసుకుమారుయశో
దకుమారుచక్కాకా|ఖఖ్యనిక్రచ్చిమెత్తుకానిచయన్నెలో
పలికెగిపాలునుం|బుఖ్యభుజింపచెప్పునుబుభుక్షితుడాయె
౧౩ నటంచునర్మిలిక్॥క॥ ఎక్కడనంటెయెక్కడ|తక్కకరూచుర్యం
డుశారితనుపంకంబుర్|మక్కువగనుగానిరాధయు|దెక్క
౧౪ డిసెగసనుచునగుచునెదఖేచుర్కానర్॥శా॥ అత్తత్తాయని

పిన్ననాదనుఁతద్భుంబ్రాతగర్శారితన్నత్తత్తాయనినాఁప్రాయ
మునవాపన్నైదంబుర్చిల్చేనే|నత్తర్నెకెఖువాదుమోహానవి
లాసాంచత్పువత్సంగమా|యుత్తర్నన్నెఖులాదబోకువను
౧౫ నయన్నవాశిమ్మోహత్రియెన్మా॥మ॥పదియారేదులప్రాయ
మ్మైనహారికేపన్నెక్విసోదంబులింపాదవర్జేయులుచుగోపభా
మినులతోనుద్బోద్విలాసంబులం|మదనక్రీడలానచుర్ఫ
లాతలినిహరేనాప్పుణ్యమాదేరనే|తుదకంచుర్తరశాయ
౧౬ తాన్మిమదిసంతోషింపుష్పాషించుచుర్॥సి॥వలరాఖుచి
రుదుపావదశోతికుచ్చుళ్లువెంగుమాగాత్మైఖేరువార(పచ్చ
పిల్లునిముదపగదిసెన్నదుటనుతేరైనకసుత్తారితిలకముమర
కేరతురంగునికేతనందంబునవెనలితెలిమల్లైవిరులుదనర|చిత్త
ఖశార్పమైచిత్రవిధంబునమేనవారపు సొమ్ములూనిమె
౧౭ రయ్యు|తేట్లుంగారరసముమయూర్త్రభవింపె|ననగకులుకు
చుబెళుకుచుహంసగతులు|నతులమైఖరినదయాదునాచ
౧౮ కోర|నయునదవళసరెూఖూతనయుమునెదుట॥సి॥ దెుం
దుబోతివవలంచుకందర్పఖునకునివేష్టించునిసితకటాక్షం
మునను|హారినేరముగణించిఅల్లినల్లినకిన్నెనివ్వటెల్లినచిరున
వ్వునవ్వు|వకరింటికేగివచ్చి|యింటికివచ్చినమురారిచేరి

మాటాడకయూరకుండుఁ బుండరీకాక్షుండు పలుయల్కఁగ్రే

౧౮ కాని పలుకక యున్న దాపత్రించు మచ్చికలు శేయు నాయపుమా

ఫలాడు పచ్చిదారలంగ చెతురులు బల్కుకుల్కు నళుకుబు

ట్టించు ప్రియములనలరఁజేయు జీవితేశ్వరు నలరాధికావధూ

౧౯ టీ॥ సీ॥ కంకణంబులు తాళగతులఁ జే మొరయుంగ తలనిండ

సంపంగి తైలమంటు చెలువంపు నెవ్వెన విరుల చమ్మకు జనింప క

మ్మకస్తూరిచే గట్టి పెట్టు పల్లనిఁ జేరు నుష్ణఖలమ్ము తెరఁ శించి

వలశిన యుంచాకఖల కమాచర్ల తడి యొత్తి పెన్నెరుల్

ముడిచి చల్వులు గట్టనిచ్చి దూపపు పారనిచ్చు వము రీయు

౨౦ ను దుటకస్తూరితిలకమ్ము కుదురు పరచు భోజనము శా

యు చెట్టు తాంబూలమొసఁగు సెంగసుగాచందనము బూ

యు సురతివిసత్తు మందరాచలధరునకిం మందగమనా॥

౨౧ గీ॥ పట్టెమంచంబు బరచి మేలుట్టిపడగ నందు గూర్చుం

డ పెట్టి యానందు పట్టి సరససరసకథాలాపసంగతులను

౨౨ ప్రొద్దుగడపుచునుండెనప్పు వృషభానుజ॥ క॥ పల్లవకన్యల వస్త్ర

ము లెల్లఁగాని రెండుచేతు లెత్తి నిలుచున్న పల్లవపాణులమే

౨౩ నుల తెల్లంబుగనేమి ఖూచితివి రా కృష్ణా॥ క॥ చిరచెరుంగ

కనిదురం గూరెదుగాక పికలచెంత కుర్క బనిపిల్లక రాశమ్మని

నవనీతము తేరుగనెప్టోటదెబ్బ పెట్టితివి రా కృష్ణా॥ క॥

౨౪ కామించి నీవు గనుగొనఁగా మరుగేమియు నుశేనిక తనర్కలజ్జ

మోమెత్తక నీరాడెడు కోమలి తానే వి మమా సుకానె రా కృ

౨౫ ష్ణా॥ క॥ నిను ముద్దుచేసి వల్లవవనితామణు లెత్తుకొని నవల

చెయిత్రిం చర్క జననిచ్చి పెండాడలసం దునదుడుకున నేమేమి

౨౬ దుడుకుడువు రా కృష్ణా॥ క॥ అని కృచ్చి కృచ్చి యుదుగర్క

వనభాక్షుడునగుచు మాఖువరలకయున్నక వినవేడుకయు

౨౭ య్యెడు నీకేను మానంశాల చెప్పుమని యానవిడు నుా॥

౨౮ చెప్పించుబలిమి నొక కథ చెప్పెదవే యనుచు నేను చెప్పెద దద

యు చే నెుచ్చెదవే యనుచు నిలవ ప్పించి సరోరుహాక్షి వక

౨౯ కథ చెప్పె॥ క॥ అనగా ననగానొక పురముననగారి నివా

సమ్మైన యమరావతి యెరా యనగ నెప్పు వీరుశారదయు

౩౦ ననెప్పుర్క దానికన్నంయానందమున॥ శా॥ కెరాటుల్

పేటలు గోపురంబులును దుల్ కుడ్యాసమూహంబులుర్క

తోటల్ పశీటక సాధముల్ భవనపంక్తుల్ పుష్పితారా

మముల్ ఘోటంబుల్ గజముల్ శతాంగములు నక్షుద్రు

ప్రతాపోద్భటుల్ సామ్రాజ్యమించిన బోటు లిన్నియు సవిస్తా

౩౧ రంబులఁ బ్రోలు నర్క॥ వేదవేదాంగప్రవేశత్వమున బ్ర

హ్మవిద్యాంసులైనట్టి విప్రవరులు ప్రకటిత భూప్రభా

పాలమానోత్సం ధుర్యైరగా శూరులైనట్టి రాజవరులు ప్రు

ఖలునై కోష్ఠికుపడగలెత్తి వదాన్యసంగ్రహస్తాతులైనవి
౩౨ కెక్కుశూద్రవరులు; ఆటపాటలవారు విద్యాధికులును
సరసులర్థప్రదాతలు సాత్వికులును; మంత్రులుపకార
కర్తలు మాంత్రికులును; పరమధార్మికులుందురప్పురి
౩౩ గమున॥ క॥ పదునాల్గువిద్యలందుఁ బ్రౌఢలు శుకశారద
నటించుపురవీధులలో; విదితముగా నుల్లసిల్లుపట్టెఁ గది
౩౪ హేతువుగా శారదాఖ్యంబరౌర్వేఁ॥ క॥ ఆనగర
మునకు విభుడచ్చి; మానధురంధరుడు హేమమావియ
నైదురాజ్ఞానతసామంతధరిత్రీనుడగుచు భూతద్రాత్రి
౩౫ యేలుచునుండుఁ॥ క॥ ఆమహీపతికడుపుననెక్కఁ రామి
నిఖిలించెరుచులుగదలుకొనంగా శ్రీమేదురముగు వ
జ్రముఁ భూమహితాకరమునందు బుట్టినకరణిఁ॥ గ॥
౩౬ మంచిలగ్నమున జనించినకతమునఁ ప్రదురుడవెనిశిరులప్ర
రుడుపుట్టెఁ గీరవాణియనెడుపేర బిత్రిదానిఁ దనలప్రీతి
౩౭ కలయనినకరణిఁ॥ క॥ ప్రాయంబువచ్చెనా బాలఁబాయ
తలోచనను మోహనాఖ్యదయుంబ్రైప్రాయనిండు
క్షీరసమునకు నెయ్యి కమాధుర్యము దయుమందిన
౩౮ కరణిఁ॥ ఆమందయానయొక్క ధారామరనందను నిరూ

పయుక్ష్వీనమదలీలామదను నిమోహింపను కోమలలత
౩౯ చూతమందగోరినభంగిఁ॥ వ॥ వారు పురోహితకుమా
రుండుగావున నవరోధంబు చంగటికిని రోధమ్ములేక వచ్చు
చుఁ బోవుచుఁ గృతపరిచితుండై వత్తఁపకీరవాణియుపా
నిత్తోనిచ్చునిచ్చులు ముచ్చికలుశీయలుచుఁ ముచ్చటలాడుచు
ఆచ్చికలుదేరమురవెళపుగల అంగవస్త్రంబులొసం
గుచు పిండిబెల్లమ్ము తండులంబులు తండోపతండంబులు
గానెనగూర్చి కూరగాయలును కలుపుచములరులు నుక
దకదలనేపెట్టిపంపి పంతుగ పర్వమ్ములందుఁ జంగచుదేశాంత
౪౦ రాగతమ్ములైనఫలవిశేషంబులు సమర్పింపుచు గంధమా
ల్యాభరణంబుల నలంకరింపుచుఁ దన్నిదండ్రులకబ్బిరింపు
పిల్లగావున వారు తనచేతికత్తెంబురాకుండుటంజేసి స్వర్తి
స్వతంత్రమైనదచుచు; యింటికిపెద్దయెదనని నేఫ్రా
యదువుగా నితాళుమునితని వాతనతని బోకనాబా
కింపుచు నిత్యకృత్యావసరంబుల నింటికి తతదవాలసిం
చినబడిపిలువనంపుచు నలంకారప్రసంగశాస్త్రప్రసంగ
తులుగల్పించి రసభావప్రభావంబులుపన్యసింపుచు
౪౧ మరియును॥ క॥ క్రీకాంచనకాంతికడుప్రకాశం

బుగాఁ బైపయింపుక ఖారుపాటు శేయు। శాస్త్రోక్త నియ
మప్రసంగంబు వచ్చిన విప్రకులజ్ఞకై వెల్లావి విప్రులు విరుచు।
తనయుం గిత మెరుంగ నిక్కదె వచ్చు కగాపంబుగా వారగం
పఖూరము। ప్రసగనే మొవల్లబోయి పత్నిన శేతియానన
౪౨ బుతోబి రువ వృషు నవ్వు। ధృవని ప్రధానంబుగా కవిత్వం
బు చెప్పి। వినయము మీపర్ద విని పించు విశదముగ నన్ను। ఫూ
విలుతు బోలు భూసుర పుత్రకున కు। మరులు బుట్టింపదల
౪౩ చియమ్మ ప్పు కంత్ర॥ క॥ ఆ భావములను మితకాం। ర్చా భావ
ములయొప్పి భూసురాగ్రణి యుం దుర్। త్రాబ యుగు వాపి
౪౪ నేలను। వే భంగుల విత్తి నష్టి విత్తులాయున గ॥ సీ॥ శుద్ధవైది
కుని భాసుర శరీర వయురాచ కెమ్మకు బచ్చన బొమ్మ యయ్యె
ముఖ విప్రు నిత్తము సరోరుపశ్చి కి చలనంబు లేని పా
షాణమయ్యె। జడుడైన పారుని స్థాపిత త్వ వింతికి తను
తను ఝాయూవధాన మయ్యె। వీర సక్తి బుని వయో
౪౫ వివ్ వాతి రేకంబు కలకంఠ కంఠికి గగనమయ్యె। మన
సుతెలియం గవేని త్రాహ్మణుని కూర్మి। చంద్ర వదనకు
నింబ భూభూత మయ్యె। మొక్కల పురుగ్రు బున్న ని ముకిపె
మెల్లని ర్మలాంగి కవి ధుసిక్త కర్మ మయ్యె॥ కీతా॥ —

౪౬ ఖూరుగ వెంగట గారాచి న। కేరము క్రియ లకేర వాణి కృత
నిష్ఫలమ్మె। యు ఖూరక రయుండె ననంతర। మేరికి యువ్వా
౪౭ రిచిత్త మెరుగ గవచ్చుర్॥ గీ॥ కాంత మనసులోని కామం బుగ
నరాదె। దుష్టమైన దేహ చేష్టవలన। తాత్రి బ ... కే వృత్తి
౪౮ గవ్ప్ర। దీప్తమైన పుష్పు డెవియురా దే॥ క॥ బోటి తనలో
నిపెూహావు। మాటల దెలుపంగ వెలెనె మర్గ్మని కిక॥
తే॥ బికి దెలుపునె తనలో। పాటివిన్ల వమధురసంబు పన్నిన
౪౯ బుగతికా॥ చ॥ అనవిని కీరవాణి అష్పలనె ప్పిధి నుండె నంచు
న। వ్వ నరుపాలలోచనుం డదుగ వల్లవ కన్యక బల్కె నాత్మనం
దనిసెక రాకుమారునకు దర్పక తుల్య విలాస మూ
ర్తికిం। పెనయగ పేమ మూవితగ నిచ్చి వివాహము చే
౫౦ వేడుకకా॥ క॥ అని చెప్పి రాధయుండెక। పని క్మైయుటులే వివా
వపద్మాక్షుని నెం। మనముననదా గినమదనుం। దనల
౫౧ బాబ్బ్ ముస వెరసి నటువలె వెరసె॥ క॥ యిటు బూ
చినమనసయ్యె డు। నటు బూచిన వావిగాదు పలోయా
రెండుర్। కుటిలములై పోరాదగ। నెటువలె ఔ దునూ
౫౨ రాధనెటువలె వురుతుర్॥ గీ॥ అనుచు నూహించి నూ
హించియుం బుబాష్పి। మాటదలపై పొలిదలపై శెమది

గరంగుఁ గరగి మదనానలంబున గ్రాగి మరలు మరలి చె
౫౩ క్కిట చెయిచేర్చి మాధవుండు ॥ క ॥ బాక్కమగురిక్కత్రా
కులఁ బెంకకత్తియటువంటి నదత నెక్కటతగులింఁ నెక్కడ తర్మం
౫౪ బెక్కతనున్నది యెరుటుంచు నిప్పుదలంచుచు ॥ క ॥ ఆనగుమొగ
మాఖిగిబిగిఁ యెరానిగనిగసెంగసుయ్యా మెరారూర
ప్రభాపుల్ల మానతమాచిన సకలములు మానినసం
౫౫ న్నాసికైన మనసు నిలుచునే ॥ ఆ ॥ యున్నదువేని పాఖియి
దియేమిమపూతే త్ములు సమ్మతింతురే నన్నుజనాపవాద
ముఘునంబగుమామకమమర్కర్మములఁ విన్నసురా
ధకన్నసువివేకవిచక్షణులెవ్వరు రిప్పదా కన్నియుగుళ్లు
౫౬ బయిలుపడగా మనసిఖ్ఖునెనందదెఖ్ఖునే ॥ త ॥ నందయ
శోదలు విని యేమందురాయె మందురో బలాదులు వి
నినాఁ తుందుడుకు కదుకు తూపాల మెందు నెరాధ
౫౭ యుమది యిప్పయొగముక లిమిర్ ॥ గీ ॥ యింత నాటనుం
డియు దేవైనను రాధ యెంత వేదటంబు యుంచకున్న
ములు బదనములు గాదె మోమాటవలవదే యెంతవా
౫౮ రిత్తైన యిందుకే మి ॥ గీ ॥ అని వితర్కింప రాధయును
టకుపచ్చి వేదిరుం బచ్చియుది యేమిటో దిగంబు వే. చి

మ్మనిమోముసేతనప్పుఁ నివ్వటిల బిఖ్ఖు తుల్యమునిబుబు
౫౯ నెదుటాఁ ॥ కం ॥ శారికిబహువిధభావముఁ లారూఢ
ములైతనర్పునటరతి బాధమర్ బారునిఖసారమయ
మ్మై ఘూరుపా శాఖఫలంబు బాధమినఛందర్ ॥
౬౦ ఆ ॥ ఆంతవసంతవేళ చెలువయ్యెనసంతలతాంతదం
తురాత్యంత వనాంతరాంతరనితాంతరతాంతనితాం
తకామినీ కాంతమనంతసంతమసకాంతసితేతర
కాంతిపుష్పధాఁ శాంతసరోరుహాంతరరసప్రసర
౬౧ ప్లుతిజృంభిగంతమై ॥ క ॥ చిగురించెలతలు తరువులు
మగువలకును పురుషులకును సమానములగుఁ టర్
ఆగణితముగనమ్మోన్నా నుగతస్వ నురక్తి తెలిపెనో
౬౨ యనిమాదర్ ॥ గీ ॥ కన్నె చూతంబుపైకుఁ పాకారధా
ర్ఁ తేటదకోకిలకంఠంబు తెలుత మ్రోసెఁ దర్పకస్రు
వాలుదండయాత్రాఘూషుముకు నా కూచిబాయంగ
౬౩ బట్టినకామ్మనంగా ॥ క ॥ పుష్పాదివనవీధులలోఁ కుప్ప
లుబడి మాడసెప్పు కుసుమాస్త్రునిపేరుప్పరిగెలు
౬౪ రతివెన్నెలఁ కుప్పలు వాసనరసంబు కుప్పలనంగర్ ॥ క ॥ అ
రుగామలై పల్లవములు తెరగా పుగమెరసె పుష్పతేని

యువర్ష। స్ఫురణము చూపినయందుకు। గురుతుగ గను
౬౫ ట్టునిం(ద్ర)గోపములనఁగ॥ క॥ ప్రపవనములుష్ఫుదము
లు। దిప్రలముగా సంచరించె విరహులధైర్యంబుపహృతి
ముచాయు దఱకుఁ। దప్పదంపిననల్లమూకలనిశంకిం
౬౬ పఁగ॥ గీ॥ చిక్కదనముచేత సృక్కిహాక్కదాగంగ। చూతిపై
కటివిరహిచూతియొకటి। మిక్కుటంపు రుచులమెరసెను
వలరాబు। హేతియొకటి వనవిభూతియొకటి॥ క॥ చి
౬౭ గురధరముగా కోరకనివహములు దంతములుగా
గనిద్రాక్షశ్యామరవములవుచ్ఛటలాడెను। నవలతవన
౬౮ లక్ష్మితో। దనవలాకరణిఁ॥ గీ॥ పునికను వెచ్చగ్రాగ నచిత్త
బునకు। పరగమాద్రవుదిచ్చిన(పో)గమునగ। నతిక శార
వకవితఘకాళికేళి। కావనవ్యునసోమరిగాట్టుదిరిగె॥
౬౯ సీ॥ చన్నుకముకు లవుజ్వలితదీపములుగా। గసరసేరుహము
కలశంబుగాగ। రాలినపుష్పములురంగవల్లికలుగా। గ
సురుషట్పదకదంబము రువ్వగాగ। పక్షివక్షములు శం
ఖస్వరదంగములుగా। గనెరికోకిలులు రుత్విక్కులుగాఁగ।
చుట్టున్నతరులతల్ చూచుసభ్యులుగాఁగ। నలరుగోరం
౭౦ టదూపాత్రిగాఁగ। మలయుభూధరపవనంబుమస్తకము
న। మూగునావేశదేవతగాఁగనప్పుడు। తతమరందఝ

లాచ్ఛ్రతుదంబుతోడ। వరశిశావంతెయుంతిశివంబులా
౭౧ డె॥ క॥ ఘనపుష్పమంచరులునిం। పానకినబంగారుతీగెలు
త్కృష్టముత్రై। కనుపట్టి చిట్టమగునా। మునియామునిచంద
౭౨ మునసమంచుసమంతెన్నఁ॥ వ॥ పంచబాణుండు సంచారరస
మంచితపాభోగపరాగపటలావక్తవర్త్మలస్ఫురణాచరణం
బును। సముస్నమితాఖండరఖరికాండకాండా(శ)సమీర
చేనప్రాచీనపర్ణపోతాకాకారమానధ్వజంబును।
కలకలాపలాషపేషాయివిశేష శుకనికరనిరవరో
ధ్యరథ్యంబును। త్రిభువనాసాధ్యంబును। నగువుందపవ
నస్యందనంబధిష్ఠించి। మాధవుండు పురోవర్తిగా
సోష్టధ్వజుండు పశ్చాత్పరిపాలకుండుగా। నచేద్భవ్యుకొ
౭౩ హంబుసముకట్టి। హృష్టపదాతిసమూహంబును। శా
రికాకీరనారత్నపాట్టిగాంబులును। కలకంఠసముదయ
సముదముదావళంబులును। చత్రాంగశతాంగంబులు
ను। సముద్రంబు పెల్లివిరిశినచందంబున సర్వంసహా
చక్రంబాక్రమించినదువసేనాసముద్ధూతసరా
గంబు పరాగంబై భానుమండలంబుతోడ నింగిముట్టింగిని
చిరంబై సర్వసర్వవనోపవనసమాశ్రితవిహంగ
మనిధ్యానంబుని సాన్నాధ్యావ్యనంబై ప్రఘోషింపదాడి
పెదవికుసుమకోదండదండవ్యానగండుతుప్పెద్దపిండు

౨౪ సాదనారికి గానధియు మెప్పించి ఝుంకారగగాగుణధ్వనులు నిజా
డింపుచు। బాణపంచకంబే కసంధానంబుగా సంధించి ప్రో
కర్ణకృష్టంబైన కార్ముకంబు చుట్టుకైదు వభాతి బూపట్టి
ప్రయోగసంధానంబులు తెలుపడనేక పుంఖానుపుంఖం
బుగా ప్రయోగింపుచు। ప్రాణికలహాంబులపరా
ఙ్ముఖత్వంబు వహించియున్న మానవమిథునమ్ముల
మానవరణంబులు వమ్ములు సేయుచు। ప్రథికసమాహా
ధైర్యాపహార్యదుర్గమ్ములు తుత్తుములు చేయుచు। నిష్ఠు
రతప్రాకరిష్ణ నిష్ఠాకవచమ్ములు నిరూపంబులు సేయు
౨౫ చు। బ్రహ్మచర్యవ్రతాచరణానియమశరణంబులు
నిరావరణంబు చేయుచు। పిపీలికాది బ్రహ్మాంతంబైన
ప్రపంచంబును తదుత్పత్తిస్థితిలయకర్తైన పరమపు
రుషులను తుదగా నిర్జించి తనయాజ్ఞసిరసావహిం
౨౬ పం చేయుచు। విహరింపుచుండెనయ్యెడ॥ క॥ పరి
గాయము చేసెనందుడు। పురుడింపగతగినబంధు పుత్రు
నకును సోదరికాలకూటమును బంధురరత్నము
౨౭ గా॥ చిన్నప్లుతుల్యతదాశీర్వ॥ గీ॥ సామంతర పూపెండ్లి చే
సినందుకు। మోదమును విషాదమును మనంబు
నొందదీదు రాధనందనందనుసందు ప్రెందికందళిం

౨౮ చుచెందవలునవాలక॥ మాధవుడు మానసంబున। రాధా
సక్తానురక్తి రాతిరిపగలున్। సాధారణంబుగా క్షణ। మా
౨౯ ధానము వీకమోహము గ్గుండగున్॥ క॥ యువ్వరితా దల
హోయుదు। నెవ్వరనుకూలురిందు నేమందును నా। నెవ్వగ
నెవ్వగవాయుదు। రవ్యకులోన్నతి ననివిషాదముల్లోందుదున్॥
౩౦ క॥ వకపేదరాలిపెద్దమ। నకలంకవివేకమతి రహస్యము
గా। బంతకు చెప్పివిధియించి ధీమతరాంకగురుండు మా
౩౧ ళముప్రికై చేసెన్॥ గీ॥ చేసి దానియిల్లు చేరి దానిగుణంబు।
లోకటురెంటమాటనెరసి మాచి। నిశ్చయించి దానినెన
రుమాటలవిధా। మాటడచ్చిపలికె మాధవుండు॥
౩౨ ఉ॥ చెప్పినమాటయన్నులకు చెప్పక చిత్తమునందు దా
చు వారిప్పుడు ధాత్రినాప్తులనయెన్నికెకెక్కుదురల్పబు
ద్ధులై। చెప్పెదువారు నాప్తులనజల్లదుగావున నెక్కగుట్టు
నే। చెప్పెదతప్పిదారియును చప్పకుమెవ్వరికిన్ తలోదరీ॥
౩౩ ఉ॥ చందనగంధి నున్నతకుచద్వహరిన్నీలకచమ్ము గాత్రిరా
కెందము ఖర్కకటీజితము పోధరసత్ప్రరుసాధరాధరా।
మందహాసవిలాసవతిమానవతీతిలకంబు రాధికా
సుందరినథిఖుబాభతిప్రభా బసదానవప్రకార్పునేటికిన్॥

౨౪ సీ॥ తెలివరారు నాముద్దుగుమ్మ మీఁగాళ్లపై గాళ్లు గావా
డుతా బెళ్లుగా నిస్తెల్పు దీంచునా చెలి యపారిండ్లపై పారిండ్లు
గావ పరంబగిండ్లుగా నిప్పై పూనంబైన యరూ ముదితకెమ్మో
విగా దవ్వ్రతంపు ద్భావిగా నిప్పై డిపై నాగుబ్బలా డీనె
౨౫ మొమ్మె ముసెమొమ్మె ముగా దుడురాజు. గీవము గాన్ శ్రీ మరునా
శశిముఖిలోచనములు లలోచనములుగా వతి దీపుఁ మీనము
లుగా నిక్కన్నుల కలిందుమెసగునా కన్నెకొప్పు కొప్పుగా దళికుల
౨౬ ములకుప్పగా నీ॥ డీ॥ యుర్వ్య న భాయుతాత్తిన లరారెను సన్న
ప్పకోమరా జివెన్ని నివ్వల నవ్వల జెసికి యెంక్కా వతక్కు వవమ్మ్వ
నంచునా మువ్వఫ గుబ్బచన్నుల సమానముగా స్వ్రజియింప
బూనితద్వ్యప్న శిల్పకా ఘుకము యంభా నరించి నరెబత్తై
౨౭ వర్ణ॥ క॥ శ్రీ మ్యుతమున మృతముగా బలదము బలదము
గానె నర్ణతమరుచులకు తుల్యముతై నిలచిన బోనా రమణీ
౨౮ మణిమోవికుందరదనకచంబులు॥ ఆ॥ వింతలుగాక కారల
నుప్రేగిన కెంచఫ పంచదారగారంతయు నింతిమోవికెన
యానెకవుల్ చవ్రులుగ్గడించి వర్ణింతురు వర్ణితార్థములు
నిక్కమైతాప్పె డిగాక యుండునే వంతుకువచ్చి పెల్వల నవార
౨౯ కయుండునె ఖండశర్కరల్॥ గీ॥ నవ్వుతారుగ్గ లక్ష్మి మున్నదుని
గన్న ముందుగానెలనెత్తురు గందుతారెడ చలన మాదంగ
త్రుళ్లి నక్షాలననంగ నంగనకు నాభి గంభీరమైతనర్చె॥

౩౦ క॥ కదళీకరకరములకు కుదురు గమ్మైరంబు మానప్పుకొరకు
స్వ్రజించె సుదతీమణి పెందొడల బుత్ర దిగాకున్నను కెంతుక
౩౧ గునే యుపమల్॥ క॥ పిదితెడుకానువిలాసము కతావెడుకుచ
సాష్టవంబు కన్నులజిగిబారెడు చెలికి గలదు కలిగిన కడుచె
౩౨ దగ్గెడు ద్వ్యప్తునతగాన గవచు॥ గీ॥ యింతి దంతసామ్యమైన
యకకననెల క్రోరకములు కుందకోరకములు మందపాస
మోము సుందరీమణిగీము చందమామ వంతించు చంద
౩౩ మాము॥ క॥ యీతను మధ్యకు కను బాము యీతను ధను
రుల్లసద్భ్రూలతకించు ఖ్యాతములగు భుజలతికలు చే
౩౪ తులజోయుగము తూండ్లు చేతులగాంచు॥ చ॥ ఫలములు
లోపలతరుచుబట్టుటకు ఫలమే మిచుమానమాత్రకులు
మిళితంబులైన వారకు రసరత్నయుటంచునచ్చుటకు కలుగ
మిప్పెకబోడె కలకంఠిగళంబయి జన్మమెత్తియుట్పల
తరదీటి కామ్యతర సర సనాస్తినె సంగునిద్రులు॥ గీ॥
౩౫ కచకుచభరంబువేగాను కనుచుదాపుగా బ్రపన్న
నిధిపినధర శితరుని పిరుదుకా దంటిరే నితత్పరిసర
౩౬ మున నూరుకదళికలు ద్వవవందనేలా॥ గీ॥ కొప్పు
చనుదోయి జఘునంబు గొప్పులను చు బాక్కటప్పునం
గములంయుం దుచూడు దనుచు నెరుక బధ బ్రపన్నబె

ష్టినగురుతులనగ।సరితలోదరమునవళి(త్రి)తయములరూ॥
౯౭ గీ॥ పేర్చెయురులచందురుదుముఖప్రీతిశీక।మిన్నదుముష్టినము
ష్టినిప్పున్నదింత।బాలతోసరిగావననెలదాని।గావిగోరు
౯౮ నచుక్కలుబోలగలవే॥ క॥ కరచరణనయననాసాధరనా
భులుకుసుమసమములెనవకం।బరుదనియుంకెలుత్రాశి
౯౯ న।కరగంచెవిపార్శ్వయుగళికన్నములమరున్॥ మ॥ తిల
ప్రప్పంబుసుగంధిగాననుచునెంతేవాడివత్త్రైమపిరేష్టవి
ప్రైరావితదాత్మతావ్రతవునిష్టంజేసియూసారసా।
క్షిలనన్నాసికంబ్మెసుగంధకలనన్ చెన్నొందనాడాదిగా।
తిలలన్ సంపగినూనెవచ్చునుమనస్సేమానుషంగంబునన్॥
౧౦౦ గీ॥ యింతింయుంగళతాంగంబునెక్కిచక్కనయున్విజగములుని
ర్జింపనదరుపేళ్ళ।పాంసకర్ఘుళంర్ఘుళులుప్రాయున
తనుబిరుదు।కాపాళీలననింతిజంఘాయుగంబు॥
౧౦౧ క॥ ఆచక్రదనముసకలము।దాచకచెప్పెదనటన్నతరు
చగుకతనన్।తెలాచదుబుద్ధికియుంతని।తోచునగవున్వం
౧౦౨ బునవ్వివితోడుపున్నగాక్షి॥ క॥ కమలాయతాక్షి
తనులత।కమనియున్వతయెంచతరముకాదేకదమ।ధ్వ

మున్నెంగసునిర్ణయింపగ।కమలభవాదులకున్నైనగగనవుసుమిస్త్రా॥
౧౦౩ క॥ నటరాదునిజముచెప్పెద।కుటిలాలకనడుచుగమనకుశల
తనాకె।ప్పుటచూడగల్గునెయు।చ్ఛుటనేనుగమెచ్చినయుంత
౧౦౪ సంతోషమగున్॥ క॥ అంతఖుంయూనకుచంబులు।పొందు
రపద్మాక్షినాభిపరిసేవింపన్।నిండదె(బ్ర)పన్మసందము।కాం
౧౦౫ దలగుపూలనుచెఇంచుకొరికెకేలా॥ గీ॥ తామరసగంధికంఠ
సౌందర్యమహిమ।దంటతనవునసీవృగన్నెంటివేని।దాని
సాగసుకుబిరుదులుగానుధవళ।శంఖములుపిల్లగోవ్ర
౧౦౬ లుజంటనిడవే॥ క॥ చెతురతరుశ్రైనకవిభూ।పతులంటేఅంతు
గాకపాటించిననయున్వతివతనుగోమరాచికె।ప్రతి
౧౦౭ శైదనిపామున్నైనపట్టిగవచ్చున్॥ క॥ కుంజరగావినివద
నము।వుంబులవునిచెప్పవలెనేమాటలబాతళరంజ
నచేసినతెలియదె।వుంజెయుకదియువునకర్ణముగా
౧౦౮ వలెనే॥ క॥ భూచక్రమేలవలెనా।ఆచక్రస్తనినితంబమా
ధ్యంతంబున్।చూచినయానందముగల్గదాచప్పుగనే
౧౦౯ మిటికివృధాభాగముల్॥ క॥ రాజీవపాణిశేగిధ।

రాజనుశిటుపండిదనినేరంతరముపమాఁవ్ర్యజములా
పాదింతురుఁరాఖ్యంభగశెంచిచూడనప్రజ్ఞాయుత్॥క॥
౧౦౦ పలువరుసయెంతచక్కనఁతెలికనుగవయెంతతీరుతిలకింపం
గాఁపలుకుబడియెంతమధురవుఁకలకంఠినిసన్నుతింప
౧౦౧ గానావశమే॥గీ॥యెంతనాటనుండియెంతమాలిమిచేసెఁ
నెంతగారవముచేసెనెంతముద్దుచేసెయెంతచెలిమిచేసెయెం
౧౦౨ తనియెంతుఁదానినెనరుదానిమానసంబూ॥ఆ॥చిన్న
టనాటనుంచిచెలిచిత్తమునాయదనాటియుండునాఁచిన్న
వెరింగియుండునతిచిత్రముమ్మైపరమాద్భుతంబుమ్మైఁచిన్న
లరారునేనునలచేదియుయుండనురక్తిగల్గియుంఁకొన్నదినం
101 ౧౦౩ బులక్ష్యగతిగుట్టుననుంటికురంగలోచనా॥శా॥ఆగోపా
లన్యపాలకావరఖునన్నాసక్తిముద్దాడుచోఁక్రొగంటఁ
తిలకింపుచోతదనురక్తిఁక్రొదలాలింపుచోఁవాగాఢం
బరమాధురించిలుచుచోవయ్యారముల్ఖూపు
చోఁరాగావేశమునాడుచిత్తమునపేరాశంబగుఁబ్రా
102 ౧౦౪ మిదే॥క॥రారాయునిననుబిలిచినఁశ్రీరాకొష్టినకు
పులకితాంగుడనగుచుఁసారసుధారసనీరధిఁతోరంబుగ

౧౦౫ నీదులాడుదుఁవినుముబలా॥క॥పాలనునేవనుదేహముఁబా 103
లాపెరిగినదిగాదునామదిగమనాఁశీలామృతపానమునవిఁ
౧౦౬ శాలంబైనదిసుమీనిఖాలకులలనా॥సీ॥మోముమువుద్దా 104
డుచెమ్మంచుపుటదేరకపెలునబంటునెక్కెంతమోవినెక్కుఁమ్ము
గురుల్దువ్వుచోమోహంబుదీరకతలవిరాదనాఘ్రాణ
ములవరించుఁకటిని గిలింపుచోకాంక్షలుదీరకఁదిప్పుటప్పుడి
శిఖేనంటనదువముఁక్రీడలాలింపుచోవేడుకదీరకచెలువం
౧౦౭ దంతర్బనుల్చేతికిచ్చుఁయిన్నిచెప్పలయుండుతడింగితంబుఁ
తెలిశియుండుమదిష్టంబుతెలియకుండుఁబాల్యముచితంబు
గాదనిబాల్యమంతఁరంగమునవాచియుండునారంగ
౧౦౮ నయునా॥క॥నెమ్ములుబెట్టుకయున్నఁపముప్పరముగవిరు 105
లునెరులముడువకయున్నఁకొమ్మవిలాసముకాఫ్యాదఁ
౧౦౯ యమ్మనకుంసంతసముప్రియుంబైయుండుఁ॥క॥లోకవి 106
రుద్ధంబగుచుఁసౌకోచితిగానిదానిచూచినయుపుడేప్రై
కురికిసురతగతులనుప్రేమకానసేచిన్ననాడెమిహారాంశు
౧౧౦ ముఖీ॥క॥యింతికినాపైమోహంఁబింతంతనరాదటుం 107
దనిప్పుదినాకాఁకాంతామణిపైమోహంఁబింతింతనరా

౧౨౧ దుర్దైవమెరుఁగులతాంగీ॥ ॥యేపుననడచెదనంటేనేపెద్ద
లచాటువాదనిందకుపెలిమెఱ్ఱకాపురముదీర్చుమగ

౧౨౨ నాలోరుద్ధసుగంధినెటులననువగువుగువా॥గి॥పుంశ
రులఖురాచుకానుచున విన్నాన్ని పుష్పాదంతువేళనంబున
గ్రక్కిశిల్పవిప్రంగుకానుచుకదుపుచున్నానుదినములయు

౧౨౩ గంధుకరణియున్నవికకోర్కెవీడకుసన్నతాంగీ॥క॥మగ
వానిబాంకునిలువదుబిగురాకుంబోలిబొంకుచెదర
దుగానంవ్యక్కగువలుబొంకగబాలుదురగతితముగ

౧౨౪ ఖైనులసంశయముదీరంగ॥క॥ అధికెలకుపెరచీనా
ప్రైదీసోనరకబాధకెంకరివుఖంబులబోధకలజ్జం
చీనాచేదియుపరపురుష్యవాంఛచెప్పగవశమే॥ చేయు

౧౨౫ పరపురుషాభిలాషగలభామినిపెన్మిటిసత్తమామలకమ
రుదులభావలంనిజకుమారులభ్రాతలతల్లిదండ్రులకు
గురువులబంధువర్గములకూరిమిగల్గినదానికైవర్తి
నిరతముసాశ్రయించుతననేరమువారికిదోచకుండగన

౧౨౬ క్షయిందుముఖులచమత్కారవిష్ఫులగుటరాధకొక్కయు
పాయంబుబోధచేసినన్నదానినిగూర్చనీకన్నసాప్త

౧౨౭ జైనులులేరెంబిచూచినవనజగంధీ॥సీ॥ ఆసాతికెపెన్మిటి
యానగల్గిననీకురాగించుహెూంబల్తురవికెలిత్తు అకొమ్మవల

౧౨౮ గుబ్బలంటగల్గిననీకువంచననేకసర్వస్వమిత్తుప్రాణపద
మగఖురాతుసంపన్నలా విశేతుసాకార్పము వహింతచే
సుకొమ్మునెమ్ము రాధికవంతకుబా మ్మటంచు (పెనయుము

౧౨౯ నదెల్లపూరికినప్పైలదియునియె॥క॥నీమాటకుమారా
తనునేమంబునచేరియనేనునేచెరనయములెల్లకోమలికు
పదేశించెదశ్రీమాదపుయూశ్వరాజ్ఞయనియెంచెవేడ్క॥

౧౩౦ ఆదయగిరిసాక్రమించిమహోగ్రతేజుండగుమధురాచక్ర
పాలనమాచరించిఅస్తగిరిసాక్రమించెనుద్వద్విజనాధరా

౧౩౧ ఖరాబాధిరాఖపర్వాయముననూ॥చ॥కమలినిపైప్రాషితుం
డైనకాంతునిగానకబాష్పబిందుసంక్రమింతముఖంబుప్రాపె
ననగానళిబ్రుందముకైరవావళీగమమొనరింపుబోలెనెగసికా
ల్పవిదిచిత్రెనెచిన్నలోకకమలముతాముదింగియునుకానగన

౧౩౨ యెన్నసరోవరమ్ములే॥క॥చక్రవమొక్కటిపడమటిసెుక్కటి
తూర్పునకుజనియెనుదధిమునిగినఅర్కమలబంధుకీమ్మ

౧౩౩ రమక్కవపెడలింపజనినమాద్విరాశి॥సీ॥గప్తిగాపొల్లిం
బుగట్టుగూడదుగానిరాజించుసిందూరరజముగాదె

పట్టైనయిండ్లలోపెట్టగూడదుగాని తప్పైన రుజాదాసుల అధ్వ
తంబైన దీపార్చిగాదు గాత్రంబు నిండారగప్పగూడదుగాని
గడిద్రప్పుతూపుపచ్చదము గాదు చిగురుకుందనముపై పెక్కూ
౧౩౪ డదుగాని సొంపైన గుజరాతికెంపుగాదు మారుగూడదు
గానికరాటమున నుదంబుగల పూర్ణచంద్రోదయం
బుగాదు అనని వితర్కింపనేర సంజతనరెనంత రిక్షమంతయు
౧౩౫ తానంత్మైరుత్క్షగాపునా॥ గి॥ చండతరచండకిరణతేజంబు
చాతఘనతమించుదివాబలిపు నుగ్రాక్ష్మైయునయుస
మంచుత్రివిక్రమమూర్తియునగ నంధకారంబు బ్రహ్మ
౧౩౬ దమాత్రమించె॥ శా॥ ప్రాలేయద్యుతిమండలంబు పెద
మెక్ ప్రాణేశు దుష్వాంగికల్లోలసత్తాల భుజాగ్రశాంత
రములక్ లోగాంచు తంకాగిలక్ గ్రేలించ్చుక కవగూరునం
చునను రక్తిఁ జెందుతా వున్నగా కాళిందినదిపొంగిపై
౧౩౭ లెననగాక స్పష్టైత్రాంజేకటుల్॥ సి॥ నలినఘండములల్లు జిన్న
తజూబివికచోత్పలములకు జనుతేటి గుములనంగ నుపవ
ల్లిఘులచూడ విపులంబులై పర్వుచారాంగనలకటాక్షం
బులనగ పథికాద్రుదాత సం బం ఖంబు ననువేచుమదనతా

అనక్షత్రతి ఇటి నక్షత్రం, అక్షరం, క్షరతి=చలతి

పాన్థధామంబు లనగ నియతిపోకడ దెప్పైనిదురవేవక
౧౩౮ యుండు జనసంఘములదురాచారమనగ కౌశికను మీరికా
లమేఘుంబు గేర కాలకూటము గెప్పియుండాలమున దప్పి అందం
దదిప్పప్పై దష్టమమెప్పె కటికి చీకటి రోదసి గప్పె రవము నా॥
౧౩౯ చ॥ భువి సెకరుండు కూర్మితను బొందగ వచ్చిన మచ్చకంఠిపోం
దువిడిచి యెక్క బోటి కెకతు యెప్పలి బొందెద నంచు బోయి
యుక్కువలయగంధిపొందు సెనగూడ తకరెంట నుచింత కుంటు
జైగా గవిధమయ్యెంది కుందిత నదీ వురఘూమకుజేరెనయ్యె
౧౪౦ దక్॥ గి॥ మించు చీకటి వుసిని గప్పించునట్లు అంతరిక్షంబు పల
కనిండారసమయు బాలకుడు త్రాయునక్షత్ర పంక్తులనగ
౧౪౧ కవితనక్షత్ర పంక్తులు గానన య్యె॥ శా॥ సాంధ్యరాగారుణే
క్షువిస్తారవు గుచ్చు నంకురధ్వాంతనిబిడఘనాంకము
గుచ్చు కాశమానాసమానోడుకాశము గుచ్చు నా ప్ర
౧౪౨ వేషంబు శరద్ద్యుతువను కరించె॥ ఉ॥ చుక్కలు పంచబాణ
రణశూరుని గెల్పులు తెల్పుసున్నపుల చుక్కలు పుష్కరాశ్ర
మున సొంపుగ చేరిన మంచిగంధపుర్ చక్రలు మారరవ
ల్లులకు చిల్లులు బుచ్చు నిపెత్తికాళిమం చుక్కలనంగ నెప్పె
౧౪౩ శరదభ్ర సవిభ్రమశుభ్రదీధితిక్॥ క॥ అగణితనక్షత్రంబు

లు। సెగసగురాలితలంచపిండుసెంపు వహింపక। జగదబ్జ
తముగనయ్యెడి। గగనవలు మానససరంబు కైవడినుండెన్॥
౧౮౮ క॥ వీకటి నక్షత్రగణ। ప్రాకటుత జంబు గూడి పద్మాప్తసుతా
పాకాహితలోకాపగ। లేక స్థితి గూడినట్లు లలింపలరారెన్॥
౧౮౯ సీ॥ కలువల నెత్తావి వలరాజు దక్షిణాభుజము పద్మినులకా
పురపూగుత్తు। రిక్కలయే విరకేచాంవుము ముత్యాదువతనంబు
నెలరాలవెన్నె కాడు। జారచోరులకావి సంకెలబలి వెల్లి
మిడిచకోరంబుల విట్టిపంటు। అమృతపుచలమ సస్యముల
౧౯౦ యి దృష్టదేవత రవికిరణాతాపములకైర। హారపీరప
-టీరమందారసార। వారణాక్షీరక పూర్ణరగౌరకాంతి
పూరపూరితభువనవిస్తారుడగుచు। చంద్రుడుద
౧౯౧ యించె విభవనిస్తంద్రుడగుచు॥ క॥ శర్వశిరోరత్నము
నకు। నిర్వాహకుడైన కాలునిర్మలకాంతుల్। పర్వనని జేయు
౧౯౨ క జేతురు। దుర్వర్ణము గాకవెండితుల్యంబగునే॥ ఉ॥ వెన్నెల
పాలు గ్రోలితని విలసెల కొన్నచకోరడింభములు। తిన్నగనప్పు
టప్పుటికి తియ్యని త్రేళ్ళులు త్రేళ్ళు కొన్ని పే। రెన్నన కొన్ని సైకత
ములందు చెవించక యుండు నేలఖూ। చుర్కన్నెదిదప్పి కొన్ని ఆ
౧౯౩ చర్క మరొక్కొన్నింతుల్ళేర్తి దాక్షిన్యా। చగురుతరశక్తిచేసమ

యగారెపకుడై పునచంద్రుమండలి। సురభినిపిండినట్టి పరిశు
ద్ధపయఃకణావళి దిగంతరస్థిరతరకుంభికుంభములు
జేశినట్లైవదిసె ప్పుచెంద్రికా। స్ఫురగము ప్రాణపెమ్మయల
౧౯౪ శ్రీభరిగజనాళి వహాస్య తేశికే॥ గీ॥ అప్పుడా రాముతో
వాటినేకాంతశయ్యా। నెంయ్యనసుమేను చేర్చి। యుట్లోర్చి
యున్న। దానవెనాకాని యీవింతదైవమునకె। తెలుసు
౧౯౫ గ॥ సాకమరొక్కరు తెలియగలరే॥ క॥ యిన్నాళ్ళు తాళవశమా।
వెన్నని తారెపొందులేక ప్రగుచు దివసా। లెన్నచునాశాపా
శవములు। లెన్నగులుచుమరుని బాధల కులోనగుచున్॥ సీ॥
౧౯౬ అదె గండుకోయిల అదలింపుచున్నది పరుషంపు పంచ
మస్వరము చేత। అదె మన్మథశరంబు విదళింపుచున్నది చూ
[illegible] జీవంబుభేదించు తావిచేత। అదె రా
జకీరంబు బెదరింపుచున్నది ములికియై చెవినాటు పలుకు
గదరింపుచున్నది
౧౯౭ చేత। అదె పండువెన్నెలసులువపెరిగెడి వజ్రాలచేత। యేమి
శేయుదునేమందునెందు జొత్తు। నెట్లు సైరింతు ననిద్రైన్య
మెసగకలక। గదురతల్లడపెయుదవదుఃఖ్యము జనింప। రా
౧౯౮ జబింబాస్య బారలువిరాళిచాంత॥ క॥ కరుణాకరసవి

రహితుడై । అరిమురితనద్భిర్రవ్యకవచమయ్యునసంభవనశిక

శరములను రుమాడెదు రతి । వరునుద్దేశించి మానవతి

౧౬౫ యిట్లనియెన్ ॥ క ॥ రమనోచికాంచెవెలువారఁ రమనోర

ధసిద్ధిసుందరప్రభునిన్నున్ సుమనోధర్మ్యదవయ్యునను ।

౧౬౬ సుమనోగంధులనునేచజాతురెమదనా ॥ క ॥ చక్కనివా

రలలోపల చక్కనివాడవని నిన్నుజనులెంతురుగా । చక్కనినర

౧౬౭ తలువిడిచిన । చక్కనగునే నీకులోకసమ్మతమగునే ॥ క ॥ నీతమ్ము

డునిర్శింపగ । నీతంత్రి నిరంతరంబునెమ్మదిబ్రోవన్ । క్రాంతుక

మందెదుజగములన్ । నీతువయోపూర్వచరితమెంచక

౧౬౮ మదనా ॥ గీ ॥ విభునిపేరురమ్ము విడువంగపెరచునీదాడికోర్వ

లేకనాతునేడు జడధిరాజకన్యకడుపున నెట్లుగాఁ పుట్టినా

౧౬౯ వ్వుపుండుపుట్టినట్టులా ॥ ॥ తోయజగంధులన్ కినుకతో

నురుమాధకప్రావనిత్తువే । చోయువునీవ్రతాన్నియులభ్రా

సుతరామునిజాసినప్పుడే । రాయవదిన్ దలంచితవితన్నికిరో

యనివాడుదాడికిన్ । కోరియునెవింతగాకయనరోతలునిన్

౧౭౦ గణుతింపమున్నధా ॥ క ॥ అత్తరమాసుందరిపురుషోత్త

ముడనుగైనమామహోహోయునపే । రెత్తిననీయిల్లాలిని ।

౧౭౧ తొత్తునుజేసి । విరుంతద్రోహివిమదనా ॥ క ॥ చక్రిబా

వనివారికి । పచ్చవిలుతుడేమిశేయుభంరుమాయెనుచున్ । పె

ద్దులుపేలుదురెక్కడ । జెప్పెదరో నిన్నుచలాకిసుదతులిదు

౧౭౨ దనాయుగి ॥ నిష్ఠురప్రుక్రుమంబున నీవుచెప్పి । విథలుబడవేకమె

టికెలువిరిచివిరిచి । ఫుప్పుంబోగులచేతులుబోలరుగానిఁ

౧౭౩ కప్పెవునీవేమిపాపమోపుష్పబాణ ॥ క ॥ అనిమరులనిదూ

రిరమాయన్నచునవంచనచాతచురుకుచురుకునపెనుకొ । ర్వి

నిచూదినట్టులసోకెదు । అనిలకుమారకునికిట్టులనిచెతికెన్ ॥

౧౭౪ క ॥ పవనాలావితనగరోపవనానిష్కారణముగపట్టుదు

రేయి । శ్రపవనాయెదమీదరియుచూ । పవనానమ్మితినిచెప్రా

౧౭౫ ణంబనుచున్ ॥ క ॥ ఆహారముగాఫణులకు । దేహామును

ఖండించియిచ్చిదినదినము ప్రత్యుపకారసుకృత

స్వయాహంబార్జించి । విత్రమూర్తులెమెచ్చన్ ॥ అనిః

౧౭౬ యిట్టిపరోపకారివిసహించితివేపరహింసచాయలబ

ల్ । చట్టితనంబుధర్మమునసించెదెదీనను దీననేనునున్ ।

కట్టులుకర్ణచవత్తుఖసిఖామిఖవేష్టితచేశిబాధలన్ । బె

ట్టెదుపాపుబింతతలపెట్టెదుకట్టెతిమందమారుతా ॥ క ॥

౧౭౭ గావిపిశాచంబందురుగా లోకులునిన్నెకాదెకాదేనినున్ ।

తూలింతువె వెళా కెన్నాళాలంపవమానత్రిస్రుత్తులా నీగుణముల్॥
౧౬౭ సీ॥ చెప్పించియేరభూరి స్పృష్టికి వెరవక పాపమెంచక నిన్నుపా
ముగరువ గురుతరులను నేలగూలంగ ద్రొబ్బు తుఫ్రత్రోవ
లోపలనె నేత్రుళ్ళఁగాంగ సర్వభక్షకుని తూసఖ్యంబు మూ
నవ్వ కెంచి నిన్నెకమూలమైవ ముఱికితశేబరంబుల
౧౬౮ సంచరింతువు నీలావ్యలంకలపాలుగా నున్న దలంగ
రాదు గణింపరాదు ముప్పురాదెన్నటికిని చేపట్టి రా
దు విరహిఖలునులకు విసపాలవిత్తనం గంఖలుడవైనక
౧౬౯ తంబు నమెలరతపవనా॥ క॥ నీకు తోడు నభంబు నకో
కవైరకాకచేరుయు చుమెరసెన స్తోత్రకరుచులు అతడుశి
తరోచిగాడు కాలాగ్నిరాని అన్నిగాకున్నయుష్ణ తపహో
౧౭౦ యుతగునే॥ గీ॥ వానిపై కెన్నగడగడవ గాకుచుండు విరహి
లోకంబు గావ్యన విష్ణుపు ముద్దులయ గుసుధానిధి యుళ్ళిగు
నంబు ఖార్కగుగమందెవిరుని ముూరధుండ్రాన్నినే మీ॥
౧౭౧ క॥ వెలుదలతాను గురుద్రోహము నకు బాల్చి పొంద
గారానింతుపసిడి పొందినాడు సిగ్గువేకవిలెుగుల
తెగ్గుచేసి ముందరవురేమి బాంధునెరాచందురుండు॥
౧౭౨ శా॥ శ్రీరాంభోనిధితంద్రిమాన్య యుగుల ద్విదేవి నైద్రో

దుత్రా రారా జీవదళాయతేక్షణ లుభ్యార్సప్త జాస్త
రుందారదిగా నారూఢ(గ)హా ముల్ ఫురస్ఫురమవిఖ్యే
తాఖిభేంయుల్ కళాధారాగారమతానమ్మైన శశినిం
౧౭౩ దల్ ఖేందుటుల్ మానునే॥ గీ॥ రాఖరో గార్తుత్మైనకే
రాఖుపాంథ వుదర్శనదు రా(గ)హాగ్ని కుమారకవునా
విరచితారో గుస్త్రైకదవెళ్ళినాడు విరహిసంఘంబు
౧౭౪ పైదాదివెళ్ళినాడు॥ క॥ ఖాతికి దప్పి నమ్మిత్తుడు చేతో
ఘాతునకు బాలచెలికాడగు దుర్గ్రపాతక వెంచపాం
౧౭౫ థులచేతా శునికేతివెతలు బెట్టుటకంటే॥ సీ॥ పండు
టాకులు రావిపాదపంబుల బుట్టి బిగురాతనె వెల్లా
వుఖేవురింప బలితిభక్తతులతో దప్పపైకమ్మైనది
కలకంఠరవము పాంతారరవము వృక్షాంతరోపా
ధిపెసరిఖ్యేనను గాదప్పుబుడుతలు ముకు గోళ్ళపెద
[illegible]లుబుసలు కుసుమగుచ్ఛములపై ముసురుచున్నను తేటి
౧౭౬ పదవులు కందిన పెదవి కాళ్ళు నగుచునీళ్ళత్రాగములా(గ)
హంబుదెలుప చండశాసన మూర్తియైమ్మైత్రుది పుడు
ద్రోహులను బోలె విరహిసందోహములను పట్టి
౧౭౭ చలపట్టి బాధల బెట్టుదాగాగే॥ క॥ వగనిందరినన

నేటికిబిగురుంబిలుకాడు చేయు చేష్టలటుండఁ బగగాని
వాడెవ్వాడెయుగ్రనమ్మదియేమిశేయుననగావినమే॥ క॥
౧౭౮ ఆని నిశ్చయించి పికమా॥ బూనుపుల బెట్టెదవదేమి శుక
మాధారశఖను దెంచితివికమానెలిమినివిధనాడెదరు
౧౭౯ పలికెమాకిదిశుకమా॥ రాయుంచబోదనేవిలు రా
యుంచదగినసరసురాలవ్రేనే వృక్షరాయుంచసదు
గచూతవ్రేరాయుంచదుదారగరుదరత్నంబువెసగ॥
౧౮౦ కం॥ తుమ్మెదంరువనకునవుగాత్రుమ్మెదవలనేస్ఫునంపు
తామరములచేరకుమ్మెదవిందునబుట్టెనుదిమ్మెదయి
౧౮౧ గ్రుప్పెదెంతచెశితివినీవకటా॥ గీ॥ ఆనియుపెక్కుతెరంగు
లతనువ్రేలెన్వానివానికిమీనమామ్మెనవాన్దయా
నవగువానికింకరుక్మైనవాన్దుబలములగువానిపలికియు
ఉత్కలికమరియు॥ ఉ॥ భావభవబ్బాణానలముబిట్టి
తివేదనమెంతబాయుగాప్రాణములపానప్పైబా
రలుపుష్పులపానుపుకాకచేసినదలావరిపద్మినీద
ళములంబడుతద్దశముల్నితాంతతాపావహమ్మైన
౧౮౩ మేనకలయుంసిరిగంధములందజాబ్జిలక॥ క ఱలలావ

తివిరపాళ్ళేల్ తేలనాళ్ళమ్ముత్తిలరుంపుపేరులువిరియర్
లాలితకర్పూరరబాళిబాలంబనిశీతలోపచారముచే
౧౮౪ యర్॥ క॥ వెలదివిరపాళ్ళమెరసెనుదయులుకులమెల్లుకు
వనుగాచిమోనశేపఁరుపఁవలరాయునిపేరితితెక్కల్ల
౧౮౫ కస్తూరిబెట్టినట్టికెంబివిరంఛనండర్॥ క॥ ధారుణిలోప
లగలుగువెకారములన్నియునుగుంపుగూడిభుజిం
పఁభరిలునసమసెననంగాళబారెనుచెంద్రికలపెంపు
౧౮౬ సారంబగుబఁర్॥ గీ॥ చెంద్రికాసారమంతయుసంగ్ర
హించిరమగనపరనిశాబ్జగైరంధ్రిపూర్ణదిగ్వధూ
ఘాలతలవయునతీరినట్టిచుక్కబొట్టిదియనవేగుచుక్క
౧౮౭ బాడిచే॥ క॥ భయమేదిసమయంబోరుడువిధియచాల
యమునను డాగెవెసనుడుమగులర్ జయమునకొ
నిపోగలదన్కుయిబెట్టినకేతికోడికూతలబెట్టెన్॥ సీ॥
౧౮౮ కవగూడుచక్రవాకములపరస్పరస్ఫురితరాగమువెన్సి
విరిశేనసగ్రత్తమ్ములనలరించపదలచిరాగలరవికరుణా
రసముపొంగిపారెనెనసగక్రతదళలుగావించివెతలు
బాయిమనులఘూర్ణతనేత్రదిక్షితినిగుడెనసగస్రావే
మ్రుగీక్షణాపసపాధరింపగాతొదరికుంకుమనీరుదా

౧౫౯. తగెననగ। ఖగ్గుదేశాధిపగడాలచందమున నుఁ బికిలిగం

ఖరాతికెంపులచెలువమున నుఁ రూఢికెక్కిన బింబస్వ

రూపమున నుఁ గగనవీధులను దంతురాగమున దన

౧౬౦ం చెల్గెఁ ॥ క॥ జగమునిశాప్రళయంబున। విగత వ్యాపార

మ్మైన విశ్వోత్పత్తిఁ। మగుడ రచింపగ రవి నలువయెుగ

౧౬౧ ములవేల్పుగు బలుపొదమున నుదయించెఁ ॥ గీ॥ ప్రాక్ధరా

ధర మస్తకభాసమానః కనకకోటీరమ్మైరవి గానన

య్యె। ప్రాక్దిశాంగన పాణిపద్మమున నుండి। గగనద

౧౬౨ ర్పణమునఁ దారేచుకములమనగా॥ క॥ అతిదీర్ఘవుల్లై

నీడలు। వితతములుగా సాగెనుదయవేళను మహిపై। ప్ర

తిపదమున ప్రాప్తంబగు। గతిని చుడుచేయుమైత్రి గతివి

౧౬౩ వరింపఁ ॥ క॥ రవికద్దపడెడు దానవ। నివహములు భ్రాదే

వదత్త నిబిడాఘ్యంబుల్। నవసిచనచేయుసుజన। స్త

౧౬౪ వహితములు తక్షులములు శరములుగావే॥ సీ॥ ప్రగ

యింపవేళాయ ప్రహ్లాదవలదనికేలవిద్యార్థినిమేలు

కొలివి। అంకితంబని వేదియలంకరింపుముటంచుసోమిడె

మ్మనుచెవుల్ సొకబలికె। అర్ధసంపన్నులనర్ధింపవారి

స్ఫుపహమతండులముమేలు నెగి గ్రహింపుచి। అఘముప్ష

గాసన్నినమఘ్యప్రదానంబుకావించి గ్రుహముల

౧౬౫ సాగ్రమునఁ శైశ్రవరసమిత్తుష్ట్వశపాత్రాఘ్యభరితమైనవే

దిశాస్త్రలంబుననునివిచివిహితత్తత్పురతనెందిఅగ్ని

హోత్రమయియుక్షేనె। నప్పుడొక్కమహాశంకం। విదాగ్నిహో

౧౬౬ త్రములగిగవిరహవేదనచేవాలప్రేగిప్రేగివేగిపేశనురా

ధనివిర్గన్నయుగుమాశ్వేచితనబాధయియురులకుతోవనీ

౧౬౭ కెయెలమినెప్పుటిచందానమెలగుచుండెఁ॥ సీ॥ అతర్వే

శీలచయూరసమాగతఖరాహాంకారసందర్శనః ప్ర

త్యగ్రప్రతిఘానలోఖ్యలసిఖాభిన్నాకృతామ్మైర్నవ

ఙ్నైత్యాసరర్గన్పమష్మీమశిమశితవాత్యావ్యాప్తిశంకాక

రాశ్చదిత్యాద్భప్రతిపన్నబాగాకృతసూత్తైభూత

౧౬౮ రమైల్ప్వదయామవూనినీ॥ అసద్యశనంతురోపార

అప్రమేయస్వరూపాః బిసరుహాసముపాదాశ్చిన్నే

లీలావినోదాః అసురకులవినాశాః అష్టయోధనే

ప్రకాశాశ్చరసికభరితభావాః రాఖమానప్రభావాః

౧౬౯ చక్రవాళకంద॥ వరదానవిచితశరదాః శరదాగమకమలనయ

నసంస్మితసురదాః సురదాత్వార్ధభయకరదాః కరదాఖిల

౧౭౦ం ప్పరాఖ్యరాఖ్యకపివరవరదా॥ గద్య॥ ఇతిహయగ్రీవదేవ

ప్రసాదసమాసాదితసంస్కృతాంధ్రకవితామాధురీధు

రీణసూనాభివిచిత్రకెస్తునామామాత్యపుత్రనిన్నంకనిఖాం

. కవెంకటపతిప్రణీతంబైన రాధామాధవసమాగమం

బనుమహాప్రబంధంబునందు ద్వితీయాశ్వాస
ము॥ ౩ ౩ ౩ ౩ ౩ ౩ - - - - - - -

౧ శ్రీతారుణ్యాగణ్య స్వైరాతిస్వామురాష్ట్రసింప్రసన్న
టనిస్ఫూర్జితరాశి నరస్సత్వామాసితాంశుముఖాబ్జి
౨ రామసీతారామ మా॥ గీ॥ అవధరింపుము సూతుడి
ష్టుని యెశౌనకాది మునులకు కృష్ణునియునుమశ
మునరాధచంగటికమితానురాగమునను స్ఫూని
౩ సందేశహారిణిమైన మయెన్వీ॥ సీ॥ దంతముల్ వరుసంపు
తళుకులకైవడికను పట్టదంతధావనము చేసి మలినతవా
యంగనలు గుపిందిననవ్వువారి తజలముల మేనుగడగి
చ్ఛులసరిగంచుకైన పదంబుల ఖేరువారనాయకమ్మైన చీర
గట్టి దండిగానే వేళ దండి పుష్టికైనుండువప్పులుఆకు
౪ లుదోశవడిన బెట్టి పిడికి టాకులుతేమబోదు త్రిక్షచి ముడిచి

వీదిరెరుము చేయుచు నుతనవీధి పెతళ్ళము శిమిశిరులాన
నంబున మునరుకొనగ నందు నగరికి వచ్చెనంయ్యెందుప
౫ దనా॥ చిత్తరువుల రచించిన విచిత్ర గృహంబులు లుచం
ద్రకాంతపు భిత్తికవింద్రనీలములుపేర్చిన వేదిక
లక్ష్మీమండలి భిత తసాధమాలికెలు ప్రేమకనుంగాని
యొక్క చక్కనుం స్వత్తమరాశి చందము నమందగతిగవి
౬ హారించు రాధికర్॥ గీ॥ చూచి చంగట నిలిచిన నా చతో
శ నయున దాని నిరీక్షించి నందము ప్రియమున వలగనె
ప్రేటనుండి వచ్చితి వటంచు నించు నిరసించు సూత్రి
౭ భాషించుటయు నూ॥ క॥ శౌరి కథనుండి వచ్చితి వా
రి బిడశనయున వింత వారెవ్వరు చారని చోటికి
వేడుక వ్యనిసెమ్మతో ద దూతికై బలికె॥
౮ క॥ అల్లాగే కాని వ్యని లీలావతి సమ్మతించెనే వేషులు
నేకార్యతాలోచనతో సెక్కైద కాలక్షేపంబు బాయు
౯ గదగిరి వే ద్య్ర॥ గీ॥ అప్పుడు సందేశహారిణి చపలచి
త్తయైన రాధికె నెలనవ్వులలర ఖూచి నందనంద
ను కందర్ప సుందరాంగు వలచి వలపించితివి గదేయ
౧౦. లరుబోణీ॥ క॥ నీయందవి యను రక్తి తోయబ

లోచనుఁడు మరుని తూపుల పాల్పై పాయని విరహాభరంబున

౧౧ గోరెయుఁ బగలును కృశించు రేతింతె విరియదే॥ క॥

నావిని రాధిక యిట్లను దైవము ప్రతికూల

మ్మైపై తలపెట్టంగా నావశమే మానిన్నంపిన గోవిందు నివశము

౧౨ కాలకుటిలతమాన్స॥ గి॥ వావిగాని వాంకటివలనెప్పున

త్రింటికెరాడలగుటయొకటి గుపారుశేయువారుగలు

గుమెకటి వరుసతొ నీమాడు యుంచవిష్ణుకర్తవేమింశే తు॥

౧౩ గీ॥ అనిన దూతికె రాధిక కనియె దొప్పపెుకటి హానిప్ర

చారుకమెుకటి అపయశ్యబౌకటి గానవె తద్భయంబు

౧౪ బౌత నంటిపీమాట యుక్త వాలుగంటి వినుము॥ గి॥ యిట్టి

వావిపుటించిననెసగు దోషమునెదుశంకదారంగికన్నకను

సంగ ప్రాప్తిమ్మె నష్టివరునకు పరిణయంబు శ్రాయదే

౧౫ యెుక్క భూసురశ్రేష్ఠుదబలా॥ గీ॥ అత్తవారిల్లుసంప్రాప్త

మ్మైనగాని మనసువచ్చిన పురుషుతోనెనసి సమయము

ననుతగినట్లు బొంకెయువ్వనిహానెకలుగకుండగబాయ

౧౬ దేకపిశి యెుకతే॥ క॥ విపరీతము గానదచియుంచపలేక్షణా

యెుకతెతాల్మి జగతీష్ఠశిష్యై అపకీదినుదియకపుండగ

౧౭ నిపుగాత్రియులా వరించి నెరవేరదా కో॥ క॥ అనియూ

యితిపాసంబులు వినుపింపు మటంచు రాధ వేడిన అవ్వ

తంబునుచక్కెరదుగ్ధముగూర్చిన గతిమధురోక్తి దూతి

౧౮ చెప్పదొడంగె॥ సీ॥ మాగవకా ప్రజవాశిఘుటితధాత

లసంభన్నంయుష్టికలబాత కన్యకారచితరంగద్రంగ

వల్లికాజీపితాఖరవితర్దికలబాత గైరికచూర్ణసంకర

పంకలేపనస్తేమాజిరామభిత్తికలబాత నిత్యపాఠర్వ

౧౯ లింగనిర్వాపసంచితార్ధయుష్మలష్ఠముప్రత్తికలబాత శుద్ధ

షట్కర్మనిరతభూసురులచేత బహువిధాధ్వరయూపకర

ప్రతతిచాత ప్రకటతర వేదశాస్త్రపాఠకులబాత నల

౨౦ రునెకయుగ్రహారంబు కలదు జగతీ॥ క॥ స్వాపహారే స్వధా

సినాదస మూహముల్తైయగ్రహారమున నెదతెగదే

గేహముననాలరించిన నాపారుని దేవపిత్రుగణము

౨౧ నుతింపక॥ క॥ ఆర్యులగు వృత్తిమంతుల పర్యాయము

దెలసి వారిభాగంబులకు మర్యాదదెలసి తత్తత్కార్య

౨౨ ములుయథార్థముగను గ్రామణి దేర్చు॥ క॥ అందాక

ధరణీసురునకు నందని జన్మించిగారవముగను బెరుగంగా

విందులు నలకన్యక నదు గ్రంధలబిసముదితాత్మకాతుకుల

౨౩ గుచుఁ॥ గీ॥ పండ్లుపసుపునులక్కాకుపట్టుచీరెపొత్తులాకులు
తరుచుగాఁ బేరకచేసెఁ ధర్మదే తతాతోడ్తైముదంబాన పఁ క
౨౪ న్వ పుష్టింటివారింటికదకువచ్చీ॥ గీ॥ శుభ నద్రవ్యమిచ్చిరి అ
స్మాకసమ్మదంబు రెట్టింపనిశ్చితార్థంబు చేసిరపుడు పెం
డ్లి కుమారుని ఆత్తమామలన్ మాధవులు ఖూబి సంతో
౨౫ షభరితుసైరి॥ క॥ మానుగ కన్యావరులన్ మానితగణు
తింపవిలసమానంబంటెన్ మేనత్తవావి దక్షగ నావి
౨౬ ధములగు హొంతసములలరారె॥ గీ॥ తప్పువావియనను
చునెప్పుడైరి వివాహపర్వముఖిలజనములారుహ్యమైన వారు
శాస్త్రపద్ధతిని విచారించి తా వచ్చి ననిరి యుత్తి వాహ
౨౭ ముచెప్పినంత॥ క॥ కానధర్మత్రవంబును గానన వెంబో
శాస్త్రమర్యాదలను సదాచారములను శ్లోభనా
కారుడైన కృష్ణనకునీకు వావిగాదనుభయము లవారా
౨౮ లుగంటే॥ క॥ ఆందబుగా విని చెప్పెదరెండవకభవిను
ముసరళ హృదయంబున ఘూర్మాండలలక్ష్మితలగ
దండింద గునన నెప్పునాంధ్రదేశములో నఁ॥ కూఁ॥

౨౯ క॥ వరకపట్టగాంబుతగునంతకవిశ్రాంతామరావతీకుచ
రికుచనికరక్రీడావరమేచకవేణీ సనాధ సాధంబగుచుఁ॥
౩౦ ముత్తకేళిల॥ ఆపురంబున వన్యశాకఫలాదులమ్మి ఘటింప
చుఁ కాపురంబాక బోయ యుండున ఖండవిక్రమశాలి
యెమ్మెయేపుమీరి నచెబ్బులింబదనేయు యెుక్కొక్కయమ్మ
నఁ మాపువేటకు బోయి తెచ్చును మంచి మంచి మృగం
౩౧ బులఁ॥ గీ॥ చిటుకులాదివానిపెండ్లాము గరుబమ్ము వేటిమే
టిమేటివీధులందు కోడెకాండ్లదిక్కు చూడదు మోహె
౩౨ త్తి వ్యారసైఫనలుగురున్న చోటు॥ క॥ దుడ్డైతనంబమరు
టయును బిడ్డలులేకుండుటయును బిగిగలపాలిండ్లౌ
ట్టైకనుపట్టుటయును దార్ఢ్యగనయ్యింతి వయుదముతో
౩౩ విహరించుఁ॥ ఉ॥ కెంపులవంటి నేత్రగుకిగింఖులదండ
లుగుబ్బచన్నలఁ సొంపులునింపనిత్తచెరుచుల్ పెదచల్లెడలాసు
ముమీనరాశింపమలీమసాంబరమునీటుకటీరములంకరింపఁ జే
రింపుచుపండులన్ముసుపులిందవధూమణి పట్టణంబునఁ॥
౩౪ గీ॥ చోయ బంటు పాలవము పై రాయి పెందలకడ యిల్లు
పెరుగరుబు పెల్లగా నుచు వాని కొమ్మ తెల్లవారి పట్ట ణా
౩౫ ములో గొరుబు వేకయుండగ రుబులమ్ము॥ క॥ ఆలో

ననెనెంకవరుషాక్కాలముభీష్మాగభీరగర్జావిద్యుద్భ్రాజి
లాఞ్ఛితపయోధరనీలాభ్రంబగుచుధారుణోగ్రనుప
౩౬ ర్జెక్॥క॥ ఉత్తరముమెరసెయింద్రపాశిత్తుమారుత
ముఠిఘ్ఘురిఘ్ఘంనవీచెక్ జైత్రైస్త్రైధనువుపుడముడుపెయుత్త
౩౭ ముచ్చైదక్షిణాభ్రములుపరుగెత్తెన్॥క॥ప్రేటప్రేటరా
వెనుచినుకులునటమటముగతాలుతతాలుతఱంత
టఘునముత్రిదిటపటములగుచుజలములునటఘుటము
౩౮ లకుమ్మరించినటువవెగురిశెక్॥క॥మెరపులుతీగెలుసాగ
నునురుములుపెనుపిడుగులగుచునుర్వినివ్రాలెక్గారియుల
వంచలుచేయనిఅరచెక్వెరచెక్జనాళిరుటునిలువెడ
౩౯ లెక్॥వ॥ ఆవ్యాసరంబులుమాసరంబులైనడువనడు
మనెడతెగనితోయాసారంబులుకాసారంబులునిండికొ
డశలలనులదిపరతెంచుప్రచండప్రవాహసందోహం
బులుక్రిందుకానిపడినచెరువులమరువలుపెల్లివిరిశి
దుర్దమకర్దమాభూతభూతధాత్రిపల్వలవితానం
బులుసముద్రాయమానంబులైచూపట్టికూలావనీ
రుహాజాలంబమూలంబుగానెరులుప్రవహించిరుతు
లక్షణంబులవిలక్షణంబులుగావింపసముచితసము

౪౦ చితసముత్థంబులైనతెంచునీలకంఠంబులపెలుపదు
ష్షడ్జమస్వరంబులువినంబడినతోడిబడతదబదుచుప్రకచు
ఘనోధరంబులఘనోఘలకాణ్ణంబులనుండిజారిపడినమాని
క్యంబులతలపించునింద్రగోపంబులసాంద్రతరారు
ణప్రభారాజనీరాజనోపచారంబుగానంగీకరించి
సుముఖుండైపర్జన్యుండుప్రసాదించినమేఘపుష్పం
బులుగ్రహించియానందించుచాతకంబులనభినం
దించుచందంబునరుచిరాంకారంబులుశోభిల్లుచుచం
౪౧ చరీకంబులుసుగంధాపహారాంచితమానంబులైపజ్జి
పరివేష్టించినకేతకీకుసుమంబులుక్రైకొననేతెంచు
పుష్పలాలీసమూహంబువెంగులువిరిలంబందక
ఝంబుచేసుకొనందెచ్చివనప్రదేశారంభంబునదళకం
టకవిదళితంబులగుననికడకదలనుంచినగొడుగుల
పదిదంబులకునదిదంబులంవానికారులంద్రభ్రికొని
పెవ్రుజనపదజనమ్ములుమార్గమధ్యంబున
పుట్టలవశీపట్టుచాలకపెదవిచనునిసుళ్లబట్టియా

౪౨ కెలుపు లివి తూరుపు బారఁ బట్టగా చిక్కిన చిక్కగాంబులు నిం
టికిం గాని వచ్చి పేలాలతో మిళితంబు చేసి వడిగట్టి బొక్కు
చు । రాష్ట్రంబులు త్రిప్పు కాపలన వలాల వన్నెలాల పాటలు
వినమరిగి వరుగుల పాంచులున్న పిన్న పిన్న కరణాలస్సైగలం
తెమలించితము యుంటికింతెలాడుకొని చని గిరిగెలు మునుగ
మ్రొక్కిన బురుదకాళ్లకు నీళ్లు దెప్పించి పావుతో ళ్లుకాను
కగా నెత్తిన వత్తంగి బహుమానంబు చేసి యుక్కువార
వర్గంబున నగర ళంబుగా పావాలు పెంట్టి అరకాలన స
లంటకె నింటికిం బనుచు । నడువీథి సికచక్కి బిక్క తులు తీరం
౪౩ బున నున్న కిరాతని రక్షించినా ॥ అతనుపహ ॥ వాడు
కంటికంటి నంచు వచ్చి భక్తి మ్రొక్కు చుర్క । చూడ సెప్పు బార
పట్టు జుంటి తేనె రెంటి నిర్క । జోడు గూ ఱ్ఱిక న్నలు చ్చిసాం
పు బట్టి నిట్టు నుర్క । నేడు యే వినట్టి వారి సెప్పి నాప్రు దెచ్చి
౪౪ తర ॥ ఆ ॥ దేవర వారి బంటనయి దేశము మీద నుబోర
కయిప్పు ఉత్తా పునను దు యే మిందరి దాపు నువేదాక
కాల్పు నిల్పినం । చేవడి సేవించె ప్పిననుచేసెదపెన్క కు బోను
దేవరా । సేవినుడంచు విన్నపము నేప్పుడు నచేసిన వారు నెమ్మ
౪౫ దిర ॥ గీ ॥ రాఖుతో విన్నవించి కిరాతవీరు । నుంచిరి భట

త్ప్ర ముసకు విధించి వాడు । వంచకుండుగా కమరి వృష్టావా
దిగా క్రమ వల యా ధీశ్వరుని నమ్మి కెప్పియుండే ॥ శ ॥
౪౬ ఆలములు చేసె రెండు మూడవసరములు । గీటుగంగం
చెప్పులులను వేటలందు । అదరు బెదరును లేక కార్యము
ల యందు । దక్షుడై యుండె నా కిరాత ప్రభుండు ॥ మా ॥
౪౭ క ॥ భూపతి యు వాని దయంపే । చే పట్టి విశేష మైన
జీతము చేసెన్ । ప్రాపమరి వాడు నాంతక । రూపంబున
౪౮ నుండె నలుగురున్ భళి యన ॥ శీ ॥ నాయుత ముల్లైన
యండ్లు ధాన్యంబు ధనము । పాడి పంటలు సకల సౌభా
గ్యములును । కాదు వలేకుండు వానికి కువలయేశు । కరుగ
౪౯ గలిగిన శతములనకమలనయనా ॥ క ॥ తనువు ననకను వగు
చేరలు । మనసు కుంప్రియమైన నిమ్ము వరిచి హృపేకం కో ।
రిన భోజనంబు లీడియు । మునుగలిగిసుఖాన వారి వలు
౫౦ చిత చలంగెన్ ॥ క ॥ కల్లరి బోయుత మదము న । నుల్లము
పట్టంగ లేక నెక్కాక పేళ్ళ । బిల్లర బుద్ధుల బోవునుం । వల్లభు
౫౧ నకును తెలియకుండ వంచన బొత ॥ గీ ॥ వంటి పాటు భూ
చియె కోరుప పల్లభు । పిలిచి వాడు తాను పెక్కగతుల ।
రతుల దేలి యున్న నతి విస్మయంబుగా । నగరి వద్దనుండి దిమ

౩౨ గడువచ్చె॥ క॥ దూరమున జూచి భయపడు। జారుని కెల్లి
నియె జడియకుమ తదిక్కఁ జేరిన దండము పెట్టుము। నా
౩౩ రాత్రి కంఱుముండు ఱుషుల నాఁకడ తేర్చుక॥ క॥ ఆననతడిం
త్రికివచ్చిన। తనమ్మైరిపదంబులకును దండము పెట్టెక। వని
తావుని ఆవింగన। వెయినరింపువుడుంచు పతిరి నుపదేశించెక
౩౪ గీ॥ పతింయునట్లు చేసియు తడెప్పు రన్నమా। తల్లి తల్లి చిన్న చెల్లె
లికిని బిడ్డ కాదు కుని న్నప్రేమ తాశే చూచిపో। వచ్చినా. డు
౩౫ చీరదెచ్చినాడూ॥ గీ॥ చూడుమనుచు తాను సాగసుగానే
యుంచినట్టిచీర దెచ్చిపెట్టె నెదుట। గేస్తునిక్రమ మనుచు కృతక
బంధుండు తాను। బంతి నారగించి రింతియు దినా॥ క॥ ఆనవి
౩౬ నాక్షుడు వీథ్రుక। పానుపు ప్పైనున్న విభుడు పట్టుకునినే। ఆ
యునాపెంచిన మము కా। రానన నుచు బొంకరాదె రాకెం
౩౭ దుముష్క॥ క॥ నుచుకు రనవలదు వాచా। రచనల చే విస్త
రింతు రాధార మణీ। ఆచరితమంతిప్పై యీకథ। రుచి
౩౮ గానుమని దూతికా శిరోమణి బల్కె॥ సీ॥ జలజగర్భ
నికమలండఛవ్వ నెుందిన గంగ నుర్వికి దిగ్గి రానున్న గంగ।
విష్ణుపాదమున నావిర్భవించిన గంగ మిన్నేక కొంత చేకొన్న
గంగ। సోమఖాసుర వైరి జడల నిల్చిన గంగ ఆలజహ్ను
మునికూతురైన గంగ। వెస భగీరధ రాజు వెంట వచ్చి

౩౯ న గంగ పాతాళమునకు దూర్చు దిన గంగ। హిమనగా (గా)
దిగాప్రవహించు గంగ। భవ్యకాశీపురమున కన్పట్టు గంగ।
కౌతుకంబున కదలి లోకల లయు గంగ। జగతి నలరారు
౪౦ సుగమయ్యె గగన గంగా॥ క॥ శ్రీ దివ్యతటీతటమున మే
దురసంపదల చాతమిశితంబగు చుక। మోదవినోదచ
౪౧ రత్నినతాదేపితప్పెన జనపదంబాకటుల రుక॥ క॥ ఆ
పల్లెకు పెద్దయొక। కాపు కొడుకు తీర్చుచుండు కా ర్య
ముఎల్లక। భూపతులు రవ్వ్మి పొవ్సిన కాపుదనంబు
౪౨ నుచెలంగుకలిమిక బలిమిక॥ క॥ వానికొమారుడు జె
మున। మానుడు బలమునను శశి సమానుడు కాంతిక।
సూనశరనలబెంతంతస। మానుడు రూపమునగు
౪౩ రుసమానుతుబుద్ధిక॥ క॥ వానికుటుంబిని సుందరి। మా
నితయువ్వనవిలాసమత్తవతిక్తైలా। నూనకుచవందు
హాసంయు। తాననవిపులాక్షి నిర్మలాంగి చెలంగుక॥
౪౪ ॥ ఆనెలత పెద్దకరగామము। నూనునిన దుచుకొను
చుందు సొంపలరారక। మానుగ ఫలలతయొక పొ
౪౫ ల్వొక సంపెరుగింటి బారుప్పై బురిదోశ పక॥ సీ॥ గంధ
ద్వకపుంద్రమక్షతలు వేలిమి బొట్టు నిటలపట్టికెకు
వన్నెలుఘటింప। చలువదుప్పటి యురచట్టు పొంకపు

మేనిశింగారమునకు బెడంగుబెట్టి ప్రసమించుచుటున్నాలు
పలుచని తెలిరేకు శికీవముడి కొకవింత జిగియొసంగ, వీ
నులతాలి శంఖ్లు పెలవేనిదిలంప్రముఱుఖృనె పెన్నావయున
౬౬ ముఱువృగరప్రకావిభ్రోవతికట్టులశోభుంటు మాకుచు
ట్టలు నిచినవరజె క్రిసెంగ సుమిగులరెడ్డియుంచికి కరగా
ముచిద్దడెలవి అరమరలులేకవచ్చునహర్షిశంబునాకు
౬౭ వచ్చినతను గానివుదిలో ముచ్చుటబడుచాపబరుచుము
దవుంనవిడిలిరుచిచ్చు చనవిచ్చు నిచ్చులు నచ్చుపలాత్రే
౬౮ లలామ మిత్రాచందమునకు మామకునుపచారం
బులు ప్రేమనాసావించుబంధుబృందముతోడ నీవే
మరుమచ్చిక చేయుము క్షేమంబునత్తగారి శేవయొ
౬౯ నర్చుక తనభర్తృత్తులనాథుని మనమునకు
దాచనడుచుమక్కువ జేయుము వినునేమాటలు చెప్పిన
౭౦ విన రుచుం బాకవేళనైనవిడువక యుండు కతరశా
స్త్రీమంచితనమున తెరవు రుగున నుంది కోరకే దేశంగా
నాకరగా వుంతారుక్రీడించు పరువెరుగగనీకనిదియు
౭౧ పాలురముగాదేక మగనికి అత్తకు మామకు మిగి
లినబంధులకు మైత్రిమెరయునడచినగధరుడునే

ర్యగూడిన వగవెవ్వరు తెల్లియుగలరు వారిజనయనా॥
౭౨ మ॥ అని చెప్పుడు విని రాధ యిట్లనియె బాపురా నాదుదుష్ప్రీతి
కాశ్యవనమెల్లఁ జవదుశ్శిసాహసవిధాన బజ్జనశస్త్రంబు
చేతుని యుతఁ జేసి తింక రాదవాగ్విశ్రాణతోఁ గూడదనేలా
గుగూడుసుచో టెయ్యది వేళ యెయ్యది కనేదుఁ రేపనఁ
౭౩ వచ్చునే॥ క॥ అనుటయు మాలికరత్నంబనురక్తిఁ రాధ జూ
చి ప్రబలానీతీరునబ్బేవు నెన్నక జారిణియనుగుచెలినడుగ
౭౪ వానికడియిట్లనియెఁ॥ సీ॥ ప్రాచానముస్కారములులేక
నిర్జరప్రకరాగమమ్ములైన పాడుగుళ్లు బాంధువ పోవక
వానప్రాదినా నాటికి సెంపుగా జాన్నవేలు త్రావలుద
ప్పించి దూరానతీగలబాంతగూఢమ్ములైన విడుగుపొ
దలు సెరు విల్లు చెచ్చి రాకుండ వాకిటియెద్ద శావిలుండె
౭౫ డుతావికత్తె యుల్లు అనటితోటలు సోడికలాదియైన
వింత చోటులు వలయు నువ్వీతలమున జారిణులుబా
రులు నురహాస్యంబులైన క్రీడలానరించుటకు రాజ
౭౬ కీరవాణీ॥ క॥ పాకము చెడిపు దమినబెడు పోకల జను
కామినులునుపురుషులుతమచే నేకస్తలమున గూ
౭౭ డగ చీకటియగుపేళవేళ సీతాంశుముఖీ॥ గీ॥ బారు

భారబాళీవ్యాభారకాషిణనీలిచేలికట్టవలయునీలి
పచ్చెవచ్చెగుత్తయైనసల్లకంబడియైనముసుకుబాయ
౨౮ వలయుమిఖముసకునూ॥ క॥ పాదుకలుమెట్టవల
యును॥ నాదించనియట్టిభూషణంబులుమేనఁ బూద
మునబెట్టవలయునుప్పైదలితమికేగజారుపజ్జకుజను
౨౯ చుఁ॥ క॥ అనియుపదేశించినచెలియనుపమవాక్యము
లకునలరియుయ్యపదేశంబనుగ్రహించిచారికి
౩౦ తనకేలాకేఁ యులజేర్చుకొనుచుతద్భయమునుండెఁ॥ శా॥ యా
యర్థంబుగ్రహించియామునతటీహేలాపర్ణకుం
జంబులఁ దేయిష్టంబగుకేళికుంజముమదిన్వేష్టించియు
ప్రోబికఁ దారయంరమ్యమురారియచ్చటికివేష్టం
వచ్చుయామునత్రయంబానయామంబుననుండునేడు
౩౧ తమముద్వెల్లెలశీలావతీమణీ॥ అనుచుయుపదేశము
యయ్యతివయిల్లుభూషణాంబరతాంబూలములు
గ్రహించిన్కార్యసంఘటనామోదకలితయగుచు(యి
౩౨ ప్పుసందేశహారిణివచ్చుచుండె॥ క॥ మాతిరబాళీయునవిష్ణ
టచేతోభవగురుడుతరశబిత్తుండగుచుఁ జాతప్రసూ
నసురభిళ(బూతవనాగ్రమునసెదురుచూచుచునాత్మఁ॥

౩౩ సీ॥ సందేశహారిణిం జనియెనీవేళకుచేరెనో యచటికిఁ జే
రలేదా(కడువేడ్కమాయిల్లుకనివింతచూపునచూచు
నో రాధనుచూడలేదా చతురవాక్యములసమ్మతినెం
దరాధతోఁ దెలుపునో నాసుద్దితెలుపలేదా రాధయా
డెడునుత్తరంబులభావంబుతెలియునో తేటగాతెలి
౩౪ యలేదా కార్యసంఘటనము శాయకలదా లేదా అ
రసిచూడంగనాపాటికలదా లేదా అనుచుసందేహాసం
ధోహజనితహృదయు(బంచలీభావుండగు నూహిం
౩౫ చుమురియుఁ॥ క॥ పెంచినమోహంబునమరు(దుంచి
నమోహంబురెండునొకరాధనుబంధించికవిధిచే
నాయున్నింయుంచునిమేషములకళలనెంచుచెలింజఁ॥
౩౬ క॥ యులకోయిలపలుకులువిని నులికిపడుఁ దేటిరంతు
కులికిపడుఁ బిల్లలరాదలకునులికిపడుఁ వలరాయునితం
౩౭ త్రిపిరికివానివిధమునఁ॥ సీ॥ యెందురుగాబరతెంచు
వృదుమారుతముధాటికోవలేకమోమోరచేయు
నందుండివిరితూపులంగఖుడదరించితెరలింపవేరా
క్రదిక్కుదిరుగునందుండికేలాకిలలాభటించినగుం
డెదిగులనతూలుచుదిక్కుమాచెఁ నందుండిమత్త

[illegible] MANUSCRIPTS LIBRARY

మిళిందముల్ గభిరంపవెరవేవిలేకనివిర్గల్బ్జోదగుబు।
౭౮ కటకటా విశ్వవిశ్వముల్ గన్నతంత్రుల్ప్రాకృతుఁ నిచం
దమున నిట్లుపరితపించె(విరహసామాధవ్వఁ వెంట్టి
వారే విధిరితెలుసుల్గనింతియేఁటారతెలుసునేయితరుల
౭౯ కునూలుసి॥ చెప్పెరకానుగుబిగురాకుపూవులుగట్టి
విల్వెధికనవ్వట్టనెత్తు(తెప్పులుగారాలుపుష్టిలుదిపడవ్వెబి
కాలకులనేరెల్లికలకచేయు(తొదరిబంగరుధట్టితుని
యులుగాషేసిపురాబినపాదలప్పైపోవజల్లు(నందంద
సేదాకుటనటులపారలూడ్రుదండికప్పురవుమేనింత
౮౦ నలదు(పునపునాతోమచన్నకాకాశకేశ(బుడ్డిపికములకు
నుహాంసపుంజవునకు(నళులకంగజునకుపొంచితా
లగిచన(న్పొరుమూపిరంబినందగోపాలసుతుడు॥
౮౧ గీ॥ మరిరుంనుబ్లుసప్రాకమాధవుడారామ(వీధులం
దువృత్తవృక్షవల్లివల్లికుంజకుంజవాబావలోకన(చా
౮౨ రియుగుచువేరువేరబూజేఁచ॥ తరుణిపదారవిందము
నతన్ననమన్ననములున్నగాంచిబంధురతరపుష్పమంజరు
లతొనలరారిననేవెరుంగవ్వానిరుపమ్మైనయ్యాసుఖ
వునీవలెకావలెనన్నమాకుసుస్త్రిరవుగగల్గునేతప

Sri Viraha Tapa Varnanam

౮౩ ముచేసినగాకయిరశోకవృక్షమా॥ ఉ॥ వంజులవాని
నీయెదురముక్కువనవ్వినమాటమాత్రనే(రంజనచెంది
పుష్పనికరంబువహించుదు(కావ్యవమున్నచేరంబు
నుదెంచినప్పుటకరంబుధరంబుతదియుష్ణసత్రింలా।
ప్పంబవునెట్టిచెండెదవుపొన్నమహిజమనీవెరుం
౮౪ గవే॥ ఉ॥ కాంచనగాత్రినేసెబగుకన్నులఖూచినపుష్పమం
జరీ(సంచయుజన్మలాభమునసమ్మదమెయుందుదువీవున్నే
వరేణ్య(మంచితనంబుగల్గిలుమాన్యమపిరేసురచిత్రవృత్తు
లర(నించనిమువున్మవంటియుపనీతులకాతిలకావనీరుహా॥
౮౫ ఉ॥ సూనసగంధిపున్నిననుసూనసముద్భవమెయుందిసాఖ్య
సం(ధానముగన్ననీవెనితాంతముపెూత్సవకేళిదేల
గా(నేనిపుడేమిదోషమునునేరయుదార్ధ్యముగావ
బింపవే(మానితవుంజరీరబితమారవికారముకన్నికా
౮౬ రమా॥ బాలికెపుక్కిటక్ముదిరబట్టిపయింబతజల్లి
రుల్లునక్(॥ గీ॥ యింతిచెయ్సెత్తపుష్టించిసంతసింతు(
యింతిచెయ్సెత్తిప్రేంకవ్వీక్షింతుమన్న(నీకుగలిగినభా
గ్యంబునాకుంగలదే॥ సారసత్ప్రులబాలరసాలసాలు

౯౭ గీ॥ చంద్రవదన నిట్టూర్పులందవు గనుఁ బ్రాచియున్న
వమెందుఁజెప్పఁ బ్రాణ్యవేం వు॥ రతుల నడరెడు వానిగార
వము జాయ॥ నె న్నటికి గల్గు తెలుపవే యింద్రసుర
౯౮ సా॥ గీ॥ వనితమెుగమెత్త నలరి నీవ వెసు ఖింప॥ యున్నటికి
గల్గు యిక మాకు సన్నతాంగి॥ సెరిది యూవేళ తనమో
ము జూపవే దు॥ భీతి మధుప సమాజ చాంపేయ భ్రూ
౯౯ జా॥ క॥ ఆని మరియెుక భుజచక్రం॥ బను వందగ పత్ర
ము చేసి ఆందు విఖించె॥ మినుకైన మృగమదంబున నా
౧౦౦ కనకాంబర ధరుడు రాధికారూపంబు॥ చ॥ యిటు
వవెచేసి కేశిహారుడమ్మ గుప్రాపాదరింటిలో ఘరి॥ స్ఫు
టనవ వంల్లికాప్రసవ పుంజము పానుపుగా నచి॥ ఆ
చ్చుట శయునించి మానస విషాదము సాదము నెంద
తిన్నగా॥ పటమెుక చాతబట్టు కాని భామిని చక్రదనంబు
౧౦౧ ఖూచుచు॥ చ॥ పరవశ చిత్తుడై మురుప్రాపాచి వి॥ ఆంతట
యూరకుండి ఆం॥ మరతెవి వందిచూచి పటమా యిదికా
దు మనోజ్ఞమూర్తి యెమ్మె॥ పరగెడు రాధనిక్క మను భావ
ము సుస్థిరమ్మైన మన్మథ॥ జ్వరపరితాపతప్తుడయి సారస
౧౦౨ నేత్రుడుబ్బెను లు॥ చు॥ క॥ ఈ॥ యెందుకు మోడిచేసెద వెయిం
దునిభానన మాటలాడి నా॥ తాందరవా నప్పవే ప్రియ

ముతో కదకంటనెంతచ్చూదవే॥ కందళిత ప్రసాద
మున కంజనిభంబగు మోము జూపవే॥ ఆందమున్నైన
౧౦౩ గుబ్బలెదరుం యనురాగము సంఘటింపవే॥ చ॥ వల
పుగ నింపమ్మైతివి నివారణమ్మైన మనోజబాధలకు॥ కలు
గుటఁ జూడమ్మైతివి యింతమందమున్నైమది లోచనించు కెూ॥
క్కలు నెరవేర్పమ్మైతివి సుఖించుతరిం మగవారి నెంతయుం
నెలతుక యుష్మానైన భువి నీవ వెచే తురతేతల సేదకే॥ ఆ॥
౧౦౪ పంత లాడినట్లు వెదచాసి విళంబము చేసిరావు నా॥
చంతకు రాక యుండిన విశేషము గల్గునె నీకు మేలు గా॥
రంత యెరుంగనేరవన యుంబును నామది లోవిచార
ము॥ తింతన రాదు నాదు వగకేమని యుందు కురంగ
౧౦౫ లోచనా॥ ఆ॥ నేటుగ చిన్నవాడు ననునెమ్మది సాకుచు మో
హ మాత్రలో॥ నాటి ఆ రక్తిగాంచ్మైన నన్నెడ చాయలక
పొందగోరి యూ॥ మాటవెపాటు చాడు దువ్రమక్కు
వచేతు వ్వనాటి ప్రేమయూ॥ నాటికిచెదుగాదలచి నా
౧౦౬ వృగదే సుదతీ సిరోమణీ॥ సీ॥ నన్ను జూడక యున్నం
నంబు భుజియింప సమ్మతించవు గదే సన్నతాంగి॥
నా మాటవినకున్న నాకన్న యెురులతో మాటలాడ

వుగదే మంచివారిల్నా చెంతనే కాని రేయెంచి పేరాకచోట
సంచరించవుగదే చంచలాక్షి నే మేలుకొని యున్నని దుర
౧౦౭ బుజ్జిన గాని నిద్ర జెందవుగదే నేల వేళ నన్నరా కొట్టి
రమ్మనకున్నన న్నక్కుచె కౌగిట కెత్తుకొకున్న నన్ను జుంబన
ము జ్ఞాయుకున్న నా చుంబుడు వ్వికున్న ముదమందవే
౧౦౮ కదే యుత్పలాక్షి॥ గీ॥ భావగర్భోక్తులను హావభావగ
తుల నింగితాకారచేష్టలనేక్షణముల మురులు బుట్టించి
మోహాని మగ్న జేసి నన్నవితసాదత గున టేపన్నెలాడి॥
౧౦౯ శా॥ ప్రావిల్యాడుమ హో (గ్ర) మూర్తి యుగుచుర్ఫుంఖా
నుపుంఖంబుగా తావిన్నించిన సాయకంబులను బాతం
జర్ఝరీతాంగుండనై నేపైపవశించి యుండదుగదే నిన్నే
డె దర్కబంతకుర్ తావేకోపము మానవేపలుకవే గాకెందు
౧౧౦ బింబాననా॥ ఉ॥ సారెకు నీ విలాసమును చక్కదనంబు ను
జూచి కామిస్నెప్రారకె మోసపోయితి నయో వినయో
క్షులనెంతవేదినర్ కూరిమి చిత్తమందు నెలకొల్పవు చూడ
వు వాలుగన్నులర్ కెూరికె దేశర్ కామ్మనవు క్రేలవు
౧౧౧ మోవి యరాళకుంతలా॥ ఉ॥ చిత్తబుడు (గ్ర) మూర్తి
య్యైచెకసిదేరగ పుష్పబాణముల క్రొత్తలు చేసి యేసి

యుటకో యని యాచినవ్వెంచర్ వేని నాన్యుత్తులపాటు
జూచి వగనుందకే యయుందురౌ యుర్వశి నైన నీ చిత్తము మె
౧౧౨ త్త గాదె టుల జేయుదు మత్తవు శగామినీ॥ లయగ్రా
హి॥ చారుతరచేలములు పైకైన సొమ్ములు నుదారరుచి
రాంగములతీరు గచెలంగర్ చేరి కకుచెశిన యుంగారము
లుచేశి మగవారి వలపించి గది దేరి యుటమీ దర్ కేరుదు
రుపంతములమీరుదురు కిన్నమది కూరుదురు హొందిక
ల బారుదురు ధాత్రిర్ సారసదళేక్షణలకూరిమి ధ్రు
౧౧౩ వంబను చుధీరు వెదనమ్ముదురె కేరవరవాణి॥ క॥ పరిపరి
విధములనే నక్కరతో పెదిన విననిక్కై వదినున్నా వరి ముర
యుత్తరమియ్యవు పూ హారి శేక్షణా నీవు రాధవాదు వె
౧౧౪ కావు॥ సీ॥ నా సన్నిధిని యుండి నామాటలాలించిలా
లించి కరుగనన్నేలవేల ప్రతిమోహమున నన్ను రతికేళి దే
లించి తెలించి యులరింప జాలవేల కినుక కునన్నకౌగి
టిలోనను గీలించి గలించక గ్రహించి తాళవేళ నీతి నెమ్మ
దిలోన నా తాపమును పొదించి వాదించి నా విట్లు ప్రాణనేల
౧౧౫ యూలచెవి పెదనుంచవే యుందువదన యూలయురమ
రచేసెదపగాన యున యూలకట్టిదివైతి వేనీల వేణి యూ
౧౧౬ లచేసెద వేసుప్రవాలపాణీ॥ క॥ అనియని ఆహాస్ర

మసితిప్రనిబడి నాచేతిచిత్రపటమిది రాధ్రా వనజాక్షి
నిక్రమేయున్నమసి జతప్పనకు ప్రమయుమందవు
౧౧౭ గాదే॥ దే॥ నా ప్రయోజనమ్మునకు భావము వహించి
రాధయున్న మందిరమునకేగి చెలియొయాల యొాల
సించపోరాదాంచు నని తలంచుచున్న యవసరమున
౧౧౮ (శ్రీ)॥ యుచ్చు సందేశహారికనివచ్చి మెట్టుక్రిదానిచెలువంబు
వీక్షించి దానవారికొంగుము ద్వెచుకాని యెమక్కవత
౧౧౯ దింవప్పి మైన కృత్యంబు సంపన్న మైనదనుచూ॥ క॥ దూ
తికై కృష్ణునికనియెర్ చాతుర్యము నిచ్చు తిల్లజలజేక్షణా
నీ చూతశల వందినందు నికేతమునకేగి కంటికేతనచ
౧౨౦ యుమర్॥ క॥ వెలుగసారె దాటించు వ్వులగగనోన్నత
మైనపెడగడలిసు వర్ణస్తగితములకు బావళ్ళను దిగు
౧౨౧ పెదసెదవగను దాటితిర్ వురళ్ళెరే॥ క॥ చిత్తరుచవికెలు
కడచితినెత్తర పంచప్పురములు నెల్ల గడచితిర్ చిత్తరి
సిపాదావ్వారము మేత్తనగతిగడచితింయు విస్తుతచెరి
౧౨౨ తా॥ క॥ అంతిపురంబునకేగితి అంతట నింతపను బూ
చి అందాకచక్కిర్ సంతసమందుచునుండెడుకాంత
౧౨౩ నురాధికను గంటికంజదళాక్షా॥ క॥ నాతెరగు విన్నవించి

తి నాతరుణి యొలువిలాశుభంబులదెగె నదిగినర్ నాతోచి
నంత చెలి పినచేతిపై మోదమున నలరి చెలియుల్లనియెర్॥
౧౨౪ క॥ యున్నాళ్ళై వెన్నదటవే మున్న నతోమమ్ము జూచి వక్కి
వజాయర్ అన్నెలవర్షుడెప్పుడొయెంత నగమే వెంవ రావు
౧౨౫ పిం పరికింపర్॥ సి॥ వ్రజసుందరులనిరవధికప్రియో
క్తులలాలించువాడు మమ్మేలతలచు పల్లవ భావములవయ్యా
రములచాతతేలించువాడు మమ్మేలతలచు గోపికాజన
ఘుసాకూతవీక్షణములచేలించువాడు మమ్మేలతలచు
సాభీరుభీరు మధ్యలనిందుకౌగిళ్ళ గేలించువాడు మమ్మే
౧౨౬ లతలచు చంకకెగ ప్రాకు ప్రాయము పోబంటునంతి పిల్ల
లిపాడు ప్రాయము పోపిలిచిపిలిచి బువ్వదెమ్మను ప్రాయం
పో ప్రోదిబాంది నీలవసుర్ందునేడు మమ్మేలతలచు॥
౧౨౭ చ॥ మనసునపాలు గ్రోలుము క్కువ డెందమునందె పొందు
చుర్ దినములు పక్షముల్ నెలలు దీర్ఘశరత్తులు వె
ళ్ళ్లెచుర్ పనిబడి నిందు చెప్పన ప్రాప్తము గావలెనం
చుకోరుచుర్ ఘనముగసాధిలాషన్మయికాలముబు
౧౨౮ చ్చుట తానెరుంగడో॥ ఉ॥ నమ్మిన దానితస్నేక ధనమ్ము గబూ
చుక యున్న దాన్ని బాల్స వమ్మునను దియర్ నయభయమ్ము

లచే పరిచర్య సేయుచుఁ దనె మ్మదినున్న దానిదయ నియ్య
సుననన్ను నిరాకరించుటలు సమ్మతమే తనకేని నన్న కుచా
౧౨౯ లదేకనన్నల బూదకుండిన కా॥ క॥ అని దూరిన నందుకుఁ
ననువగునుత్తరములాసగననుమతి జెందెఁ గృష్ణుఁ నయ
ముసాతటమున నె కుఁజకుంజముననకుఁ రమ్మనె నునినన్న పా
౧౩౦ లతి మురారి॥ గీ॥ అనిన మురవైరి నుప్పొంగి అంబుజా
క్షి సేవ చేసినంతయు ప్రకృతి నే విధము నవ్వు మరువ వచ్చు
నె మాకు సేమము వుఘటించితే శ్రీ సుకృతంబు గంటి వి
౧౩౧ శ్రీరవాణీ॥ క॥ మున్నెన్నక సత్వవియొక భూభ్రుదంభనందన
కెుక్కరాచ బిట్టకుప్ర గాంచె యోగ్యత పస్నకలహంబు దీర్ఘ
౧౩౨ స॥ మున్నతంబు శ్రీర్తియు నుస్త్రైకాసదే॥ ఉ॥ నావి నిదూ
తయా కధవి నంప్రియము మెన్నడు నానతీ వెలో॥ కావ
నయున్న వెన్నడు దయానిధిగావున చానికిట్లసుఁ శ్రీవ
పటీరకుటీరతటీరవూశ్రయ॥ శ్రావమరుత్ప్రవర్ధిత
౧౩౩ సుఖంబగు ద్రావిడమండలంబున కా॥ క॥ వత పస్తిగాం
బుగలదద్విసకల శుభ స్రాజమాన చాతుర్వర్ణ్యా
ప్రకటము కాంచీపట్టణ్యానికటమునిరవద్యధర్మ
౧౩౪ నిర్మలమెంచర కా॥ క॥ అందాకవి ప్రుడు సంతసమ్మం

దుచు సారస్వతాధీర ఆత్మజుని ప్రార్థించి తనకు సత్త్వ
తుష్టునీ॥ యిందుకళాధర సమాసను సెలవిభజించె॥
౧౩౫ ఘుభూసురుని భక్తి మెచ్చి యహాపుణ్య మూర్తి॥ నగు
హయగ్రీవమంత్రంబు దయసెుసంగె భక్తజనులమ
నోరథప్రదము గాఁ గ॥ వసుధనార్యుల శిశ్రూష్యమం
౧౩౬ ద్వయగుసే॥ గీ॥ చారుతర సద్గురూపదిష్టమంత్రము
న॥ ధారుణీసురవెతాళి మంత్రము జపింప॥ దేవదేవో
త్తముడు హయగ్రీవమూర్తి నారిదిప్రత్యక్షమైత
౧౩౭ నబాంగయెుసగే॥ క॥ అపుడంతయు నమృతము విప్రుం॥
డుపయోగించినకవిత్వము గ్రజటాంతర్నిపతదభ్రం
గతరంగత్రిపథగ చందమున నవుబుస్సృతి దిగ ధుమి
౧౩౮ కే॥ క॥ దేవోత్తముడైన హయగ్రీవుల దివ్యాంఘ్రు
యుగళకిసలయములచే॥ భూవిబుధనందనుడు తన॥
౧౩౯ భావము ముస్తకమున నెుక్కపరిక్రైచేసె॥ గీ॥ మరియు
నానందబాష్పసముంచితాభిషేకమొనరించి వే చి
యసెుత్మకభక్తి॥ కేలుదోయి సిరంబున నగిలుకో ల్పి॥
౧౪౦ సాధుభూసురుడిట్లని సన్నుతించె॥ క॥ జయ నిగమ
వేద్యజయ భవ॥ భయహర జయ పద్మగర్భపరిపాల

నవిస్మయకరబంధురతరకనద్ధయవదనాకారజయ
౧౮౧ మహాగురుమూర్త్తీ॥ సి॥ పురతో నమోనమః పురు
హూతవంద్యాయ పశ్చాన్నమోనమః పావనాయ।
మానసైతోత్తమా నమోనమః శరణాయ దక్షిణతో న
మస్తారకాయ। నికటాన్నమోనమః ప్రకటితాకా
రాయ దూరాన్నమోనమస్సేష్టదాయ। శస్త్రోర్ధ్వ
భాగాన్నమస్తే ముకుందాయ బంధురాధోనమః పరి
౧౮౨ వృఢాయ। సర్వతస్తు నమస్తే స్తు సద్గుణాయ। శేషత
స్తు నమస్తే స్తు శివమయాయ। కాంతస్తు నమస్తే
స్తు కవిప్రాణాయ। భావతస్తు నమస్తే స్తు దైవతాయ॥
౧౮౩ దండకము॥ శ్రీహయగ్రీవమూర్త్తీ మహాసద్గురుత్వ
ప్రకాశప్రభావప్రతీతోరుకీర్తీ జగద్వందితానేవనం
తావతారంబులన్ క్రీడలాడింపగా నీస్వరూపంబు
నీరూపమంచున్ కనన్ వచ్చునే దివ్యమాయాప్రభా
వంబు బ్రహ్మేంద్రులం మోహవిభ్రాంతులం జేయుచు వి
శ్వప్రపంచంబు పుట్టింప రక్షింప సంహరింపనీవే సము
ద్గండవై బ్రహ్మవిష్ణ్వీశరూపంబులుం దాల్చి వ
ర్తింతువయ్యాదివిష్ణుండవై నట్టి నేవాశ్రితత్రాణపా

రాధామాధవసమాగమం ౩

౧౮౪ రాయగా ప్రాభిచే మత్స్యకూర్మాది దివ్యావతారంబులన్ దివ్యలీ
లన్ ప్రకాశింపగా। చాయగా మూఢుమై నట్టి మా బోటులం ఘో
రసంసారవారాశిలో మున్గి పోనీక బల్ తెప్పవై భాగ్యపుంగు
ప్పవై। మీ చరిత్రంబులు లక్ష్యం విజృంభించె। నీ పేరు వాక్పు జ
కీర్త్తించినన్। నీ మహామంత్రరాజంబు నిష్ఠం జపంబెంచి తా
వించినన్। మందుడైనా పరాష్ట్రవిద్యాధురీణుండగున్
నీప్రకారుణ్యదృష్టిన్ నిరీక్షించియవ్వానికేప్రేమ ప్రత్యక్ష
మ్మై నిల్తువా భాగ్యసంపన్నుడై హృద్గ్రరంగంబునన్ భార
తీదేవి నృత్యంబు గావించువాడెట్లు భాషించినన్ భాష్పభా
౧౮౫ ష్యప్రసంగంబులై వేదవేదాంగవేదాంతసిద్ధాంతకాంతం
బులై ప్రోల్లసన్నాటకాలంక్రియాకార్యజాత్యంబులై యి
క్షుఖండంబులం సారపూసారతం జాతకంజాతరంగ
న్మధుశ్రేణులం గేలిగావింపుచున్ మించునా వ్యాణియు
హో॥ శ్శా విశేషప్రజాలంకృతం జాపహాయాశ్యంబుతో
కోటిసూర్యప్రభాజాలభాస్వత్కిరీటంబుతో శంఖ
చక్రాంకితంబైన కైదోయితో। జానువిన్యస్తహస్తా
బ్జయుగ్మంబుతో దివ్యపీతాంబరాడంబరాంచత్క
టీరంబుతో। మంజుమంజీరకేయూరహారాదిభూషా

౧౪౬ విశేషాళితో|నేడు సాక్షాత్కృతంబైన యీ దివ్యమూర్తిం
విలోకించితిం|సారసారస్వతైశ్వర్యముం గాంచితిం నాత
పంబుల్ ఫలించెం జెలించెం బురాగణ్యకార్యగణ్యదోషం
బువెల్లన్|రమానాథ నిత్యంబు నుంగాకముఖ్యంబు నుం
గాకసారంబుగానట్టి సంసారభోగంబు కాంక్షింపనీ
పాదపద్మాశ్రయంబైన పేక్షించినానయ్య నాయయ్య
నాస్వామి నాపెన్నిధానంబ నంగన్నతంత్రు ఆవస్వాను
భోగంబులైనట్టి ప్రారబ్ధకర్మానుభోగంబులం దీర
గానీపదాబ్జంబులుల్ జారగాయీవరంబుల్ ప్ర
సాదింపవే దేవదేవా నమస్తే నమస్తే నమస్తే నమస్తేన్న
౧౪౭ మః॥ క॥ అని వినుతించిన దేవుం|డనపూత్రకుడైనయి
తనికతివాక్సల్లలితబున వరసెసగింయుంత|ధికనిజెందెననం
౧౪౮ తరమున ద్రుతకాముకుడై॥ క॥ కవిచూడామణియౌయత
దవనీస్థవినలరుచును మహీమతింయుతుడై|ఆవనివల్లి
భునల్లునితో|చవులగ్గలముగదవిర్పసఖ్యము జేసె॥ క॥
౧౪౯ ఆరాకామరుండా కన్యాదారాఘమున బారలఖూచి
హోపహో యితడే|తీరున నుండుటకెయ్యది|కారగమో
౧౫౦ యనుచు కవిశిఖామణి దలచె॥ గ॥ తలచినాయన్న
నీవ్యసంతాపమెుండు|కారగంబేమియు నిక్కపాకవి

తుడగుచు|నడుగన కమరవేనినే యల్పంబుగానన్|నిష్టముగనత
౧౫౧ దతనికిష్టులనియేం॥ క॥ నీమరదలలకచేనా|తో మాటాడక
చలంబుతో నున్నది కన్యాగామనసు మ్మనసుబాందక|నీమా
౧౫౨ ట్రైతపింపవలశెనే మనియుం దుకు॥ క॥ నావినియుందుకుగానే
భావములో చింతనెుంద పనివేదిటకుక|రావింతునింతిన
౧౫౩ నుచుక|భావార్థంబైనయెుక్క పత్రికె వ్రాసెక॥ క॥ వ్రాశి
యుదింయుపుడె ధాత్రి|వాసవనందనికినికటవాసినిచాతక|
భూసురమణిపుత్రైంచిన్|నా సతిపత్రికె గ్రహించి అల్లి
౧౫౪ నృజదివెక॥ శ్లో॥ కేనాపి పేరతు నాబుద్ధ్యా సరసా విరసా ఖలే
త్|లతికా గతికా లంబా హ్యుద్గళితా ~~[illegible]~~ మిళితా న చేత్॥
౧౫౫ శ॥ పద్యమిట్లు చదివి పదవిభాగము చేసి|అన్వయించి భా
వమరసి తెలిశి|కవ్మదెచ్చినట్టి కాంతకర్థము తెపుచాయద
౧౫౬ లచిటీకబాయుదాగ గే॥ సీ॥ అలంబమనగనా ప్రాగనా
థుడుసుమ్ము నెరిలతి కయనంగనే నుసుమ్ము|గళిత|యనంగనే
తాలగియుండుట సుమ్ము|చింతింపమిళితాన చేత్తనంగ|కదు
వేగనాథుని కలయకుండితి వేనియనుటసుమ్ము గతికయన
గయింత|మగనావిచెంత నుండగ రాదనుటసుమ్ము|కేనాపి
౧౫౭ యనగనాకినుకసుమ్ము|సరస|యనంగనస్వాకకామనం
బనుటసుమ్ము|విరస|యనంగతెగదునను టసుమ్ము|టపై|బుద్ధ్యయ

౧౩౮ నగవిభుని చిత్తమును మాటసుమ్ము రాజీవనయనా॥ క॥ నా
కువివేకము వచ్చెను స్త్రీ కాంతిని సుతవిబుద్ధికాంతునికడకున్
తేకాని పొమ్మని సెప్పిన రాకేందుని బాస్పచెలికరంబు
౧౩౯ గ్రహించెన్॥ గీ॥ యువిధంబున వచ్చి ప్రాణేశుడున్న చోట
కేళీగృహము ప్రవేశించి యతని మనసు రంజిల్ల చెలరేగి
మదనకదనమ్మై భవము చూపి క్రీడించె శోభనాంగి॥ క॥
౧౪౦ ఆనుచు కథ చెప్పియుంతలో కనకాంబరధరుడు దూతి
కామణికపుడే ఘనభూషణాంబరంబులు తనివిసనగ
౧౪౧ నిచ్చి పంపె తత్పరుడగుచున్॥ సీ॥ యెప్పుడెప్పుడు గ్రుంకు
యినుడంచు కోర్కెమీఱ పరుగానప్పుడప్పుడు చూచి
భూరిజనలంబు సువర్ణభాజనంబున నిష్టకదంబకసిగాత్రుగా
భుజించు సంగడీలను గూడి చదరంగమాడుచునెవ్వెత్తుచూ
డకనాటకెల్లసెనాడు శృంగారవనకేళి జేయుచునందుం
౧౪౨ డమనసురాకుండినమగుడివచ్చు వరుసవచ్చిన చోటికే
వచ్చుప్రాద్దుచోరక పోయిన చోటికే పోవ్వతాత్రి తీర
లదిరిగిన చోటికే తిరుగువేల్పుసోకినటువలె నవ్వాధుసూ
౧౪౩ దనుండా॥ దినమున కరువది ఘడియలు పనిబడి నిర్న
యము చేసె పద్మబంధా చేసిన వాడు సగము పగమ్మై చనజే
౧౪౪ తెను చాయకున్నసరసముగాదే॥ క॥ గర్వితరాహువు

ప్రతిపత్పర్వాంతరమున నైకాని పట్టదు రవినా శిఫురాభ
దిత్పుంటి ప్లుడు దుర్వారుండగుచు ప్రింగదారకానరా
౧౪౫ దే॥ గీ॥ అన్నిగ్రహములురవి గూడి అస్తమించు నంతియేం
కానితము గూడినపుడు భానుడు నస్తమింతు చాయవేరప
యశముగాదె తమకు తమపాటు రవిశ్రీరాదలచకున్నా॥ గీ॥
౧౪౬ కాదు రుద్రావములు వుహూర్తంబుగాదు ఘడియ కాదు
కళగాదు కాష్టయుగాదు నేటిక్తెంకని మేషంబె యేండ్లు
ఎప్పంయుగములంతెప్పో బ్రహ్మకల్పంబులయ్యెనపారము
౧౪౭ దేవ్వి॥ క॥ అనిబహువిధముల పలుకుచు వనజాక్షుడు రా
జయోగివడుపునవాహ్నంబు నందుముమురచుం రా
౧౪౮ ధాతనుసంగధావ్ననసావధాన ప్రబోధ్యుయు విధంబున
నాతన్స్క్రపెను సకపెనస గ్యవనరుహేక్షణుడొందు నవస్త్ర
చూచ్చియుంకతడయుట తగదనియేగినటుల భోరుని
౧౪౯ నినుండు పశ్చిమాంబుధికినేగె॥ క॥ సంజదివి కానసయ్యెన్
కెంజాయ ప్రవాళదీప్తిగ్రిని యెుననభంక్రాంజే తతిమొల
౧౫౦ కలుదిశలుంజిగురింపుచును తం జలదుద్యుతి నలరెన్॥ సీ॥
అప్పుడు మురవైరి యంరానందభరితుడ్రై చలువైనపన్నీటజలక
మాడి నీలవేషమును నందునెరి విరించు క్రావ్యించుచు రహి విరచు
పీతాంబరము దరించి పుష్పమ్మనవాసించుకసూర్తారిగంధంబు

ప్రేంకంబుగా నెరఫ్రాతబూసె స్రత్తా విచిగు రొత్తత్రా
౧౫౧ త్తగా కట్టితె జ్రిన ప్రవ్వు దండలు శికను జుట్టి చ్రొష్టగంబులు
ధరియించి భోజనంబు చేశి కర్పూర కస్తూరాయుచిత రిపందు
టాకులు (గ) హించె నస్సాకమ్మెన జూ ళువాడాలు (గా) లు
౧౫౨ హావాలు మెట్టె ||ఉ|| వేతర సాలవాటిలవళీలతికేశ పెనగొన్న
చోటి సంకేత నికేతనంబునకు కేవలతం జెనుడెంచి చిత్రసభా
తకులతూ హాలంబున నికార బింబవముదాని శయ్యప్పై నూ
తనవన్న దుండగు మనొజగురుండు వశించియుంధ గర్||
౧౫౩ సీ|| ముదురు చీటి పేములు వసుకు సేవిపటంబు వస్త్రారకలన తాో
వియ్యవుంద గిలుకు మెట్టించు లరంతులు పాదుగాగ ఝర్ర
ముతోడ దాగి లివయూతలాడ కాముభోగాస్క్తతెరితసా
హాసలియుత్తి లయుల్లంబు నందు పింపిళ్ళ గురియన పచార
భయువులొకోప కార ఝయుంబు వలూలవులు ష్టగచంగనా
౧౫౪ లనాద వంటి హాటుకు పెరువక యింటివారికైన పెరువకక
నుగంటిరానుఫ్రానుగూడకవ మరెక్కరుని చెొడుగూడ కఫు
౧౫౫ డు|| ఆలసించక నాగవాగాలవైచి|| సీ|| ప్రతుల్య పృపత్తి
నే బంధ బంధుర పాకరపద్మ రాగములు దీపములుగాగ
పవనకంపిత లతాభవన పాతిత నవప్రసవ పుంజము దూది
పరుపుగాగ భృగ్నంబులు నులతాలగ్నంబులగు శిఖావళక

లాపములు దీవనలుగాగ బంరుదమ్మెతే నెప్పు ప్పాడియున్న
౧౫౬ దొన్నియులు గంధపు గిండియులుగాగ వితత మకరంద
బిందుపూరిత వసుమైన ప్రేంటి శావంతిచెండ్లు పన్నిటిగిం
డ్లుగాగ నలరెడు కేళికాగారమున నుప్రాణనాధునిగాం
౧౫౭ చెనయ్యె నవయునాు||గీ|| కాంచి హానుపు గదియు నా కస్మిత
ముగ ఫుష్టి మందాక్ష వూపు ష్పు బాణిక పుడు ప్రేం
దుగా సత్రసూపేత భోజనంబు పెట్టి భుజియింప బోవ
౧౫౮ కెల్లపెట్టి నటులాు||గీ|| అప్పుడు గోపాలదేవుడయ్యెల
ర్భ బోణి పాణిపద్మంబు తన పాణిపద్మమున నలంకరింపు
చుము నసులొ శంక జేర పానుపైనుంచె నను నయు భాష
౧౫౯ గాములాు||క|| మరుడా (గ) హాముననే నియు పెరరేచిన
చందముననుపింబా పింబాగ రచుచుకాన నేశెశరములు
౧౬౦ కరలాప్పువ మడరరాధికా మాధవులర్|| సీ|| అత్రిసము
ద్రాప గాటవిచర మనొరధములచే దివ్యరధములెక్కి రా
జాజదాత్మానురాగ సంబంధ గంధంబుచే సురభి గంధంబు
బూని తరుణారుణాధరాధర బింబ సేధుపానంబు చేవీర
పానంబు చేశి కలకలా నర్క ళగళనిర్క ళన్నినాదములచే
౧౬౧ సిహ్వా నాదములాు నట్టె నఖరపంఖ్యాలు సితసాధనవు
లుగా గవాటవులు చేసుకొనిని రాఫూటద్వైర్పశారప్పా

తుర్వీవలులు పరస్పరసమంబులగుచుగనుపట్టవలకేనియునికి
౧౭౨ దాడకేః కః కలికికడగంటిచూపులు తాలగకహారిగాఢ
పోరుతూపులుగా వేతిలకింపగానిబోనవ్వవెలువడకను
౧౭౩ బావ్మలిండ్లపైసకనుపడునేః కః జలరుహనాభునినఖము
లు కలసెనరించుటకుమేలుకైదువలుగుర్తులపెలుపొంద
కాకరియుండిన కలకంఠకంఠిరెమ్ముగాయములగునేః
౧౭౪ సిః కరకంకణంబులు ఘల్లునమెండమెండసరభసంబుగమ్మల్లి
జరచిజరచి వడుపుదప్పించి అన్యోన్యసాత్త్వికులని
బ్బరములతోసందిష్టపట్టిపట్టిచేతురతమెరయంగనితరే
తరముచేవడిపాన్పుపైబడపైచివైచిసాటికివేటికిచలముని
౧౭౫ ప్రులముగాపైకక్రాక్కరివిరాదికురికియురికితరమిపోర
లించిపోరలించికెరలికెరలియేచికూచుండికూచుండి
యెనసియెనసిమల్లయుద్ధంబుచేసినమాడ్కిపృష్ఠ
౧౭౬ యుద్ధంబుచేసిరప్పుడతిహారియయినః సిః అకలంకమైన
ఛ్టిపికిలిపిట్టలబోడుబోడుగాకెరలిపోరాడినటులక్రిదిసిపె
న్నకుబోకకాదమనింగంబులుచెలరేగిజగడంబుచేసినటు
ల కాళ్లపైపలకుబాష్పధట్టిగఝ్లుకపొట్లుచిరుదుమ్మైరేయిం
జారుల్పెనగినటుల దర్పంబుచేభద్రదంతావళంబు
౧౭౭ లుతలపడిఢీఢీలుదాకినయటుల అద్భుతాహావమహిత

శైర్యస్వాస్థ్యములనుద్విన్ధునగతతారతమ్మనేమియునులేక
అంచితప్రౌఢిరతులక్రీడించిరప్పుడు రాధయునుమాధవు
౧౭౮ డునిర్నిరోధులగుచుః గీః పతికళాస్థానముమీదపద్మగం
ధి అద్భుతముగాగపరవశయైయుండెనప్పుడు మహాగురు
స్వామిలక్ష్మిమర్మంబుపట్టిచూపినను శిష్యుడుండెనుసు
౧౭౯ ఖసమాధిః గీః సెంపుమీరినవిపరీతసురతకేళిమదవతీ
మణిపచరించుమణితమహాభ్యబహువిధంబులపేర్కొం
౧౮౦ చుపంచశరునికదనధక్కానినాదంబుకరణినలరేః వనితా
మణిప్రంభావల్లబనక్రీడించుచుచెలంగెమోదముతో
డదనవిలుకాడంచితకాంచనకందుకముద్రిగరిచెర్
౧౮౧ క్రైవడిదోర్పర్బకః సకలసుభావపాళిలాధికమైప్రా
ణేందుముఖిరతివ్యత్యయము ప్రకృతిప్రత్యయ
విక్రియతవికృతులకనుపట్టిశబ్దవిద్యయుపొల్పుకః
౧౮౨ హారలివిశ్రీభావప్రారంభంబగుచుతుహినపర్వత
కన్యగారవమొందెనురాధికప్రేరాయితమైభవం
౧౮౩ బుపేర్మదళిర్పకః అవిరళనిశ్వాససానిలరవమ్మైగో
పాలబాలరతివినిమయసంభవములరారెపుణిపుంగ
౧౮౪ వకన్యకకరణిసరసకవివర్ణితమ్మైగిః అతివయుపరతిశ
రమ్యుతువనుకరించెచెమటనిర్మలనదియయ్యెచిన్ననగవు

తమ్మిశిరియుమెచ్చుముత్యాలదండచాకచక్యంపుటంచలరాకన్నె
౧౯౫ సొరిఁపువిహారే॥ వ॥ వితతాంబరచదళాయతాక్షిమదినా
విభూర్ణతమ్మిశంబరాపహాతుడే చెంతన పిన్ననాతునన్నేలాయు
పెట్టించెనా రతసౌఖ్యంబున దేల్చుడాయెనని నేరంబెంచు
చుర్వల్లవీపతిచిక్కించుక శక్తిచేయుత్రియచంపకగాత్రి
౧౯౬ రాకాత్రిపూర్ణ॥ ఉ॥ యోగులకర్కశ్యత్వష్టనను నేలకయింకా కసా
రికానిచో తాళక అనవిహారితివితాళరనిష్కకపైవసీను
సీఁబాలమునుకట్టిపెట్టుమని బాలెదుపడ్యోదవీటిపీటికైత్రా
వితాలంగుపైనాకమడువాడికైగాచపలాక్షిపైబడుర్॥ సీ॥
౧౯౭ శౌరికెపెన్మానితావవిబూబితనమోవిఅతనిపక్షింపులకం
దియుంచ్చుపంకజాక్షినిరావుట్ట్మపైత్రాళితనరావుట్ట్మపాది
కినతనినెప్పెనుదిగుచుచుమురశైరిపెక్కులుముద్దిడితనచెక్కు
టద్దంబులతనిముద్దాడనిచ్ఛ్ఛధవునికాగిటఁచేర్చితను
౧౯౮ క్రాగవించుమంచతనిదోమర్లినగాగియుండుపారినితా
బొందునను బొందుమనుచు నతని కభిమతంబైనరతిశ
యన్నను వర్ణించుకాలమింత్తైనవ్పధర్మంబుగాకయుండ
౧౯౯ తమిమనంబున నాటి రాధావధూటి॥ సీ॥ వెన్నుదుపుక్కి
టివీడెంబు బెట్టిన చంచలాక్షి మహాప్రసాదమనుచు
మధుసూదనుచుంబనములకైకాన్నను చిగురాతుబోణినీచిత్త

మునను మురవైరికౌక్షికపైపైక్రించుకున్నను కవాణినేతెంత
సుదినమున నను ప్రైకుంతనారుతుడేకేళిపలించిన అతివక్త్రతా
౨౦౦ ధుర్రాపైతిననునఁ ఛవ్విశృంగారరసమును భక్తిరసము వక్క
వాక్యంబులలో దోచునులశీల్లిపలుకుతుతులుదుచుచక్కెరపలుకు
౨౦౧ లట్లు పూర్ణచంద్రాస్యప్రథమసంభోగమున నా॥ క॥ వద
రినమగిభూషణములు వదలినసేరిగాప్పువాదివత్తుగుపేనుర్
పదపదికదతాలగినప ఊర్వదయ్యెమదవతినిజేశుయదప్పైనం
౨౦౨ దేర్॥ చ॥ చమటలనానుపేనువలశిష్ట్రపగుజ్జులబిట్లుగందముర్
తపుకప్రుసొప్పర్తెప్పెరలుతడయుచిక్కులుబత్తిపరిరముల్
కొమరగునిద్రమంపులు నుకొప్పున నల్లినపువ్వుదండగుం
౨౦౩ పమరెనదొక్కవింతనాగస్మెతగస్మెకతసత్కటీరతల్॥ క॥ కమ్మ
సురతశ్రమంబున నెమ్మదిపవళించనవిననేత్రునిపైనువక్షమ్ము
లకెకనకరేఖంకమ్మినవరగంటిపలకన్నైవదితలపర్॥ ఉ॥
౨౦౪ చందతరప్రసూనశరసంగరసంగతికిర్ బలంబుపైకుండుటచే
సియప్పటికినూరకయుండగనయ్యెనయన్రాత్రికెుండాకన్నా
దదేరసైనగూడును వేడుకలంచు నెవ్వరికికొండలుకోట్లుగా
౨౦౫ చరుగుకో మరికిర్ సురతాభిలాషముల్॥ సీ॥ ప్రాల్మారియురు
వుమైపవ్వళించియుబళ్ళిమోపెత్తియతనికెపెన్మావిగ్రోలు
వితెన్నైరమేమిశేతురాయనియకారగముగాదినరావములుబ

ల్కా। శతశకయ్యైనప్రేనికచల్లదనమునిమిరించుచున్నారితెమ్మెరను
తించుచు కెరలిపునారతిత్రిత్తత్త్వైవేచికమాచుకొంతగానుమోహించి
౨౦౬ యూరకుండు। కన్నగవతేలప్పైచుంత్రేగంటచూచుచు। కేళికామం
దిరమునకేలుగేలుకాల్పు। విభునిరువతుష్ఠలయునపవిత్రమము
౨౦౭ గ। కాంతరత్నంతమునపరిశ్రాంతయగుచుండగ॥ ముకరము
చూచినకాలదిరమాధవుండు। ముకరికాపత్రికలువ్రాసెముగు
వకుచకప్రేమాలతాల్పునవిభగ్నలీలనుండె। సూనశరకేతనము
౨౦౮ లాటసురతవిరతి। సి॥ చిటిలిరాలెడుమేనిశిరిగంధపురభా
వితానముల్ సురభిగంధంబులయ్యె। మధ్యముదోప్రత్నన్నమా
నవిమోచనప్రకటహాసములుపుష్పంబులయ్యె। సరస
సల్లాపావనరబహిర్గతదంతబంధురద్యుతులుదీపంబు
లయ్యె। అంచితామోదనిశ్వాసనిశ్వాసాదిపవనపోత
౨౦౯ ములుధూపంబులయ్యె। అధరబింబామృతంబుపహా
రమంతయ్యె। రాధికామాధవులనాత్నరతిమహోత్స
వమునపంచశరాగమోక్తముగచాయుతగనపరమా
౨౧౦ త్రపూజావిధానమునకూ॥ క॥ విరికాల్పులములనెంగి
లెను। విరిగెమనోరథంబువిరవిరవారెర్। గురుకుచతటికొం
భంబులు। జరిగెర్ సాహాసహాయంబుసతికాకలనుల్
౨౧౧ గీ॥ యుత్తెరంగుననారాత్రిచిత్తజన్మ। కేళినోలాడివచ్చిరిగ్న

హావమునకునన్ను। రాధయునుమాధవుండుననురాగరసము।
౨౧౨ లుప్పతిలుమానసములతోనలశిలుచుండగ॥ హారికిశీవశా
ంతుహారినినిరీక్షింప। హారినిబొందుకోర్కెనంకురింప। రాధ
తెల్లుగలిగెనాధన్యతమహోత్మప్రీతిచెలుపుమనినసూతు
౨౧౩ ధనియే॥ క॥ మునులారముద్నమందరమునసురలసుథలు
నంగూరిముదమునకలశాబ్ధినిమథియింపగనందుర్। జ
౨౧౪ నియించెర్ సుధసుధాంశుజన్యముగలిగెర్॥ గీ॥ రమగాచాదం
తిరయుప్పై శ్రీవమునుబుత్తె। కామధేనువుకల్పవృక్షం
బుచెయుధలు। గాసురద్రుమములుపుట్టెకాలకూట।
౨౧౫ ముచటనేపుట్టెపుట్టిరయప్సరలునూ॥ క॥ పుట్టెను
చింతామణియుర్। పుట్టెనుకౌస్తుభములక్ష్మిపుట్టెనుపు
ట్టెర్। నెట్టనధన్వంతరియును। పుట్టెపుమైద్యుండులో
౨౧౬ కపావనుడగుచుర్॥ క॥ హరికౌస్తుభరత్నంబును। శి
రినిశతనయదకుతాదవ్యచేశిపెలంగెర్। మరియుచ్చురకన్య
౨౧౭ లలశే। హరిహరికిగిరయునగనెక్కంరయుప్పురపేర్మిర్॥ గీ॥ అ
శ్రుయించినిరంతరయమితభక్తి। చాతసకలోపచార
ముల్ సేయుచున్న। హరియునాయింతితాత్పురవ
మాత్రదెలిశి। ఆదరింపుచునుండెనయయ్యవసరమునా
౨౧౮ ఈ॥ పేసవివప్పైచిచ్చుత్రియుపెచ్చునిగాదృప్పునుపన్ని) మం

బనకీరాసులుగూడ కాననకురంగనిరస్తతిపక్షువి
దగ్ధరాసులవారి భాస్కరకరప్రకరంబులు వాడమా
ధవీప్రొల్లాసలతాగమాంచితవిలాసములూడ నిజా
౨౭ దనయ్యవదగ్ధవమురియుతపనాతపస్సోకహంతపర్ణి
తంబుకైనలుసాగినచక్రవాకమిథునసముల్లాసవల్లి
మతల్లికలనదీఘనంబులైనవాసరంబులును పంకాయ
మాననిబిడనిర్ఝరహృదయంబులన్ బడిపెదవివెంది
యుండినవేసులపర్యాంతకర్పద్వరుధ్యాంతముద్గర
ఘాతంబుననుప్పతిల్లినసెపిక్షైపుష్పిపుత్త్రివల్లుగాష్ఠి
నట్టువవెకనువట్టుకాసరంబులును కెమ్మకెమ్మమెరపి
మెరసిరావినవిస్ఫులింగంబులుశుష్కతృణపర్ణజాలం
౨౮ బులపైబడరవులుకానిత్రాంబాగలునింగికెగయుముండుపె
నుమంటలచేకాననంబువేచుర్కాచిర్చులును ధరణీప
రాగసహితంబులైపట్టిగాగ్రామంబులుబాచిపూరి
కొట్టంబులనెట్టంతుట్లుగానెగగాట్టియెత్తుకచనుసు
డిగాడ్పుమ్ముచ్చులును దుండవెట్టినంబడినెనొళ్లంది
నీళ్ళుగ్రోలవచ్చినపథికులకుమజ్జిగలామచిగాదివాసి
తపానియ్యంబుకూళ్లుగంచికావలశినవియెలుసంగి
కొందరుకొడెకాండ్రకుతపనాతపస్సాపశాంతిపా

౨౯ నియ్యాదులచేశినవిభ్రమాలోకనదహారసచతురభాషా
విశేషంబులమదనసంతాపంబుగావించుమించుబోగుల
నంచితంబులైనప్రపాప్రదేశంబులును పాటలప్రసవగంధ
విరచితగంధవహాగంధావేశంబులును చాపలవేటకాం
డ్రులేపలశోధింపనేరాపినవలలునెత్తళ్లనాదులమెయి
దమైనసాధనంబులుగానిమునుముగట్టిచుట్టునుంపరివే
ష్టించినజలాధారంబులును గిరినిర్ఝరంబులునిర్జ
లంబులైనకతంబునరాత్రులంతుందునీరుకందువులకు
నరుగుబహువిధమృగంబులును నుపవనవాటికలను
౩౦ దయాస్తమయవ్యాపకదినంబులందుసందడిగొందుకా
నపండెగాండ్లునిలచియాకెలగ్గలంబుగాచలపట్టివిడిచి
పెట్టినకత్తితాకులజెత్తిస్సెదునెత్తురుకాలువలైపారపా
రుకోడివారులును కడువడిను గసీరునంబారియున్న
వాపీకూపంబులపూడువెడలవేశినలోష్టకాష్టతృణా
పంకసంకరంబుతెప్పతెప్పలైకుప్పలువీడియున్నతదియ్య
తీరంబులును శరాచగాకళోధూమతిలాదిసస్యంబులు
ఫలితంబులైతదింతర్వపాకంబునపిశంగతంబులగుతరూ
కోదరంబులును ఆహారంబులేనికతనవిహారంబునకు
బలంబుచాలకచేకటితోపులనాశ్రయించిఆకటిపె
ల్లునడాకైలువెన్నననంటగట్టుకానిభవిష్యద్వరుషాగ

౨౩ మంచెపట్టించి ప్రాణేలు బట్టుక యుండుచాతులును।
దావశిఖామణులంబులపై దిమికితా శక దూరంబున
కరిగని స్తరుగిరి శిఖరంబుల నధివసించు కోతులు నప్రా
రపసులు ద్రాక్షగోరజాలసందు వెలికురికిన ప్రాక్షపంకంబు
లనేరించికత్తులతరని నుండనడుగు మోపరాని డొంకలు
నుత్తలలు ప్రక్షాళించు మహోగ్రంపు పెండ నుండ భాల
కపుదలచాటున గృంకుచింకలును। మధ్యాహ్నస్నానా
ర్థంబు బహిర్వాటికలకు జని యనుష్ఠానాంతరంబు
నతదిభోవతి మడతలు మెడ మెలుము నుగవు సుంగు బెట్టు
కొని జలపాత్రికలనవలకేలం జతనంబుగా నమర్చి గృ
హంబు చేరుపర్యంతంబు నడుగుతడ యకుండ పుడమిని
౨౪ దుబురనుడెంచు భూసురవర్గంబులును। అడుగుడిదినకు
కూలంబులకరగికాకచేయుమార్గంబులును। ప్రథ
మయామంబు గడచి తృతీయయామంబు ప్రవేశించు
నంతలో ననుష్ఠానంబులు నివర్తించి వైశ్వదేవప్రధానద్రవ్య
సహితంబుగా భుజియించి చందన చర్చతో చంద్రశాలా
గ్రంబుల పవ్వళించు భోగులును। రతాంతంబుల నితాంత
బులు పస్పర్శనంబు గూడక పృథక్తల్పంబుల శయనిం
చు స్త్రీపురుషులును। గవిగి శర్కరాజీరక కదళీ కర్జూర ద్రా
క్షలాదులధికత్రయంబులై ముక్కా వంగి శ్రీఖండ శశిఖం
డంబుల నుపలక్ష్యంబులై పాదుకార్ప జనాత పత్రంబు

౨౫ లు ఆసంభావ్యంబులై యుండెనప్పుడు॥ ఇ॥ మందరశై
ల సానుల సమానమంగ్రిస్త గితాలయంబులనర। సుందరవల్లి
కాప్రసవశోభితమై తనరారు శంకరుని యిల్లు। దించిరతో
పసోదవులు నిచ్చలానర్పుగవేళగాకనే యుండు తటా
౨౬ న వనై పాకపాకిరిణ శారిక శావకాయగర్॥ వచ్చిన
యిందిర దాగనీ। చెప్పెర పెట్టించి కుపితచిత్తాంబుజయ్యై
యిచ్చట నుండక భువిలోన చెప్పుగమ గనాలవగు మఠం
౨౭ బుశపించె॥ చ॥ తెలియక చేశినందు కిటు తెంపున నందు
రమ్మని నీకు నే। చెలియలగాన టమ్మదంశుహాయుగదమ్మన
తా. పరాధవుంత। గలవ్రు సహింపవమ్మయుని కన్నులచా
ష్పజలంబులుర్గా। బలికిన నేను కర్తనై కృపానిధి నాథు
౨౮ డు గాక చ్యామినే॥ చ॥ ఆనుఁ డయు శౌరి పాదకమలా గ్ర
ములన్ నిజఫాలభాగ చంద్రన తిలకంబలందినన్ కృత భ్ర
శిఖామణియై నదేవ్రు దవ్వని తను కృచ్ఛియె త్తిమగు వా
శరివాక్య మదప్పురాదునీ। వెనంతుగ నందునింటజని
౨౯ యింపు వమునేను నుకృష్ణమూర్తియై। గీ॥ భూవిచా
రంబు వారింపఫ్యానినందు। నందనుడనాదు నీకూర్తినా
డుదీర్చుచిన్ని పాయాన నుండినావంత నుండి వేదుకలరం
౩౦ గశావశాయంగగలవ్ర॥ క॥ అంతట నెల్లవ్రుటికిలచిం
తవిడిచినీవు శేవనే లరుచు మదిలో। సంతసముసెంది
౩౧ యుండెద। వింతీ నా సమ్ముఖమున నెప్పుటికరణిగ॥ గీ॥ ఆ

నిన సంతసించినా హరిహరిణాక్షి। అర్థినందు చెలైస్యై బనిం
చె। శ్రీహరియును శ్రీహరింబు తెరగున రాధికు। హరిస
౨౩౩ మాగమంబు దారి కైన నుచూ॥ క॥ మనుల తనానంద
ములనెం। మనమున నప్పొంగ శేషమంబుల భావ్వా। బ
నిత మరంధము చిలుకుచు। నినతే జుండైన సూతుడిట్లని
౨౩౪ పలికెన్॥ని॥ మొదలరుక్మిణి తంత్రమునను గట్టినుబాట్లు
జాంబవతీకన్య పాదంబుద్రొక్కై నెరి సత్యభామ పాణిగ్ర
హణంబుచేశ ప్రేమచే లక్ష్మణా పెండ్లియయ్యెనలసుదంత
ను వివాహంబయ్యె మిత్రవిందాలలన మెచ్చి వేడ్కె చె
లగుచు కాళింది చేపట్టెతా బట్టెను భద్రను ద్వాహంబు ప
౨౩౫ రగనయెన్। ధారుణీనందనుని రత్నధారలవన్నె నరు
లై పారము దింబించియులమివాన్ని మందిరంబు నచర
లున్నమాన వేంద్ర। తనయులపదారువేలను ద్వాహమ
౨౩౬ యెన్॥ క॥ గురుతర సంపదలకాశ్ర కరమై తనరారు ద్వార
కాపురిమె। నరింపుచు సదస। త్పరి రక్షా సేత్రులను కృపం
౨౩౭ హరి జేయుర్॥ ఉ॥ అపరమేశ్వరుండు కరుణాంబుధి దీన
దయాపరుండు పా। పాపహనామకీర్తనుడనంతుడు నం
త నాత్మరే। లాపరిగేమ జోల ప్రబల ప్రచయుం
డుయాదవ। శ్రీపతియమ్మహాత్ముని విచిత్ర చెరిత్రము వెన్న
౨౩౮ నక్కృ మే॥క॥ అని సూతుడు వినుతించిన। విని శౌనక ము
ఖ్య మునులు విమలాత్మకులై। అనిశము కృత ఫాబా।

౨౩౯ చనుమైరిపరమ సంతోషమున్॥ తు॥ వనచరనరద
శముఖాద్యుల దనారిహరిదను చిమను చిధరద్మై తనశ్రీ।
జనతాప్రతతి పకఫుల। జ్జనదస్త్రాపాయములవిచక్షు
డుడయెన్॥

౨౪౦ మాలిని॥ సకలనిగమవేద్యా సత్యవాక్యా ప్రపాలా। సక
లతను నికేతా సాంద్రమాయాసమేతా। సకలగుణసము
ద్రా। శాశ్వతైశ్వర్య ఛత్రా। సకలజనశరణ్యా। సంత
౨౪౧ తా గుప్తశ్రావ్॥ క॥ కమ్రాగాంబరధారా। కమ్రాస
హోర్వీధరకంధిగభీరా। కల్యాణగమయూరాకారా। క
౨౪౨ శ్యాంగాకాంక్షామాణకవిబృందారా॥ గద్య॥ ఇతిశ్రీ
హరిగురు శ్రీవదేవ ప్రసాదసమాసాదిత సంస్కృతాం
ధ్ర మహా ధురీధురీణ భాషావిచిత్రకృపనామాత్య పు
త్ర నిశ్శంక నిజాంత వెంకటపతి ప్రణీతంబైన రాధా
మాధవసమాగమంబను మహాప్రబంధంబునందు
సర్వంబును తృతీయాశ్వాసము॥ శ్రీ శ్రీ శ్రీ
శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ ॥

P.T.O

గొ. శాల అర్థ. వి. 698 P.L fol. 36a

సీ. శ్రీనాతికె వెన్నావి నావ సజ్జన మేల
పొలకంపు మోవిరు పుప్ప లత్తు
నా కావచ్చి రంగ సుబ్బు లంటు సజ్జన మేలు
సెన్నెరు బంగారు కిన్నె లత్తు
నా భాగము [illegible] నలువు సజ్జన మేల
రాశింబా వెంబట్లు రవికె లత్తు
నా కైమరతి కొప్పు దెలు సజ్జన మేల
మంచన కొక సర్వస్వ మిత్తు।

గీ. బాలా మదనుగ ఖ్యాతం, పొం పవ్వి రాజు [illegible]
సాటు, నా కాన్పు రవ వి. కొంత (మొ లయు [illegible])
కె రమ్మ రాధిక చెంత కాలు బాసిగటంబా
వినయ బసు (దెల్ప) నారికి నవ్వె లదియాని బొ

[illegible] (Pappu)